

GORENJSKI GLAS



S splavom se začne
nespoštovanje do življenja

Ustanovljena nova stranka

Glasova preja: Viktor Žakelj z dr. Boštjanom Zupančičem in Igorjem Torkarjem

Pravna država ne obsoja nedolžnih



Kranj, 17. februarja - Magister Viktor Žakelj, voditelj Glasovih prej, je tokrat na temo Sodniki in žrtev slaili dva sogovornika. Igorja Torkarja ali inženirja kemične Borisa Fakina, dramatika, pesnika, pisatelja, publicista, kraševsko koreninog, ki je lani dopolnil 75 let, in dr. Boštjana Zupančiča, profesorja kazenskega prava na Pravni fakulteti v Ljubljani, ki je doktoriral na Harvardu v Ameriki, razen tega pa tudi veliko piše, tudi pesmi, in s tem nadaljuje svetlo tradicijo slovenskih pravnikov.

Mene zanimajo sodniki danes. Tisti sodniki, ki so sodili, razsajali in usmerjali, ki so nas vodili, kdo so bili to. To so tisti, ki so imeli 45 let oblast. Ti so tudi krivi za našo katastrofo, je dejal med drugim Igor Torkar. Čas je, da tem sodnikom postane sodnik svobodna, demokratična, dialoška družba. Dr. Zupančič pa je dejal, da moramo strogo ločevati med neodvisnostjo in nepristransko sodstvo. Neodvisnost je stvar vmešavanja drugih v njihovo delo, nepristrankost pa je sodnikova neodločenost. Tisti sodnik, ki pride v sodno dvorano in že vnaprej ve, koga bo obsodil, je pristranski. V pravnem in političnem sistemu, v katerem posameznik, ki se protivi obtožbi države, ni enakopravna in enakomočna stranka, tako v politički fazi kot na glavni obravnavi, ni pravnega reda. Sodnika potrebujejo vsi ljudje, ki so v sporu. Pravo je veda o sporu in pravniki so ne-

ke vrste zdravnik za medcloveška razmerja, je dejal dr. Boštjan Zupančič. Popoln sodnik je tisti sodnik, ki je neopredeljen kar najdije. Strokovnost je pomembna, ampak sodnik ni inženir prava. Sodnik mora biti človeško moder, imeti mora ljubezen do človeka, biti mora človek in se ne sme prenagrizi. Za obsojeno četverico v Ljubljani je edina pot pomilostitev, so dejali na prej. Morali bi imeti strokovno in neodvisno ustavno sodstvo, ki bi razsajalo v takih primerih, takega ustavnega sodstva pa nima. Igor Torkar je dejal, da je proti postaviti spomenika žrtvam dachauskega procesa, v katerem je bil tudi sam obsojen. Postavimo spomenik vsem žrtvam slovenskega stalinizma. Več o prej v petkovih Odprtih straneh.

J. Košnjek
slika F. Perdan

Nizke plače ustavile delo

Škofja Loka, 20. februarja - V petek je v Jelovičinem obratu Montažni objekti 40 delavcev ustavilo delo. Kot smo izvedeli na škofjeloškem sindikalnem svetu, je bilo prekinitev krivo nizko februarsku izplačilo, zaradi česar so se delavci dopoldne zbrali pred upravno stavbo in zahtevali za 50 odstotkov višje plače.

Povprečna plača v Jelovici je ob zadnjem izplačilu znašala 1,15 milijona, najnižji 800 tisočakov, vendar so delavci očitno pričakovali večje izplačilo. V petek so zahtevali, da se jim februarška plača (ki bo izplačana 15. marca) poveča za 50 odstotkov, saj s sedanjimi prejemki vsaj v najnižjih plačilnih razredih ni moč shajati. Ob prekinity delu pa niso izpostavljeni le dohodkov, temveč tudi številne težave v proizvodnji, kot denimo slabo kakovost surovin, zaradi česar so tudi terjali pogovor z vodjo tehničnega sektorja.

Danes dopoldne se je na redni seji sestal delavski svet, ki je dodatno obravnaval tudi petko-

ve zanteve. Kot nam je povedal predsednik DS Srečko Peklaj, so sklenili, da ta mesec delavcem izplačajo nekakšen draginški dodatek, ki naj bi bil za tiste z manj kot 1,25 milijona zadnje plače 400 tisočakov, za one nad tem zneskom pa 200 tisočakov. Čeprav je vodstvo tovarne pred zasedanjem delavskega sveta dvakrat pretresalo zahtevo po 50-odstotnem povečanju plač, za kaj takega niso uspeli najti finančnega pokritja, zato so delavcem ponudili, da se jim februarška plača poveča za 30 odstotkov. Potem ko so predstavniki obratov, ki so prekinili delo, prisitali na kompromis, je odločitev potrdil tudi delavski svet. D. Z.

Ustavni zbor

RK ZSMS, Društvo slovenskih pisateljev, UK ZSMS Ljubljana, Odbor za varstvo človekovih pravic, Kmečka zveza Slovenije, Socialdemokratska zveza Slovenije in Slovenska demokratska zveza pripravljajo v četrtek, 23. februarja ob 16. uri v zbornični dvorani ljubljanske Univerze, zbor za ustavo. Sklicatelji želijo opredeliti skupna izhodišča svojih udeležencev za tako ustavno zgradbo Slovenije in Jugoslavije, ki bo temeljila na doslednem in celovitem spoštovanju temeljnih človekovih pravic in svoboščin ter na polnem spoštovanju pravice vsakega naroda do samoodločbe. Gre za obliko prostovoljnega sodelovanja njegovih udeležencev, ki temelji na njihovi popolni samostojnosti in enakopravnosti pri oblikovanju skupnih ustavnih pobud.

V. B.

Prvi BIO sejem pri nas

Celje, februarja - Zavod SRC Golovec Celje bo na svojem sejemskem prostoru od 18. do 21. aprila pripravil zanimalivo sejemske prireditev "BIO 89". Zajela bo naslednja glavna področja: pridelavo in predelavo bio hrane, čebelarstvo in njegove proizvode, alternativno medicino - priznano in mejno, tradicionalno medicino - kneipanje, savnjanje, storitve naravnih zdravilišč, pridelavo zelišč za zdravila in kozmetiko, storitve frizerjev in kozmetičarjev, proizvode in storitve, ki so namenjene dejavnostim na navedenih področjih ter na področju športa in rekreacije. V teh okvirih bodo lahko razstavljavci prikazali najrazličnejše načine proizvodnje bio hrane, opremo za takšno proizvodnjo, opremo za savne in podobno.

Organizatorji tega prvega BIO sejma pri nas vabijo k sodelovanju vse, ki se z naštetimi področji ukvarjajo sami, da svoja razmišljanja, izdelke, izkušnje in ideje tudi javno predstavijo. Vabijo pa tudi gostince, ki se že ali pa se bodo še pričeli ukvarjati z gostinsko ponudbo na osnovi bio hrane, da se s svojimi kuhinjami predstavijo obiskovalcem. Prijave pošljite na Zavod SRC Golovec, 63000 Celje, Dečkova 1.

D. D.

Temeljna banka Gorenjske

Iubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Olimpijada prihodnosti

V nedeljo so v Beljaku na Koroškem predsedniki vlad dežele Koroške dr. Peter Ambrož, dežele Furlanije in Julijske Krajine Adriano Biasutti in republike Slovenije Dušan Šinigoi podpisali izjavo o skupni organizaciji zimskih olimpijskih iger leta 1998 ali 2002. To je posledica ponovno oživljene ideje v okviru delovne skupnosti Alpe Jadran, katere temelje so pred desetimi leti postavili prav v teh območjih. Prvi koraki so storjeni. Za organizacijo olimpijadi se so izrekli v deželi Koroški in v mestu Beljaku, zanjo so se izrekli v Furlaniji in Julijski Krajini ter v mestu Trbižu, z organizacijo soglašajo v Sloveniji, jeseniška občinska skupščina pa je že sprejela odlok o ponovni kandidaturi za organizacijo olimpijade. Ugoden veter veje iz nacionalnih olimpijskih komitejev Avstrije, Italije in Jugoslavije, za olimpijadu pa se je tudi že izrekla slovenska Zveza telesokulturnih organizacij.

Pobudniki sveže ideje v mednarodnem olimpijskem gibanju, ki ima za eno temeljnih gesel združevanje in prijateljevanje športne mladine sveta, imajo obilo naprednih argumentov za svojo zamisel. Na stičišču treh dežel, treh kultur, treh narodov, treh političnih

sistemov, je že v času razdvojene Evrope zavel veter sodelovanja, ki se danes izraža v mnogih skupnih športnih prireditvah, v odprtih mejah in v mnogih drugih oblikah sodelovanja, ki je postal del zavesti ljudi tega območja. Vse te države so bile med ustanoviteljcami sodobnega olimpijskega gibanja, povod so zimske športne panege doma, v vseh treh delih imajo obilo organizacijskih izkušenj in objektov, zalogat pa bi tudi finančno zmogli.

Ideji skupne olimpijade se sicer ne obeta lahko pot do uveljavite. Z argumenti bo treba seznaniti in prepričati glave v mednarodnem olimpijskem komiteju in predsednika Samarancha, ki utegne priti letosno pomlad v del Evrope, trdni argumenti pa bodo potrebeni na zasedanju komiteja v Barceloni. Prvi morebitni poraz pobudnikov ne nameravajo vzeti kot smrt ideje. Vztrajali bodo na spremembi olimpijskega pravilnika, in če tega ne bo mogoče, vsaj za izjemno skupno organizacijo iger. Za idejo bo treba navdušiti vlade teh držav, spleča se vztrajati, saj njej v prid govorijo tudi sedanje, demokratične spremembe v svetu in v Evropi. Skupna olimpijada bi te procese samo pospešila.

J. Košnjek

Gospodarska zbornica zahteva razbremenitev gospodarstva

Vsaj začnimo

Ljubljana, 16. februarja - "Razprave o razbremenitvi gospodarstva nismo začeli zaradi akademskih ambicij, tudi ne zaradi neskončne lahkoči bivanja, temveč zato, ker resnično ni več moč pristajati na kontinuiran proces obremenjevanja gospodarstva, ki trajata že deset, petnajst let. Zavedamo se, da tega ni moč narediti čez noč, izvršnemu svetu ne očitamo, da ni napravil še nič, toda pre malo je radikalnen, da bi obrnil trend, ki ga bo težko obrniti, saj smo dvajset let gradili le pravice," je na seji izvršilnega odbora Gospodarske zborne Slovenije dejal njen predsednik Marko Bule.

Gospodarska zbornica Slovenije je ob koncu lanskega leta pripravila obsežno analizo obremenjenosti slovenskega gospodarstva z davki, prispevki in drugimi dajatvami. Obremenjenost se namreč povečuje že petnajst let in gospodarstvu ostaja komaj 40 odstotkov dohodka, kar postaja resnično nevzdržno. Gospodarstvo se mora boriti za preživetje, namesto da bi snovalo razvoj. Do pozitivnih premikov je doslej prišlo le pri izdvajaju za gospodarstvo infrastrukturo in ukinjanju oziroma razpolovitvi uvoznih taks, vendar pa ob slednjem že šepetajo o poslabšanju položaja mednarodnih kooperacij.

Slovenska skupščina bo v sredo, 22. februarja, obravnavala razbremenitev gospodarstva in prav pripravi nanjo je bila namenjena ponovna razprava v Gospodarski zbornici. Kakor je dejal njen predsednik Marko Bule, gre za to, da trend vsaj obrnemo in da pri tem ne čakamo (se izgovarjamo) na spremembe slovenske ustave.

M. Volčjak



V okviru Tedna slovenske drame bo danes, v torek, 21. februarja ob 18. uri otvoritev razstave Jožeta Logarja »Nekaj gledaliških plakatov in scenografij« v Mali galeriji Kranjske Mestne hiše, zvezcer pa se bo ob 19.30 festival nadaljeval s predstavo ljubljanske Koreodrame: De Profundis. (V. B.), Foto: G. Šinik



Pretekli teden so v ljubljanskem Cankarjevem domu ustavili novo organizacijo - Socialdemokratsko zvezo Slovenije, ki bo pričetek svojega delovanja usmerila predvsem na oblikovanje nove slovenske ustave in delovala na povsem strankarski osnovi. Več na osmi strani. (V. B.), Foto: G. Šinik

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

IGOR GUZELJ
ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Prekletstvo nad satanskimi stihimi

Zaliti Jezusa, sina božjega, ni lepo, zbud pa lahko tudi srd in razne oblike protestov pri verskih gorečnežih v pobožnjakarskih okoljih. To se je, denimo, zgodilo, ko je Zadnja Kristusova skršnjava pisatelja Nikosa Kazantzakisa, spremenjena v filmsko zgodbo, lani začela krožiti po kinematografi Amerike in Evrope: nekaj histerije, nekaj razbitih izložb pred dvoranami, nekaj prekinjenih predstav in nekaj bušk, dobljenih v prerivanju z redarji, je pospremilo na pot dokaj solidno delo — in ga seveda povzdrignilo v uspešnico.

Vendar si danes, tik pred vstopom v tretje tisočletje, ni mogoče niti v sanjah predstavljati, da bi papež kak literarni ali celuloidni eksperiment uradno preklet ali da bi avtorjem celo obljubljal smrt zaradi blatenja simbola svetosti. Še sveti oče sam intimno najbrž ni sposoben igratkanja z takšno možnostjo. Krščanom je namreč kljub vsakovrstnim stranpotem v svoji burni zgodovini ne napredovalo, se razvijalo in postal prilagodljivo zasukom okrog sebe, pri čemer sta bili odločitvena reformacija in protireformacija pred petimi stoletji. Danes ni niti po doktrini, po kateri se ravna, niti po vlogi, ki si jo jemlje, skoraj nič podobno agresivni religiji iz časov križarskih vojn.

Pac pa je njen sedanji nasprotnik in tekmeč za prevlado nad dušami prebivalcev našega planeta, Islam, v zadnjih tisoč letih zavrgel precej poskusov preobrazbe in ostal neomajno zvest izvornim oblikam in vsebinam. Prerok Mohamed mu je izrazil dokončno vsebino in zasedel mesto tik ob Alahu. Islam ne izključuje ne podrejanje posvetne oblasti nad ljudmi in državami, ne nujitev v obrambi lastnih interesov. Ajatola Homeini, fanatični izvrševalci Mohamedovih vizij oziroma Korana, muslimanske inačice Biblije, je posebljenje še ene zmagovalne prototipozive vzhodnjaške religioznosti. Starčev uspeh politolog pripisuje naravnemu reakciju na prepoten in preveč nekritičen vdor zahodnjaške kulture, vrednot in nevrednot in Iran, saj je zanno, da je šah Reza Pahlavi naftne miliarde upregel v izgradnjeno moderne, posvetne, stehnizirane Perzije po ameriškem civilizacijskem vzoru. Rogal se je tradiciji in preganjal tradicionaliste, ki so ga nazadnje strmoglavlili.

Edino v tej (zgodovinski) luči je tudi moč vsaj približno objektivno tolmačiti novico, da Homeini kot kakšen srednjeveški inkvizitorski sodnik terja glavo britanskega pisatelja arabskega rodu Salmana Rushdieja, avtorja romana Satanski stih. V njem naj bi oskrnil in popačil lik Mohameda, saj ga prikazuje mnogo bolj amoralnega in bolj človeško mesenega, kakor je zasidran v glavah celih pokolenj muslimanov.

Satanski stih so v bistvu prefinjena, v domiselno zgodbo vsejena razčlenjena islama, kakrsnega Zahod ne pozna. V prevodu naj bi jo zelo kmalu izdala znane založniške hiše v štirih državah (angleški original je že v prodaji). Zaradi groženj z okrutnim maščevanjem so zdaj sklenile počakati. Izjema je samo milanski Mondadori, ki bo za izkazani pogum in tveganje brez dvoma bogato poplačan: bilo bi čudno, če bralci ob tako učinkoviti reklami ne bi v trenutku razgrabili vse naklade.

Zadeva enako glasno odmeva v javnosti, v diplomatskih krogih in v političnih upletenih dežel. Dodatno olje na ogenj razburjenja je priliv Homeinijev sodelavec in visok verski dostojevanter Leslam Hassan Sani, ki je dan po ajatolovi razsobi objavil, da čaka Rushdiejevega morilca, če bo musliman, 2,6 milijona dolarjev, nemuslimanskega eksekutorja pa en milijon dolarjev nagrade. Medtem je britanska varnostna služba 41-letnega pisača vzela pod najstrožjo zaščito, ki je žal več kot nujna. Strokovnjaki so mnenja, da nevarnost preži od vseposod, kajti Homeini v lov ni vključil profesionalnih morilcev, teroristov, najetih mafijev ali pustolovcev, marveč neugotovljivo število navadnih, nikjer registriranih ljudi. Možni atentator utegne priti iz vrst mirnih študentov, zavednih turistov, ponihnih strežnic, smetarjev ali drobnih trgovcev. Pri tem sploh ne bo obvezno Iranec in ne Arabec. Opravljati bo božjo poslanstvo, ki ni zločin, marveč plemenito dejanje, zato je tudi obsežna Interpolova kartoteka kriminalcev brez vrednosti. Demokratična, odprta, čeprav dobro organizirana družba se je znašla pred nerešljivim problemom, saj pravila igre določa odnev preteklosti, na katero ni nihče več računal.

Stvarnost je dobesedno neverjetna — v globalu in v šokantnih marginalnostih. Noben domišljiti scenarij ji ni kos. Če bi namreč kdaj prej takšnega spravil na papir, mu kritiki verjetno ne bi oprostili njegove otročnosti. Prav kot Homeini ni odpustil Salmana Rushdieja, ko se je slednji v televizijskih kamere in mikrofonih opravil »zaradi nemarne žalitve muslimanskih čustev«. Ironija je, da dogodek sopača z rehabilitacijo žrtve raznoraznih sodobnih »Mohamedov«, ki so za oponente pogubni le, dokler dihajo in dokler so na tronu. Originalni Mohamed udarja drugače, udarja kot legenda davne minulosti in ne kot živa nadloga, kar sicer preverjeno ni nikdar bil.

Igor Guzelj

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zasluga za naroč s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košček (notranja politika, šport), Marija Volček (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilno, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (držbeni organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (obiljkovanje), Nada Preve in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za I. trimestrje 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-803-31999 — Telefon: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Kdo bo novi član predsedstva Jugoslavije iz Slovenije

Prvi polčas volilnega postopka je končan

Kranj, 17. februarja - Vomo v Sloveniji našega člana v predsedstvu Jugoslavije izvolili na neposrednih, splošnih in tajnih volitvah, ki naj bi bile po programu republike konference SZDL konec marca ali v začetku aprila. Za takšne volitve se je pretekli teden izrekli tudi centralni komite Zveze komunistov Slovenije. Kdo bo volitve izvedel, še ni povsem znano: ali sama SZDL ali republiška skupščina. O tem bo govora tudi na jutrišnji seji republike skupščine. Utegne se zgoditi, da jih bosta skupno oba. Po podatkih republike konference SZDL sta doslej dobila na temeljnih kandidacijskih konferencah največ podporo Marko Bulc in Dušan Šinigoj.

Kandidatov za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije je šest, prvotno pa je bilo evidentiranih 73 možnih kandidatov za to funkcijo, ki jo sedaj opravlja Stane Dolanc. Šest kandidatov je kasneje pristalo, da bo še naprej kandidiralo. Volilna komisija republike konference SZDL je v navodila oziroma volilna pravila zapisala, da morajo biti temeljne kandidacijske konference po krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah končane do 20. februarja. Do 25. februarja, torej do konca tega tedna, morajo biti seje občinskih, mestnih in obalnih kandidacijskih konferenc, konec februarja pa bi morala biti prva republiška kandidacijska konferenca, ki pa je tokrat ne bo. To za postopek ne bo nobena škoda, razen tega pa bo republiška konferenca SZDL prihranila kar lep kupček denarja, potrebnega za sklic in organizacijo konference. Kandidati, ki naj bi dobili najmanj na eni od občinskih kandidacijskih konferenc tretjino glasov, bodo šli v razpravo na zvezno konferenco SZDL. V drugi polovici marca bo republiška kandidacijska konferenca, ki bo obravnavala stališča in mnenja zvezne konference SZDL o predlaganih kandidatih iz Slovenije, nato pa bo s tajnim glasovanjem določila dva kandidata z največ glasovi, ki bosta šla na tajno ljudsko glasovanje, ki bo izvedeno na osnovi Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja in po splošnih načelih Zakona o volitvah in delegirjanju v skupščine. SZDL nato ugotovi, kdo od kandidatov je na splošnem glasovanju dobil največ glasov in to imo bo šlo v dokočno potrditev v republiško skupščino.

Na zadnji seji predsedstva republike konference SZDL so dejali, da bodo vztrajali na takšnem postopku, da bodo, če bo treba, predlagali ustrezne spremembe volilne zakonodaje v Sloveniji. Obenem pa so zavrnili očitke, da je kandidacijski postopek nepravilen in da imajo nekateri kandidati prednost pred drugimi. Taki očitki so bili zelo glasni ob prejšnjih volitvah za člane predsedstva Slovenije, ko se je dogajalo, da kandidati, ki so na temeljnih kandidacijskih konferencah vodili, na koncu, tudi zaradi odstopanj od kandidature tukaj pred zdajci in odstopanja glasov drugemu, niso izvoljeni (Anderlič, Murko, Bavčar).

Kandidatov za to funkcijo v federaciji, ki je združena tudi s prevzemom dolžnosti enoletnega predsednika predsedstva države, je šest. Njihovi programi so bili objavljeni, predstavljeni so bili na temeljnih kandidacijskih konferencah, govorili, izjemo Dušana Šinigoja, so na televiziji, vendar po sodbi predsedstva SZDL še niso dovoljni znani in zato jih bo, oziroma njenih programov, televizija ponovno predstavila.

Ko pregledujemo lanski učni uspeh generacije dijakov in dijakinj blejske šole za gostinstvo in turizem, se nam zdí, da »presek od zidov k ljudem« ne bo lahek. V šoli so namreč doslej iz povsem praktičnih in opravičljivih razlogov bolj poučarjali koliko, (zadostno) število vpisanih (ker je to merilo za delitev denarja), manj pa so pazili na kakovost, na učni uspehi solarjev, ki so se po končani osemletki odločili za enega od gostinsko-turističnih poklicev. Odkar so na šoli uvedli še izobraževanje za tehniko strežbe, se je kakovost vpisala vendarle nekoliko popravila. V gostinsko šolo se vpisujejo tudi učenci in učencev z odličnim in prav dobrim uspehom, klub temu pa splošna slika ostaja slabša in jo najbolje kaže učni uspehi. V generaciji 143 dijakov in dijakinj, ki je lani končala prvi letnik šolanja za gostinska dela, je bilo več kot polovico (75) zadostnih in nezadostnih. V drugem letniku strežbe je bilo med triinštredesetimi tako ocenjenih osemnajst, v tretjem med sedemdvajsetimi petnajst... Veliko povedo tudi podatki o pohvalah, nagradah, priznanjih ter o

Jutri začetek občinskih kandidacijskih konferenc na Gorenjskem

Kaže, da Gorenjska lovi rokovnih volilnih opravil. Ta teden se bodo sestale vse občinske kandidacijske konference. Začenja Rodovljčani. Njihova kandidacijska konferenca bo jutri, 22. februarja ob 16. uri v veliki seji dvorani občinske skupščine.

V četrtek bosta dve občinski kandidacijski konferenci. Na Jesenicah se bo konferenca začela ob 13. uri v dvorani občinske skupščine, isti dan in uro za sklic konference pa so izbrali tudi v Tržiču. Seja bo v dvorani občinske skupščine.

Dve občinski kandidacijski konferenci bosta tudi v petek, 24. februarja. Tako v Kranju kot v Škofji Loki se bosta konferenci začeli ob 13. uri in obe bosta v dvoranih občinskih skupščin.

Ni odveč opozoriti na udeležbo, pa na to, naj delegati resnično glasujejo za ljudi, ki so dobili zaupanje na temeljnih kandidacijskih konferencah!

To življenja vseh, vrnitvijo dostojanstva, svobode in varnosti vsem ljudem in narodom, motivacijo za delo, tržno ekonomijo ter sodelovanjem s svetom. Vinko Vasle je za pogumen razvojni koncept, za pravno državo, delitev oblasti, neodvisno sodstvo, tržno gospodarstvo in za parlamentarno demokracijo ter novo ustavo, ki bo temeljila na človekovih osebnih in državljaških pravicah in svoboščinah. To so le krajši povzetki iz njihovih programov, več o njih pa bomo pisali, ko bo po končanih temeljnih kandidacijskih konferencah znano, kdo je prišel skozi prvi filter in kdo je še ostal v nadaljnjem volilnem boju.

J. Košnjek

Na terenu boljše kot v tovarnah

V petek smo na občinske konference SZDL povprašali o poteku temeljnih kandidacijskih konferenč po krajevnih skupnostih in tovarnah. Splošna slovenska ocena, vsaj pretekli teden, je bila, da poteka tokrat konference slabše kot v prejšnjih volitvah. Posebej slab je po tovarnah. V Sloveniji bi morali izpeljati blizu 4000 kandidacijskih konferenč, pretekli teden pa jih je bilo opravljeno drugačen, saj je bilo veliko temeljnih kandidacijskih konferenč sklicanih konec preteklega tedna in včeraj ter danes, zbirali podatkov pa tako vseh zapisnikov in obvestil še nimajo. Na Gorenjskem je slika enaka. Tam, kjer so obravnavali še krajevne probleme, je bila udeležba slabša. Slabša udeležba je bila tudi tam, kjer je manj krajevnih problemov oziroma so zadnje čase na tem področju kaj naredilo.

Kakšne so opredelitev kandidatov. V jeseniški občini sta bila v špici Bulc in Drnovšek, v kranjski so dobili največ podprtje Bulc, Šinigoj, Drnovšek in Stanič, v rodovljčkih občinih so zanesljivo drugačen, saj je bilo veliko temeljnih kandidacijskih konferenč sklicanih konec preteklega tedna in včeraj ter danes, zbirali podatkov pa tako vseh zapisnikov in obvestil še nimajo. Na Gorenjskem je slika enaka. Tam, kjer so obravnavali še krajevne probleme, je bila udeležba slabša. Slabša udeležba je bila tudi tam, kjer je manj krajevnih problemov oziroma so zadnje čase na tem področju kaj naredilo.

Ko pregledujemo lanski učni uspeh generacije dijakov in dijakinj blejske šole za gostinstvo in turizem, se nam zdí, da »presek od zidov k ljudem« ne bo lahek. V šoli so namreč doslej iz povsem praktičnih in opravičljivih razlogov bolj poučarjali koliko, (zadostno) število vpisanih (ker je to merilo za delitev denarja), manj pa so pazili na kakovost, na učni uspehi solarjev, ki so se po končani osemletki odločili za enega od gostinsko-turističnih poklicev. Odkar so na šoli uvedli še izobraževanje za tehniko strežbe, se je kakovost

vzgojnih ukrepov in izključitvah. Spodbud je bilo bolj malo, veliko več pa kazni, še zlasti v prvem letniku, kjer so štiri dijake izključili in ob vsega dveh pohvalah izrekli kar 103 vzgojne ukrepe.

Ce podatke z gostinske šole primerjamo z učnim uspehom, nagradami, pohvalami, priznani in vzgojnimi ukrepami na srednjih šolah, opazimo veliko razliko, na podlagi katere se nam ponuja (slab) nasvet osnovnošolcem: ce se ne boste pridružili in boste imeli slab učni uspeh, se boste lahko šli šolat za natakarja ali kuhanja. Kaj takšna miselnost (in praksa) pomeni za nadaljnji razvoj kakovosti turizma, pa ni treba posebej razlagati.

C. Zaplotnik

Volitve gor — volitve dol

Jasno je vsaj tole — o kandidatih za člana državnega predsedstva, bomo letos glasovali neposredno in tajno. Izvolili jih bomo pa posredno. Kot zakleto ne uspemo izvoliti svojih predstavnikov na neposrednih volitvah — ki bi se jim reklo volitve in bi bile neposredne in tajne.

Vendar je treba reči, da se bomo o članih državnega predsedstva vendarle odločili predvsem mi, volilci, da bo šel v Beograd človek, ki bo dobil največ naših glasov — toda, da gre za neposredne volitve, ne bomo mogli reči. Za kakšno uganko gre?

22. februarja se bo slovenska skupščina odločila za eno od dveh inačic volitev člana Predsedstva Jugoslavije iz SRS. Po prvi naj bi ljudje glasovali o kandidatu — na neposrednih volitvah naj bi izbrali enega, ki bi ga potem izvolili (v bistvu pa samo potrdili) delegati slovenske skupščine. Druga varianca prinaša prav tako neposredno izjasnjevanje o kandidatih (in tajno), po njej bi delegati skupščine dobili rezultate gl

Miro Rozmanu ob odhodu v pokoj izročili visoko državno odlikovanje

Saj se od zadaj vse vidi

Bled, 17. februarja - Na skromni, a prisrčni svečanosti v Grimščah so Miro Rozmanu, dolgoletnemu direktorju radovljiske tovarne Almira, ki to dni odhaja v pokoj, izročili visoko državno odlikovanje - red dela z rdečo zastavo. Almira je danes uspešna in popularna tovarna, ki je v zadnjih letih z obnovom Grimšč in Pristave prispelvaludi k bogatejši turistični ponudbi Bleda. Veliko zaslug za vse to ima Miro Rozman, ki pa hvale na njegov račun nič kaj rad ne sliši, običajno jo zavrne z besedami: vse to so napravile naše ponce.

"S kakšnimi občutki sprejemate visoko državno odlikovanje - red dela z rdečo zastavo?"

"Z velikim zadovoljstvom. Odkar se zavadem, sem hodil za to rdečo zastavo, se boril za njen uspeh. Prepričan, da je to prava pot, čeprav je bila moja kriva kot cesta na Vršič, ne vselej po moji krvidi. Veseli me, da naša družba ceni zvestobo, zvest sem ji bil v lepih in hudi urah."

"Odlikovanje torej sprejemate bez gremkobe, čeprav bi bili do nje upravičeni, saj ste doživeli tudi gremke ure, ko so vas kot 'tehnokrata' metali čez tovarniški prag?"

"Res, brez gremkobe. Človek pač mora vzeti življenje takšno kot je, ne samo družbi naprtiti vso krvido, saj gre včasih zgolj za medčloveške odnose. V Bohinju lepo pravijo, saj se od zadaj vse vidi. Všeč mi je, da se je od zadaj to video."

"V zadnjih desetih letih ste vodili Almira, ki je danes uspešna, lahko rečem kar slavna tovarna. Pobrala je takoreč vse nagrade, tudi Prešenovo in Kraigherjevo, kakor ste na današnjem slovesnosti sami rekli in tako zasluge pripisali predvsem kolektivu, ne posameznikom oziroma sebi. Po prej pa ste vodili tudi blejske Vezenine, kjer pa delavci danes niso zadovoljni, pred kratkim so celo stavkali..."

"Poslušajte, vse stavke ne zrastejo na delavskem zeliniku, zukuhajo jih tudi takšni, ki nimajo kaj početi, da potem lahko pridejo kot osvoboditelji delavskega razreda, borce za delavske interese itd. Poglobiti se je potrebno v psihologijo samega štrajka, nikogar ne zagovarjam, toda za to okolje je bilo vedno značilno, da so napredne ljudi preganjali. Te politične manipulacije so se žal naučili vsi sloji, danes vsakdo poskuša nekaj manipulirati. Bistvo naših prizadevanj pa bi vendar moralno biti ustvarjanje nove vrednosti."

"Hotela sem reči, kako je od vodstva odvisna uspešnost tovarne, zadovoljstvo delavcev?"

"Od vodstva je odvisno, kako se tovarna zoperstavlja slabim zunanjim vplivom in kako uspehe predstavlja in vpliva na javno mnenje. Vedno pravim, da tekstilne tovarne niso samo ustvarjalke narodnega dohodka, temveč tudi kulture kraja, naše 'ponce' vendar znajo nekaj narediti, poglejte, kako se znajo lepo obleciti. Tudi Vezenine so dobra tovarna, mogoče tega ne znajo prav pokazati. Res pa je, da naša stranka pošilja v tovarne tudi škodljivce, lenuhi in neumneže, biki v trgovino s steklom, pri tem bi moral biti veliko bolj previdna."

"Ali se vam ne zdi, da tudi ljudje niso več tako pridni delavci kot so bili včasih?"

"Narod je dober, le krivi preroči ga radi poceni učinkov nenehno odvračajo od deca. Nekateri pač ne najdejo vsebine političnega dela, pa mislim, da jo lahko v hujskanju. Tudi v tovarni se moramo vendar prizad



Miro Rozmanu, dolgoletnemu direktorju radovljiske Almire, je visoko državno odlikovanje izročil Marko Bezljak, predsednik radovljiske občinske skupščine, o njegovem delu pa je spregovoril Pavel Žerovnik, predsednik radovljiskega izvršnega sveta.

devati za aktivno sožitje, da vse povemo, vse poslušamo, nato pa uberemo pravo pot."

"Koliko pa je dejansko tega samoupravljanja?"

"V naši tovarni nam gre kar dobro od takrat, ko 'ponce' po obratih lahko same odločajo in se vsi konflikti rešujejo tam. Tako celo škodljivci, ki nam jih pošiljajo od zunaj, niso uspešni, kljub revčini, v kateri je tekstilna industrija, pravzaprav vse gospodarstvo. Naša stranka ne zna več, že leta, vzpostaviti ustvarjalnega vzdušja. Včasih smo rekli, da smo delavsko kmečka država, zdaj pa bi lahko rekli, da je to država gobčev."

"To pa je vzdusje, iz katerega se pametni umikajo?"

"Zdaj je seveda vprašanje, kdo je pameten. Smo takšni, ki smo se vse življenje borili, bili tudi ponizani, vendar smo vztrajali na svoji poti. Mislim, da ni prav, če odhajajo tisti, ki jim že ni napočil čas za odhod."

"Zveza komunistov je v velikih težavah, v krizi, kako gledate na to?"

"Mislim, da bo naša svoja pot, vendar pa bo morala bolj paziti, s kom se druži, ne s karieristi in gobežači, temveč z delavci in kmeti, le tako bo rdeča zastava res zastava časti v svobode."

"Kako gledate na ustanavljanje - pogojno rečeno - novih strank?"

"Ostat bom pri rdeči zastavi, čeprav se marsikdo temu čudi. Veste kaj, vse te nove stranke, to so v glavnem sami štipendisti."

"Kaj mislite s štipendisti?"

"Se nikogar od njih nisem videl tam, kjer je zrastel en krompir, zdaj bosta pa dva."

"Kaj pa kmečka stranka?"

"No, kmetje so malo jezni, pravijo, da so imeli včasih enega aga na tri vasi, zdaj pa imajo tri na eno vas, komunistična zveza bi se temu morala bolj posvetiti."

"Vrniva se k gospodarstvu, veliko si obtobamo od nove vlade?"

"Spet bom rekel tako kot pravijo Bojinjci, saj se bo vse od zadaj video."

"Videlo se bo torej tudi, kako bodo Ante Marković nagajali?"

"Naša stranka se je večkrat obnašala kot fajmošter, ki pri kuhanici spi, nekaj govorila, drugače pa delala. Mislim, da nas je malo, ki smo gledali le tisto, kar je učila, in moram reči, da ni učila slabo. Zal pa se je včasih tudi iz nas delala norca."

"Vse bolj se ponovno oziramo v Evropo, kaj pravite na to kot direktor uspešne tovarne, ki lahko ponosno prožla izdelke na tujem?"

"Vedno smo bili v Evropi toliko, kolikor smo mogli biti. Več slabega kot dobrega pa je naredil sistem velikih izvoznih podjetij. Poglejte, vsak Avstrijec lahko na Grenlandijo izvozi kozo, pelje jo na železniško postajo in jo odda šprediterju. Pri nas pa je z izvozom kup sitnosti, nezaupanja. Vsaka stvar ima vendar svojo pravo sestavo, kakšna je, morajo povedati šolani ljudje. Toda žal so naše politike zapeljali tudi šolani ljudje. Za njihov snobizem pa opravičila seveda ni."

"Ker so postali gospodje in niso ostali tovariši?"

"Naj bodo gospodje, to me ne moti. Toda, naj puste gospodarstvu vendar nekaj denarja. Za dva dneva balkanskih zgradbe poleg starega novo športno igrišče, takšne neumnosti človeka bole. Pa to, da se vse staro podre, nič pa ne popravi. Poglejte, kaj so v Švicari naredili iz starih hiš, pri nas pa bi vsi radi delali neke projekte in razvojne programe ter vlekli denar, po 50 starih milijonov na urto."

"Tudi vas so križem gledali, ko je Almira pred leti začela obnavljati zanemarjene Grimšče?"

"Speljali smo pobudo gospodarske zbrane, delamo smo udarniško, nismo povabilne nem koliko projektantov, da bi služili, zato sem bil takrat tehnomanager, ki ga je treba pokopati. Sicer pa, na to sem navajen, pa tudi človeško je, vsepoprovod po svetu to poznamo. Nisem razočaran, želim si le, da bi se naša stranka hitro sporazumela in našla pot."

"Toda, sama se ne more sporazumeti?"

"Manj sičiričev in gobežačev, pa bo šlo."

"V Beogradu se ne morejo sporazumeti?"

"Saj se ni potrebno, saj lahko delamo vsak po svoje. Le zakaj se toliko izgovarjamo na Beograd, saj ni pri nas nič bolje, vsaj kar zadeva odstevanje dohodka delavskega razreda ne."

"V pokoj torej odhajate vedri, brez zamenjenosti?"

"Zlahkим srcem. Smatram, da sem poštano delal, da sem utrujen in da grem v zasluženi pokoj, kakor pravijo. Pokojnina ne bo ne vem kakšna, saj z denarjem za pokojnino prav tako šarijo."

M. Volčjak

Tega pa ni v mojem opisu



Izgovor, tega ne bom delal, ker ni v mojem opisu del in nalog, bo kot vse kaže kmalu postal zgodbina.

"Novi zakoni, ki počasi kapljajo, predvsem zakon o podjetjih, ne bodo začiveli, dokler ne bo sprejet tudi novo delovno pravna zakonodaja, šele tedaj bo reforma gospodarskega sistema zaokrožena. Če se izrazimo v računalniški terminologiji, lahko rečemo, da je zakon o podjetjih dober hardware, manjka pa nam še dober software."

"Kdaj ga homo dobili, je natančno težko napovedati, po nekaterih ocenah naj bi bili vsi sistemski zakoni pod streho tja do polletja. Prvi osnutek zakona o delovnih razmerjih je bil že napisan, v njem je bilo upoštevanih dosti slovenskih priporočil, zdaj pa bo kot vse kaže prišel drugi osnutek. Ker ga še nimatev rokah, je težko reči, kakšen bo. Lahko pa rečemo vsaj tole. Če bo sledil vsebinai zakona o podjetjih, bo moral obračunati z nekaterimi stvarmi, ki so pri nas tudi na področju delovnih razmerj postale dobesedno dogma, ki je seveda po dvajsetletnem "negovanju" pravice vsem dodobra zlezla pod kožo."

"Vsi dobro vemo, kako pripraven je bil izgovor, tega pa ni v mojem opisu. Takšen odgovor je bil morda včasih upravičen, velikokrat pa ne, stvari so se zatikale pri podrobnostih, na katerih lahko padejo tudi veliki projekti. Vsekakor pa je oklepante nekoč napisani razvidov del in opravil zaradi sprememb, ki jih prinaša delo in življenje, kaj kmalu postalo ovira fleksibilne organizacije dela. Z razvidi vnaprej določene in zacementirane pravice in obveznosti delavcev namreč ustrezajo ročnemu, fizičnemu delu, nikakor pa ne projektni, inovativni koncepciji delovnega procesa, ki zahteva fleksibilno opredeljen delokrog, seveda pa ob hkrati začiti profesionalnost delavec."

"Osnovna intencija novega zakona o delovnih razmerjih bo razbitje "monopola" na delovno mesto, zato bodo tudi razvidi del in nalog verjetno kmalu preteklost. Pri tem pa velja dodati tudi opozorilo, kajti pri nas smo zelo nagnjeni k skrajnostim. Doslej smo dve desetletji čustili le pravice, kar nas je pripeljalo v nesrečo, ki morda komu šepeta na uho, naj poslej častimo le obveznosti. Kakor nobena skrajnost ni dobra, celo popolnost ne, kakor pravi hebrejski pregovor, tudi ta ne bo. Kajti ročnemu, fizičnemu delavcu je pogojno rečeno smiseln komandirati z vrha, ustvarjalnosti, na kateri bo temeljila moderna, inovativna družba, ni moč diktirati in ukazovati. Zaščita profesionalnosti bo torej enako pomembna kot odprava nesmiselnih pravic."

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA



Pravna ureditev družb

Po sprejetju zakona o podjetjih čaka naše gospodarstvo naupravno preoblikovanje, v Gospodarski zbranci pri tem dele nasvet: hiti počasi. Nova zakonodaja, ki naj bi jo vsebovala gospodarska reforma, ne bo sprejeta v enem zamahu, novi zakoni bodo kapljali tja do polletja, zato seveda obstaja še kopica nejasnosti. Na odprtva vprašanja odgovarjajo v pravni službi Gospodarske zbranice Slovenije, kjer so doslej napisali že 80 odgovorov, posamezna vprašanja pa obravnava in nanje odgovarja tudi komisija za sistemski vprašanja pri slovenski skupščini. Direktorji, pravniki, organizatorji in drugi strokovnjaki pa si lahko pomagajo tudi s priročnikom, ki je izdal pred dnevi. Pravna ureditev družb - zasebna in mešana podjetja po jugoslovanskem pravu. Že naslov torej pove, da se ukvarja z družbami, ki so po novem zakonu o podjetjih pri nas seveda novost. Avtor skuša čim bolj celovito podati pravno ureditev posameznih družb, vsako najprej odpredele, nato pa predstavi na podlagi določb zakona o podjetjih. Ker so te določbe zelo skromne, je posamezne družbe predstavili še s primerjalno pravnega vidika, da bi si bralec lahko ustvaril celovitejšo sliko o ureditvi družb v svetu. Podrobnejše obravnava ureditev javne trgovinske družbe, komanditne družbe in družbe z omejeno odgovornostjo. Knjigo je avtor izdal v samozaložbi, torej v podjetniškem duhu, načrti jo je moč kar na njegov naslov v Ljubljani, Trg oktobrske revolucije 7.

V DELOVNI HALJI

Slavka Hrestovska, delavka v kranjski mlekarji

Težko prislužen mlekarski kruh



24. let je že, odkar je Slavka Hrestovska, doma iz Ljutomerja, zaposlena v KŽK-jevem tozdu Mlekarna v Kranju. V tem času je bilo precej težko dobiti delo, pa tudi izobrazbe ni imela, da bi se lahko odločila za kaj drugega. Najprej je delala v polnilnici, pred letom dne pa je prosila za premestitev na lažje delovno mesto. Tako sedaj dela pri stroju za izdelovanje pokrovčkov jogurtovih lončkov.

"Delenje je kljub vsemu naporno, saj so delovni pogoji zelo slabi. Predvsem me moti hrup + prav Slavka in vključi stroj, katerega brnenje za nevajena ušeša precej neprijetno. Kljub temu pa prav, da je vseeno bolje kot v polnilnici, kjer zaradi stalnega sklanjanja in ponavljajočih gibov lahko pride do okvare hrtenice. Poleg hrupa je velika nadloga pri delu v mlekarji tudi vla-

ga. Slavko sem povprašal tudi o njenem osebnem dohodku. Odgovorila je, da znaša približno milijon dinarjev, nazadnje je prejela tudi nekaj več, vendar je treba upoštevati tudi delo ob nedeljah in praznikih. Slavka meni, da je delo v mlekarji nasploh premalo ovrednoteno in cenjeno, kar je sicer posledica splošnega stanja v našem mlekarstvu, vendar bi bilo vseeno potreben bolj upoštevati delovne pogoje v katerih delajo.

Slavko poleg svojega osnovnega opravila po potrebi pomaga tudi v polnilnici in pri ostalih delih, tam, kjer pač primanjkuje delovne sile.

Kljub težavnosti se je dela že dodobra navadila, pa tudi odnos v kolektivu so dokaj dobrati, tako, da ne razmišlja o zemanjavi službe in bo verjetno do konca delovne dobe ostala v mlekarji.

M. Gregorič

Primerjava v škodo Evropi

Kranj, februarja - Po številu prebivalstva bo evropska dvanajstica po uveljavljeni skupnega trga po letu 1992 največji trg. Zajema bo 322 milijon

KRATKE Z GORENJSKE



Celovita prenova središča pri avtobusni postaji - V krajevni skupnosti Radovljica že nekaj časa niso zadovoljni z urejenostjo trgovin in s preskrbo. Nekatere trgovine so namreč postale premajhne in po svoje neurejene. Zato so se v vodstvu krajevne skupnosti začeli dogovarjati s Specerijo Bled, da bi uredila trgovino pri avtobusni postaji in v starem delu mesta. Premajhna in neurejena je tudi Živilna trgovina pri Petrolu. Prav tako pa je že premajhna tudi pred leti zgrajena trgovina v Predtrgu. Ker bo kmalu celoten predele pri tržnici, kjer bo urejeno parkirišče in križišče dobitlo povsem novo, urejeno podobo, se zdaj v krajevni skupnosti zavzemajo, da bi celovito uredili poleg trgovine tudi vse druge objekte pri avtobusni postaji. - A. Ž.

Jubilejni občni zbor

Kranj - Lovsko kinološko društvo Gorenjske, ki je bilo ustanovljeno januarja 1979. leta, letos praznuje desetletnico obstoja in uspešnega delovanja. Jubilej bodo proslavili v soboto, 25. februarja, ko bo ob 8. uri v prostorju Poslovno pribreditevnega centra Gorenjski sejem v Kranju najprej redni letni občni zbor, za njim pa še jubilejna slovesnost, na kateri bodo med drugim nastopili Gorenjski lovski rogoristi in Škofjeloški lovski pevski zbor. A. Ž.

Vsak dan polno Korošcev

Jesenice - Inflacija dinarja se zelo lepo kaže na Jesenicah, saj so za tuje domala vsi izdelki v trgovinah vsak dan cenejši. Največ kupcev je vsak dan iz sosednje Koroške, ki veliko kupujejo v trgovinah, obiskujejo pa tudi frizerske lokale, prodajalne čevljev in druge. Še največ pripombe imajo tuje nad čistočo na Jesenicah in na neurejenost okrog poslopja. (bb)

Tradicionalno srečanje

Podnart - Prejšnji teden so se v Kemični tovarni v Podnartu na tradicionalnem letnem srečanju zbrali predstavniki krajevnih skupnosti Podnart, Ljubno in Podbrezje ter se skupaj s predstavniki LIP Bled-obrat Podnart in Kemične tovarne Podnart pogovorili o delu v minulem letu in o načrtih za letos. V krajevni skupnosti Podnart so lani z denarjem iz tretjega petletnega samoprispevka in deloma s pomočjo Samoupravne komunalne interesne skupnosti Radovljica položili precej finega asfalta. Povečali pa so tudi telefonsko centralo za 200 priključkov in bodo zdaj v krajevni skupnosti Podnart, Ljubno in Podbrezje lahko dobili telefone tudi tisti, ki jih do zdaj niso mogli. Za letos pa v Podnartu načrtujejo adaptacijo Doma kulture, položili pa bodo tudi še nekaj asfalta. Vodnogospodarskemu podjetju Kranj pa priporočajo, da čimprej poglobi strugo Lipnice skozi naselje Ovsije ter uredi obrežje. V krajevni skupnosti Ljubno so z veliko družbeno pomočjo dobili nov betonski most čez Savo v Otočah, asfalt na Posavcu in na cesti Mišač-Otoče. Začeli so tudi z gradnjo nove trgovine v stanovanj. V prihodnji nameravajo položiti še nekaj asfalta, obnoviti kulturni dom, povečati pokopališče, zgraditi poslovilno vežico. Težave imajo tudi z otroškim varstvom in zaradi neustreznih prostorov v ljubenski osnovni šoli. Gasilci v Ljubnem pa bodo letos začeli z gradnjo doma. V krajevni skupnosti Podbrezje v kranjski občini pa so lani s prispevki kranjanov in pomočjo Cestno komunalne skupnosti asfaltirali nekaj cest. Povečujejo tudi pokopališče, letos pa bi radi prodali večjo hišo, ki je last krajevne skupnosti, da bi tako z denarjem potem obnovili Dom kulture v Podbrezjah. Načrtujejo tudi gradnjo mrljške vežice. Novi naročniki pa tudi že težko čakajo, da bi dobili telefon. V obratu LIP Bled v Podnartu nameravajo opustiti proizvodnjo zabojev in se preusmeriti na vezane plošče, nenehno pa imajo težave zaradi pomanjkanja hladovine. V Kemični tovarni Podnart pa nameravajo letos predvsem zmanjšati režijo in povečati proizvodnjo, da bi jim tako čimveč denarja ostalo za modernizacijo. (cr)

Fortunski most

Gorje - Fortunski most preko reke Radovne je nekako od lanškega poletja delno zaprt. Čezenj je dovoljen promet le do pet ton nosilnosti. Tako čezenj zdaj ne more noben tovornjak ali avtobus. Ker pa je cesta zelo pomembna prometnica iz Gorj in Bleda do Jesenice, bi bil že čas, da se Cestno podjetje Kranj odloči, da most obnovi, vendar ne spet z lesom, tako kot pred približno desetimi leti. (ja)



Dolik razstavlja v Murki - Te dni so v Murkinem salonu pohištva v Lescah podprtji razstavo volnenih ročno tkanih prtv in pregrinjal Jerneja Ručigaja z Bohinjske Bele, a že je tu nova zanimivost. Točkat se kupcem, ki prihajajo v Murkin salon, predstavljajo člani jeseniškega Dolika, sami priznani akvarelisti. V Murki pa so kupci pripravili še majhno presenečenje. Vsak, ki bo kupil za nad 100 starih milijonov dinarjev pohištva, bo dobil katalog z 12 reprodukcijami Dolikovih slikarjev. Vsak katalog pa je oštreljen in ob koncu akcije, 7. marca, bo žrebanje kupcev. Izžrebanim pripravljajo še posebno presenečenje. Ves čas se mora nekaj dogajati, pravi poslovodkinja Milica Kunstelj, ki osebno skrbi, da njihov salon nudi vedno nekaj več. - Foto: D. D.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Podmežaklja

Še do nedavnega nekako zapostavljeni

Jesenice-Podmežaklja, 20. februarja - Ena manjših, mestnih krajevih skupnosti je Podmežaklja v jeseniški občini. Okrog 1650 prebivalcev šteje in vsi so v glavnem zaposleni v jeseniških delovnih organizacijah. Pravega kmeta nimajo nobenega. Sicer pa ima na dolžini treh kilometrov v krajevni skupnosti svoje prostore več delovnih oziroma trgovskih organizacij, kar pa zadeva družbenopolitične in društvene organizacije, pa pravijo, da nekako še najbolj živatarita osnovna organizacija ZSMS in Zveza komunistov. Sicer pa je ta krajevna skupnost staro in revolucionarno naselje nekdanjih Jesenic, saj od tod izvira prvi sekretar OF za Gorenjsko, tod je živel narodni heroj Jože Gregorčič in drugi revolucionarni Skojevc...



Darka Rebolj

Darka Rebolj, ki v krajevni skupnosti kot redno zaposlena že osem let vodi tajniške posle, pravi, da so na tem območju v glavnem zgradili hiše s prihanki delavcev ki so bili nekaj zaposleni v Železarni. Po vojni je bilo to delavsko naselje kar precej časa nekako zapostavljeno. »Še zadnjih osem let se tuudi na našem območju po malem premika. Začelo se je z asfaltiranjem cest oziroma ulic, elektrifikacijo oziroma javno razsvetljavo in nenazadnje bomo, kot kaže, zdaj dočakali tudi telefonijo. Pa tudi staro barakarsko naselje se je že začelo umikati podobičim blokom. Dva sta zdaj v gradnji oziroma naj bi bila letos vseljena. Potem pa naj bi v tem delu zrasli še štirje in sodobna trgovina.«

Glede trgovin so stvari trenutno še precej nejasne. V krajevni skupnosti in tudi v občini so odločeni, da v novem stanovanj-



Sedanje lesene garaže naj bi se v prihodnje umaknile zidanim...

Prihodnje leto 45-letnica

Gasilci bodo gradili dom

Olsèvek, februarja - V Gasilskem društvu Olsèvek v kranjski občini, kjer bodo prihodnje leto praznovali 45-letnico obstoja, sta lani delo in organizacija v društvu zaživelia pod novim, pomlajenim vodstvom. Zadali so si nalogu, da zgradijo že pred leti načrtovani gasilski dom in se tako dogovorili tudi na občnem zboru minulo nedelo...



Andrej Juranič

Društvo ima danes okrog 85 članov in posebno mladi so zagreti in delavni. »Fantje imajo zares voljo. Vesel sem, da so prav kadrovske spremembe lani spodbudile k uresničevanju načrtov, k izgradnji novega gasilskega doma na lokaciji, kjer je bil nekaj v Olsèvku kulturni dom,« je pred nedeljskim občnim zborom razlagal nekdanji poveljnik in tajnik društva, zdaj pa predsednik nadzornega odbora in neke vrste mentor mladih **Andrej Juranič**.

Ko so lani na občnem zboru prevzeli skrnilo v svoje roke, so mladi takoj začeli zbirati gradbeni material. Danes imajo že železo, gramoz, strešno opeko... Ker je v letih zatishja dovoljenje za gradnjo zastaralo, bodo zdaj obnovili celotno dokumentacijo in nadejajo se, da bodo kmalu zastavili z gradnjo doma.



Franci Podjed

»Načrtujemo, da bi še letos moral biti dom pod streho (v njem pa bo tudi zbiralnica mleka), da bomo potem prihodnje leto čimprej praznovali 45-letnico, pravi predsednik društva Franci Podjed. »V soboto, 25. februarja, bomo organizirali akcijo za zbiranje lesa pri kmetih v Olsèvku. Kakšno veselico homo privravili med letom in seveda vsi skupaj dela... Pa tudi tekmovanj, tako kot lani, se bomo udeleževali.«

Želijo pa si tudi, da bi dobili motorno črpalko in čez čas avto, da se jim na tekmovanjih ne bo treba sposojati opreme pri drugih društvih. Sicer pa so za gašenje gozdnih požarov trenutno še kar dobro opremljeni in usposobljeni. Ko so na nedeljskem občnem zboru ocenjevali delo in se dogovarjali za letošnje akcije, so podelili tudi priznanja. Tokrat so jih dobili Vinko Sajovic, Peter Košnjek, Anton Pernuš, Janko Perčič, Alojz Naglič in Andrej Juranič. A. Žalar



Sestanke imajo zdaj člani vodstva kar pri Andreju Juraniču, ki namerava že maju odprieti v Olsèvku gostilno...

skem naselju mora biti. Vendar pa interesar za gradnjo oziroma investitorje ni. Če ne bo šlo drugače, bodo poskusili z zasebnikom, saj sedanji dve tovrstni živilski trgovini sploh ne zadovoljujeta. Zadovoljstvo pa se v zadnjem času kaže predvsem zasedi telefonije.

»Dolga leta smo imeli v celotni krajevni skupnosti le 50 telefonov,« pripoveduje predsednik sveta krajevne skupnosti Zdravko Črv. »Lani pa se je potem začelo. V krajevni skupnosti smo sklenili pogodbe s 170 interesarji in s Komunalno skupnostjo, slednja pa s PTT podjetjem. Vsi interesarji, ki bodo do aprila letos v 12 obrokih plačali prispevek za telefon, naj bi do kon-

ca junija tudi že imeli v celotni krajevni skupnosti smo morali predvsem poskrbeti za soglasja pri lastnikih zemljišč in za omaričice. Bilo je nekaj težav, vendar smo jih, nazadnje, razrešili prav vse na zadnjem zboru kranjanov minuli teden. Trenutno več telefonskih priljukov ne bo moč dobiti, vendar pa je celotno omrežje v krajevni skupnosti grajeno tako, da jih bo moč dobiti še kasneje, ko bo na Jesenicah potrebna spet večja telefonska centrala.«

Krajevna skupnost ima letos v programu tudi asfaltiranje še nekaterih cest oziroma priključkov nanje in nadaljnje obnavljanje javne razsvetljave. Še posebej pa so si zadali v programu skrb za čistočo in red. Radi bi se znebili stalnega odlaganja večjih odpadkov v spodnjem (Podkocna) in zgornjem delu proti Hrušici. Tuji, pa tudi domačini, kaj radi odvražajo tod kar ne potrebujejo. Komunalni redar in inšpektorji VGP bodo morali predvsem na tem območju v prihodnje poostriči nadzor.

»Precej dela in nezadovoljstva med krajanji pa imamo tudi zaradi črnih gradenj oziroma garaž. Kar zadeva garaže, smo se



Na območju nekdanjega barakarskega naselja, ki je bilo dolga leta sramota krajevne skupnosti in Jesenic nasploh, bo zgrajenih šest blokov. Dva bosta vseljiva še letos. V tem naselju pa naj bi zgradili tudi živilski trgovino, za katero pa še iščejo investitorja...

zdaj dogovorili z Železarno, ki je lastnik zemljišča, da bodo lastnikom izdali odločbe, da jih morajo odstraniti. Namesto sedanjih lesenačev bomo poskrbeli za dokumentacijo in za izgradnjo zidanih garaž na območju blokov (osmerčkov) ob Cesti 1. maja. S črno zgrajenim provizorijem Azisa Skenderoviča pa se bodo morali resnejše ukvarjati in odločno ukrepati inšpeksijski in drugi pooblaščeni organi. Ljudje so na zborih kranjanov zaradi te gradnje in od nedavnega tudi zaradi naselitve novih strank v nekdanji Gregorčičevi hiši zelo nezadovoljni; kar zadeva slednje, zahtevajo, naj samoupravna stanovanjska skupnost naseli v nekdanji stavbo SCT dobre gospodarje oziroma tiste, ki bodo ob stanovanju zaradi gradnje avtoceste na našem območju. Takšne primopobe, jezo, zahtevate poslušamo nenehno v pisarni krajevne skupnosti in na sestankih...«

In se na eno vprašanje bi v krajevni skupnosti čimprej radi dobili odgovor. V prihodnji naj bi na tem območju potekal precejšnji del avtoceste. Ljudje bi radi čimprej izvedeli, kam se bodo po izgradnji lahko preselili in kako bo s tistimi, ki so si tukaj zgradili domove, pa jih bodo zdaj porušili... A. Žalar

France je zdaj najstarejši v fari

Najtežje je bilo v Romuniji

Britof, februarja - Franc Eržen, po domače Martinov France iz Britofa 203 pri Kranju, je januarja praznoval 90. rojstni dan. Ker je pred dnevi umrla v 94. letu Burgarjeva Marija, malo prej pa tudi Babičev iz Britofa, ki je bil tudi 90-letnik, je zdaj France najstarejši v fari Predoslje...



Za 90. rojstni dan so ga obiskali in mu čestitali domači gasilci, saj je France poleg Bučanova Johana še edini od ustanoviteljev društva 1926. leta, člani Rdečega križa, pa društva upokojencev in svojci. Ko smo ga pred dnevi obiskali, si je zaželel, da zapišemo, da se vsem za obisk, čestitke in darila najlepše zahvaljuje.

Doma pri Francetu v Britofu je bilo pet otrok in ko je bil star 13 let, je že služil na kmetij. Preden je 1917. leta moral na fronto v Romunijo, je služil na Suhu in v Orehovljah.

»V Romuniji, med prvo vojno, je bilo najtežje: lačni smo bili. Pravzaprav mi nikdar do danes ni bilo tako slab...« Ko sta se potem pred 55 leti spoznala in poročila, sta z Zupančevom Marijo iz Vogelj najprej zgradila hišo. France je delal v Oljarici, v Inteksu in tu in tam. Danes je že 35 let v pokolu. Marija pa nima pokojnine, zato sirer skromno, vendar kar shajata.

»Saj je France tako varčen. Plinska jeklenka nama drži celo leto, kadar pa kaj delava z elektriko, vedno najprej pogleda na števec,« je povedala 86-letna Marija. Najlepše je bilo pa takrat, ko je bila še »ledeča«, pravi. Potem je bila kmalu druga vojna, pa dva sinova sta morala h kruhu spraviti. No, danes imata že štiri vnukne in pet pravnukov in če ne bi bila oba naglušna, France pa tudi vidi ne najbolje, bi bila še bolj zadovoljna... Obema želimo zdravja, Francetu pa čestitke ob 90. rojstnem dnevu.

A. Žalar

Če ne Živila, nekdo drug...

V krajevni skupnosti Vodovodni stolp v Kranju že deset let ugotavljajo in opozarjajo, da trgovina Oskrba nima niti najnajnejših pogojev za delo in prodajo. Stevilni potrošniki iz te soseske morajo zato nakupovati v drugih trgovinah. Zdaj pa kaže, da pričakovane rešitve spet ne bo...

Prenova poslovalnice O

Razmišljanje ob Tednu slovenske drame

PROVOKACIJA KOT CILJ TEATRA

Ta dni je ena ne samo gledaliških pač pa tudi, gledano širše, kulturnih akcij v Sloveniji vsekakor kranjski Teden slovenske drame. V razgovoru z Matijem Logarjem, sicer umetniškim vodjem Prešernovega gledališča, poskušamo razkriti osnovo in hrati vizijo, ki jo ta gledališki festival predstavlja tako za samo stroko kot Kranj in s tem celotno Gorenjsko.

Teden slovenske drame je vsekakor akcija, ki si jo klub lokalni pripadnosti Kranju to mesto nekako ne more (ne zna) prisvojiti. Gre za projekt, ki skozi svoj osnovni program vsakoletno preko oči selektorja neposredno uperi prst na smetano gledališkega ustvarjanja, kar nujno prinese s seboj tudi ustrezeno publicitetno. V čem je pravzaprav resnični srž tega festivala, zaradi katerega ga velja še posebno organizirati tudi v bodoče?

"Najhitrejši rezultat je lokalen, kajti ocenjujem, da se je preko Tedna slovenske drame apetit po lastnem gledališču hitreje uveljavil kot bi se sicer, v strokovnem pogledu pa moramo vedeti da ne gre za tekmovalni festival, kar ima posebno z vlogo selektorjev seveda svojo podobo. Festival vsekakor ima svoj odzven, kot že rečeno, znotraj Kranja, pa Gorenjske in Slovenije, prav ob letošnjem TDS pa opažamo tudi izjemen odmev v Jugoslaviji. To se nam še ni dogodilo, mogoče gre zgolj za občno politično situacijo v Jugoslaviji, kjer se lahko želi spet skozi kulturo umirjati klimo in priti do nekih sporazumnih rešitev. Odziv Jugoslavije na naš festival seveda odpira tudi nova vprašanja, tudi v smislu možnosti "razstavnega prostora slovenske dramatike", mogoče bi celo veljalo razmišljati o spremembah same vsebinske zasnove festivala v Teden slovenske drame jugoslovenskih gledališč. S tem bi dobili ob zelo širokem slovenskem izboru še uprizoritve jugoslovenskih gledališč, ne kot posladek, pač pa z večjo intenziteto narediti vsaj poklon vsem tistim, ki se borijo, da ima slovenska dramatika svoj odzven v Jugoslaviji."

Ce prav razumem vaše razmišljanje bi torej takšna zamisel možne preobrazbe TSD nujno pripeljala ne samo do preboja lokalnega pač pa tudi republiškega okvira in bi s tem pravzaprav celotna prireditve pridobila kvalitetno bistveno drugačno podlago?

"Vsekakor bi šlo za preboj, kajti s tem bi pričeli neposredno pridobivati informacije o slovenski dramatiki iz jugoslovenskega prostora in obratno. Tako bi se lahko na enem mestu soočile najboljše uprizoritve znotraj Jugoslavije, ki nastanejo na osnovi slovenskega teksta. Ta zamisel sicer visi v zraku že nekaj časa, bojim pa se da bo vse skupaj ostalo zgolj pri ideji, kajti predno se doseže sporazume na vseh mogočih nivojih, mine dosti časa, v katerem postaneš utrujen in nič ne realiziraš. To je močno povezano tudi z močnejšo finančno injekcijo, kot jo trenutno dobivamo, ob tem pa bi reknel, da na področju gledališč Slovenci naredimo premo, ob vseh praznih besedah o predstavljanju tudi v Evropi."

Lahko bi rekli, da že tradicionalno vsako leto TSD otvori domaći gledališki ansambl. Gre pri tem zgolj za simboliko, protokol gostitelja ali pa ima ta poteza trdnejšo osnovno?

"Nikakor ni slučaj, da gostitelj Tedna Prešernovega gledališč ponavadi s krstno uprizoritvijo slovenskega dramatskega teksta otvori festival. Gre za preprosto gesto, da vsaj stroko tisti trenutek priklicemo v teater, kajti le-ti so sicer vse ostale predstave že videli. Ustvarimo torej začetno atmosfero, medtem ko potem to zelo hitro zbledi, kar se ne bi zgodilo, če bi imeli na odru



prej omenjene predstave, ki jih še ne poznamo - festival bi veliko bolj propal kot sicer. V tem oziru nekako vidim tudi TSD prihodnje leto, ko bo skozi letnico organiziranje dosegel jubilej, čeprav se seveda povsem zavedam finančne oziroma splošne družbenopolitične situacije."

Sam TSD se tako neposredno kot posredno dotika tudi delovanja Prešernovega gledališča, institucije, ki si je po več kot tridesetih letih uspelo ponovno pridobiti status profesionalnega gledališkega ansambla.

Če se spomnim besed dr. Ceneta Avguština, je reklo, da vladna na Gorenjskem dokajšna izoliranost in da pravzaprav ni prave žariščne kulturne točke, kar bi lahko bil tudi teater?

"Vsako umetniško dejanje in naspoloh teater, ki je neposredno in živo dogajanje, mora imeti vsaj cilj provokacijo in cilj latentnega vrenja. Mislim, da so tudi ti razlogi resničen vzrok ukinitve profesionalnega Prešernovega gledališča 1957, ko takratna politika tega ni znala kanalizirati in je enostavno kanal pretrgala in "rešila" problem. Govorim o takojmenovanem dobrem teatru, ki ima kakršenkoli iziv, najhujše je takrat, ko postane

vse normalno - normalno, da imamo teater, normalno, da imamo filharmonijo... Gre za občutek mrtvila, klub temu, da imaš lahko v posameznem geografskem prostoru zelo veliko kulturnih dogodkov. Kranj ima izhajajoč iz kulturnih statistik kulturnega dogajanja veliko, vprašanje pa je, kje so sedaj tisti vozli, kjer vre."

V. Bešter

Naše razmišljanje

NAMESTO VRŽENE ROKAVICE

Cel kup Kardeljevih teorij se takorekoč vsakodnevno razbija ob čereh realnosti in vedno bolj se kažejo velikanlike razlike med poljem teoretičnega in praktičnega, čemur je prav šolski primer tudi kultura. Če se v razmislenku o trenutni situaciji in tej družbeni dejavnosti izognemo vsem mogočim pozivom, ki so bili upereni iz različnih kulturnih sredin in institucij na posamezne predvsem oblastne strukture ob Prešernovem dnevu, ki naspoloh pomeni, kot bi reknel Janez Janša, dan zatiranih, zopet trčimo na popolno stihijo. Pred približno tednom dni so osnovne kulturne sredine dobile v črto Poročevalce Kulture skupnosti Slovenije, ki med drugim vsebuje tudi predlog programa KUS, tudi finančnega načrta, za letošnje leto. Komentar vsebine zajetnega kupa papirja bomo zabeležili kdaj drugič, danes želimo znotraj vsega tega predvsem uperiti prst v delo vseh uradno postavljenih komisij, odborov, etc. pri gorenjskih občinskih družbenopolitičnih organizacijah. Nekako vsespolozno znano naj bi namesto bilo, da bi takšne organe moralni imeti predvsem pri OK SZDL, večinoma pa je temu tako tudi v vrstah OK ZS'1'S. Ob izhodišču, da bi v bistvu takšne komisije morale postavljati (in posredno zagotavljati) širino in polje delovanja posameznih kulturnih dejavnosti oziroma splošne kulturne politike znotraj občine, ostaja marsikje v ustih dokaj grenak priukri, ki ga ne popravi niti dejstvo, da v delu takšnih komisij ljudje delujejo izključno na volonterski osnovi. Pričujoči zapis nikakor ni želja, kot je to danes marsikje v modi, popljuvati vse in vsakogar kar počez, pač pa želi predvsem spodbuditi in javnosti v večji meri pokazati resnične dosežke ljudi, ki v bistvu (lahko) močno kreirajo usodo posameznih kulturnih aktivnosti v občini. V tej smeri bi mogoče veljalo dregniti omenjene gorenjske komisije k javni besedi. Zakaj ne bi sami zapisali svojih glavnih pogledov na delo, ki (ki naj bi ga) opravljajo, in bi presegli zgolj "službeno" novinarsko poročanje o posamenih točkah dnevnega reda?

Clovek bi pričakoval odziv, kajti predpostavljati gre, da so med "političnimi kulturniki" tudi pišoči ljudje in da (tudi zaradi svoje funkcije) berojo Glasovo peto stran. Se motimo?

Vine Bešter

Premiera v Prešernovem gledališču

TUDI BOGU SE KAJ PONESREČI

Gledališki ludizem se nadaljuje z družno dejavnostjo dramatika Emila Filipčiča in režiserja Vita Tauferja: njuna uprizoritev Božanske tragedije umešča PG v slovensko gledališko avantgaro.

V teatru kakršnega družno snujeta dramatik Emil Filipčič in režiser Vito Taufer z uglašenima sodelavcema Igorjem Leonardijem za glasbo in Gordano Gašperin za kostume, je mogoče prav vse, kar se lahko porodi in izvije iz fantazije. Vendar svoboda pri farsičnem preobračanju in grotesknem pretiravanju še ne pomeni neobvladljive razpuščenosti in kaosa; iz njega izhajata in izbrano snov (mitološko, zgodovinsko, sodobno, aktualno) oblikujeta in razsirjata po logiki, ki jo sproti temeljujeta s preobratom in naključju. V tem smislu Božanska tragedija pomeni nadaljevanje dramaturškega koncepta, uveljavljenega že v Altamiri, Bolni nevesti in Atlantidi. Fantaziska dinamika, ki se zdi da je neizcrpana, nemara z večjimi poudarki in z razvitejšimi protislovji nakazuje resničnost kot katerikoli psihološko uglašeni realizem, kajti ta dinamika zajema takorekoč vse slovenske plasti, od burke do komedije, od farse do groteske, od satire do humorja in ironije. S tem ni odkitega nič novega, saj je že Dostojevski v zvezi z vsebinsko romana Idiot pojasnil, da »ima svoj osebni pogled na resničnost (v umetnosti) in tisto, kar večina imenuje skoraj fantastično in izjemno, je zame marsikdaj se stava bistva resničnosti.« (Citat se je našel pri roki po vsem po naključju, dasi je v Božanski tragediji tudi motiv, ki spominja na velikega fantasta, seveda v farsični preobliki). «Zgoda» Božanska tragedija

ja se začne s stvarjenjem sveta, nadaljuje pa s stvaritvami, ki se večnemu mojstru (direktorju, ki ga z velikim zamahtom uprizarja Tine Oman) izmuznejo iz rok in koncepta. S protoplazmo, ki jo v razkošnem pevskem zanosa konot na konskega povodnega moža upodablia Ivan Godnič, se gre, to je še nedolžna stvarca, sama zase, težave pa se začnejo z Adamom in Evi v tem smislu, da se Adam ne zave poslanstva, ki mu ga je stvarnik namenil, skratka na erotičnem polju je povsem »nezrajaven«. V operetno kabaretinem stilu ju igrata Matjaž Višnar in Judita Židar v soglasju s celovito ludistično, igriivo zasnova predstavo. Zlasti pa »večnemu mojstru« uide iz rok Adolf, ki se povzne čez glavo samega stvaritelja (tu se oglaša prej omenjena persiflirana vzporednica z Dostojevskim, z njegovim Velikim inkvizitorjem, ki si prav tako na zemlji jemlje moč nad bogom, v čigaranu imenu pošilja krivoverce na grmado) in zakuha marsikaj nevsečnega pa tudi zgodovinsko pomembnega Slovencem. Igra ga avtor sam s posrečeno imitacijo modela. Pojav te farsične karikature direktorja pomeni v predstavi vrh komike in satiričnosti, saj imata tako direktor kot njegov pomočnik Karlo v podobi vraka s tem tipom obilo opravkov, ker jima metode in alkemija stvarjenja odpovedo. Karla prav posrečeno in z dosledno humorno držo ponazarja Pavel Rakovec, ki uspešno razvija svoje teatralične izkušnje iz Slovenskega mladinskega gle-

dališča, kar je v tem primeru povsem v soglasju s konceptom predstave, ki ima svoje korenine prav tam. Težave ima stvarnik nadalje še z lastno hčerkko Agato, (od kod jo je vzel, se ne ve, nemara v tem svojstvu prehaja v lik papeža Borgie, kajti, kot rečeno, pri Filipčiču je vse mogoče, da ima le teatralični učinek). V liku Agate domiselo in izvajalno nastopa Bernarda Oman.

Skratka: Filipčič je z Božanskim tragedijo (prej File, baron Münhausen) zasnoval duhovito, farsično osnovo, po njej pa je Vito Taufer (s priedbami in dopolnitvami, aktualizacijami v dialogu) oblikoval igriivo, dinamično, humorno in satirično predstavo, napolnjeno z nenehnimi znakovnimi presečenji, obrati in nasprotji. Aktualne satirične sence bi spričo svoje opazne učinkovitosti in odzivnosti pri občinstvu zaslužile temeljitejši pretres. Vendar je treba ugotoviti, da bi bilo predstavo mogoče tako tekstovno kot v izraznih detajlih, zlasti igralskih še izčistiti in izpiliti, tudi izostriči (detajl z napovedjo požiga Prešernove poezij ni toliko presenetljiv spričo nekaterih pronicljivejših plasti). Prešernovo gledališče v Kranju pa se s to predstavo nedvomno uvršča v slovensko gledališko avantgaro, kar ima za njegov na novo pridobljeni profesionalni status vsekakor velik pomen. Zlasti za vračanje med profesionalne gledališke institucije, ki nič kaj rade ne priznavajo enakopravnosti.

France Vurnik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava *Prešernovi nagrajenci 1977-79*. V stebriščni dvorani Mestne hiše je odprtta razstava fosilne in arheološke najdbe iz Bobovka. V galeriji Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi 43 razstavlja akademski slikar Nikolaj Beer.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine so na ogled grafični listi *Favna in flora* iz zbirke Grafičnega muzeja zdravilišča Rogaska Slatina.

V rastavnem salonu Dolik je na ogled rastava slik *Mira Kavčarja*.

BLED - Akademski slikar Polde Oblak razstavlja v prostorih Centra za inženiring in marketing LIP Bled.

RADOVLJICA - V galeriji Šivceve hiše razstavlja akademski kipar Peter Černe. V Fotogaleriji Pasaža radovljiske graščine je na ogled razstava fotografij Ivana Pipana na temo Viharni večer.

JESENICE - GČC iz Kranja gostuje danes, v torek, ob 19.30 v Gledališču Tone Čufar z igro *Evalda Flisarja Kostanjeva Kronske*.

Jutri, v sredo, gostujejo z isto predstavo ob 19.30 v *Mestnem gledališču ljubljanskem*.

Filmski četrtek

POTEPUHI Z BEVERLY HILLSA

Kranj, februarja - V četrtek, 23. februarja, ob 20. uri bo v kinu Center v Kranju v okviru filmskih četrtkov na sporednu ameriško komedijo *Potepuhi z Beverly Hillsa*, režisera Paula Mazurskega. Paul Mazursky je režiser, ki ga zanimajo predvsem človeške »duše«. To je pokazal že v svojem prvem filmu Naslednja postaja: Greenwich Village, s katerim je zablestel leta 1976. Njegov film so vedno osebni in originalni, posebej pa se poglablja v ženske like. Njegov film *Potepuhi z Beverly Hillsa* daje nekaj namigov o tem, da želi biti režiser tudi politično opredeljen (do Irana in do črncev), še bolj pa socialno kritičen, a gre v filmu v prvi vrsti za komedijo in ljubezenske avanturice. V družino, kjer je vse narobe, pride po naključju človek, ki se hoče utopiti v njihovem bazenu. Ko pa prestopi prag malomeščanske, dobro stoječe kapitalistične hiše, vzburi vse prebivalce in praktično nihče ne ostane nedotaknj.

Film je doživel pravi triumf popularnosti. V njem nastopajo sami znani in uveljavljeni igralci (Nick Nolte, Bette Midler, Richard Dreyfuss, Little Richard) in včasih se Mazursky ponorčuje tudi iz njihovih nekdanjih filmskih vlog.

D. D.

»SLOVENIJA« V ŽIREH

Prejšnji teden smo že bili priča zanimivi prireditvi, ki je zaračuni izvirne zamisli vzbudila precej pozornosti. Franc Temelj je namreč v sliki in besedi, z besedami Janeza Vajkarda Valvazorja načrtal zanimivo primerjavo Slave Vojvodine Kranjske s sedanjim časom.

Pretekli teden smo gledali film »Slovenija«, filmsko pripoved o lepotah naše domovine, režisera Andreja Mlakarja, ki je iz teksta Jožeta Hudečka, po scenariju Mirča Sušnajla in Željka Kozinca, ob grafični opremi Tomaža Kržišnika, ustvaril film, sedmih polurih delov.

Filmska serija, s skupnim naslovom »Slovenija«, je obširna filmska pripoved, ki je nastala v ambiciozni želji, predstaviti to delo na nekoliko drugačen način, oseben način, kot impresijo ustvarjalcev serije o lastni domovini, kot predlog za razmišljanje vsem tistim, ki žele v Sloveniji ustvariti lastno predstavo, kot neobvezen predlog, kako naj si to predstavijo ustvarijo.

»Slovenija« ni nikakršen vodnik po pokrajini, ki je sicer majhna, a skriva v sebi celo vrsto različnih svetov niti ne vodič po burni in zapleteni zgodovini Slovenije, temveč poskus filmskega eseja, ki nenasilno povabi gledalca k raziskovanju sveta pod Alpami, ki naj vzbudi v njem željo, da bi našo podobo dopolnil z lastnimi odkritji.

»Slovenija« je kakor književno delo, ki ima svoj prolog, svoj osrednji del in svoj epilog. Zaradi pomanjkanja prostora zgoraj naštejmo te dele: Počitnice v Sloveniji, Pomlad, Poletje, Jesen, Zima, Peti letni čas in epilog Slovenija design, ki pomeni nekakšno zaključno besedo s takšno moralno: ljudje, ki žive v tej deželi, so si v dolgih stoljetjih prizadevali obiskovati svet in stvari okrog sebe, vsemu so želeli dati del svoje duše in njene težnje k lepoti. To počne še danes.

Filmska serija »Slovenija« naj bo zatorej pripoved ob deželi, ki leži v toplem naročju Evrope in nudi vsakomur prijazno roko ter prijateljsko besedo.

PREJELI SMO

EKONOMSKIE STANARINE

Že nekaj let nazaj se je veliko govorilo in pisalo o ekonomskih stanarinal, vendar z ozirom ker bi le bodo prizadele stanovalce, do teh stanarin ni prišlo. Zdaj v dobi največje ekonomske krize pa je pritisak za ekonomske stanarine vse večji! To seveda ni logično po tudi sprememljivo ne. Če že mora vaktivno od nas zategovati pas in se odrekati marsičemu, kupovati socialni kruh in se odpovedati počitnicam na morju in še marsičemu, bi bilo prav, da svoj doprinos k izhodu iz krize prispevajo tudi stanovanjska podjetja. Če ne bodo mogla zgraditi tisoč stanovanj jih bodo pač petsto ali toliko, kolikor bo sredstvo. Vsega obsojanja vredno pa je, da želi stanovanjsko podjetje sredi krize v najtežih časih doseči ekonomske stanarine, česar ni doseglo v veliko ugodnejših razmerah! Seveda je veliko bolj ugodno razpolagati z velikimi sredstvi, kot pa varčevati z majhnimi sredstvi, za gradnjo novih stanovanj, toda treba je misliti tudi na človeka, ki naj bi bil deležen naše pozornosti v prvih vrsti, nato šele zidovje! Po radiu sem slišal mukotropno jecljanje zagovornikov ekonomske stanarine, ki so v veliki zadregi za utemeljitev svojih predlogov prihajali do jecljavega govorja, saj so vedeli, da je tisti hip bilo med poslušalcem večina takih, ki so jih preklinali in obsojali. Lahko pa je rečeno, da tujem hrbitu in kot temu pravijo na jugu — šta me briga, ako cigana zebe! Pri tem pa so se postuževali primerjave Jugoslavije z Zahodno Nemčijo, čeprav pri nas že vsak otrok ve, da so takšne primerjave smešne in nemogoče. Če začnemo že od začetka, spoznamo, da v Nemčiji gradijo hitreje in kvalitetnejše in tako za njihove razmere tudi ceneje. Imam sorodnike v Nemčiji in sem glede tega dobro informiran. Pri nas pa gradimo drago, pa tudi površno, torej slabo, tako da je stanovanje za stanovalca dvakrat drago. Lokacije so tudi na senčnem terenu, izolacije proti vlagi pa ni nobene. Nekateri bloki nimajo dimnikov, tako da stanovalci ne morejo uporabljati dru in premoga za kuravo. Celo zračniki so poniekod nalači zamašeni, ker se gradbincem ni ljubilo odvajati preostalega betona in opeke pa so tem materialom enostavno zadelali zračnike. Stanovalci naj si potem sami popravljajo te napake in investirajo za izolacijo, oblage in drugo, da je stanovanje sploh sposobno za uporabo. Stanovanja so vlažna in mrzla in pravlego bolezni, ki jo stanovalec drago plačuje! Seveda »strokovnjaki« vsega tega sploh ne priznajo, pač pa raje govorijo o tem, koliko stanejo stanovanji v Zahodni Nemčiji. Bil sem v Zahodni Nemčiji in

Ivan Šepetavec

RAZMIŠLJANJA O GRADITVI KARAVANŠKEGA PREDORA

Razumljivo je, da se posebej Gorenji zelo zanimajo, kako poteka gradnja Karavanškega cestnega predora, saj se bo po njegovi otvoritvi tu marsikaj spremeni. Jeseničani toliko bolj, saj bodo pod neposrednim udarom še veliko večjega cestnega prometa kot doslej. Tu se bo tudi vse ustavljal zaradi obmejnega formalnosti, nakupov, prenočevanja, prehrane in podobno. Novica, da je pred kraskim voda udarila v predor, je dala mnogim razmišljati, da so začeli primerjeti z graditvijo železniškega predora »približno 2 km vzhodneje od novega cestnega, še bolj pa z graditvijo dolgega Bohinjskega železniškega predora, kjer je tudi voda zelo ponagajala in je še danes po 83 letih velika ovira. Pri tem pravzapravnih nihče ni pomisli na nestrokovno graditev tega zahtevnega objekta, saj so tuje firme in naše že zelo verzirane tudi za opravljanje teh zahtevnih del. Zato obmetavanje z nestrokovnostjo enih in drugih strokovnjakov ni na mestu, še manj pa bo to pomagalo rešiti nastalo stanje. Kot že rečeno je plast zelo propustnih škriljevcov, če bi bilo ilovnata do tega ne bi prišlo, omogočila, da se je v gorniki zbirnik nekega potoka na mesto v neki potok začel prazniti v predor. Po zemljevidu se lepo vidi, da prav nad tem mestom izvirata desni krak Jesenice in hudournik Dobrnik. Po mojih opazovanjih se Jesenica ni zmanjšala, sumim pa da se je Dobrnik. To se bo dobro pokazalo še po deževju, ko ta hudournik naraste najmanj desetkrat. Osebno nisem nikoli pomislil, da bi se pridružil očitkom nestrokovne graditve, ker za to nisem noben strokovnjak, pač pa pri tem samo razmišljam, predvsem iz Bohinjske prakse. Pa tudi na osnovi dejstva, da je takoj ob začetku graditve tega cestnega predora stekla voda tudi z vrha Belega polja, kjer so kmetovalci z Dovjega napajali živino na tem pašniku, in da so se zato posušile mlake, ki leže tuk ob novem delu ceste, ki tu blizu pelje proti Kranjski gori. No, in kaj se je zgodilo ob gradnji Bohinjskega železniškega predora. Stari ljudje so vedeli povedati, da se je takrat nekoliko zmanjšala Bistrica, ker je del, verjetno njene vode, ušlo v predor. Železница je s to vodo imela stalne težave, ki posebej ob deževju nastopajo še danes. Voda, ki so ji Bohinjci dali ime Tunelščica, pri obilnih padavilih tako naraste, da tudi do četr metra visoko preplavi tir in kot velika reka teče po vsem dnu predora. Z rešitvijo tega problema se ukvarjajo že 83 let, torej odkar predor stoji. Stara Avstrogerska niti staro Jugoslavijo tega nista rešili. Časuu prve tega niso vzel za tako veliko oviro, med prvo in drugo svetovno vojno pa tu ni bilo velike-

ga prometa. Po oživitvi Soškega koridorja in dejstvu, da diezel lokomotive ne morejo skozi predor ob nastopu velike vode, pa so pričeli s sanacijo te neprijetne zadeve. Precej časa je to raziskoval Vodni institut Sarajevo, kjer imajo strokovnjaki s temi zadevami veliko izkušenj in prakse, ki so jo pridobili ob graditvi velikih hidrocentral. Tam je na mnogih što za prepričanje vode, kar so morali zaustaviti, sicer se akumulacijska jezera ne bi tako hitro polnila kot je to potrebno. Po dolgih raziskavah in poskusih so prišli do najbolj enostavne ideje, da so obod luknje, kjer je glavni dotok vode, zabetonirali, za to betonsko pregrado pa so nameravali vstaviti močan jeklen zamašek, tako, da bi voda sama sebi zamašila pot. Skoraj so se že odločili za to, ko so se v strahu, da voda ne bi na drugem kraju prevrtala predor, premislili in raje odločili za ve-

liko dražjo rešitev. Lani so namreč že pričeli graditi ogromno betonsko korito 200 x 1500 cm, po katerem menijo, da bo tudi ob najvišjem vodostaju lahko odtekla voda. Lani so to uredili na kritičnem mestu izven predora, v 2,8 km dolgem odseku v predoru pa bo to delo, če bo denar, trajalo še kar dve leti.

Vse to sem namreč moral posvetiti, da se bo v naprej vedelo, da bo treba tudi v novem cestnem Karavanškem predoru narediti nekaj podobnega za odtok te vode, za katero pa se še ne ve, kako velika bo, ko bo nastopilo deževje. Železница počasi še lahko vozi v takšnih razmerah tudi po vodi, cestni predor pa bo moral biti suh, če hočemo, da bo po njem vožnja tudi ob dežju možna. Kako velik odtočni kanal bo moral po mojem pod cesto biti, ne vem, verjetno pa tega še ne vedo niti graditelji. To se bo še pokazalo. Če bodo pa uspeli

vodo, tam kjer v predor doteka zamašiti, pa seveda tega kanala ne bo treba. To pa zelo dvomim, saj niso ustavili niti majhne vodice, ki jim je na začetku udarila v predor z napajalnikov za konje in krave, ki se tu pasejo pod predorom na Belem polju. Tu so pa zelo prepustni škriljeveci, ki ga lahko sicer na enem mestu zabetoniraš pa ti voda udari na drugem kraju zopet ven. Menim, da je vsako razmišljaj o strokovnosti graditve nepomembno, pač pa je sedaj poglavito ustaviti ali odpreljati vodo, ki je daleč znotraj udarila v predor. Graditev se bo za to vsekakor zavlekla, najhuje pa je, da se bo tudi zelo podražila. Upajmo, da bodo k temu prispevale nekaj tudi zavarovalnice, saj so graditelji prav gotovo zavarovani za takšne in podobne nesrečne primere.

Branko Blenkuš

IZ ZGODOVINE

Ivan Jan



Iz nemških poročil februarja 1943 – predvsem o mobilizaciji

Najprej nekaj odlomkov iz poročil višjega vodje SS in policije »Alpenland« s sedežem na Bledu z dne 15. februarja 1943.

— 12. II. Ob 21.30 uri je na Bohinjski Beli neznan število oboroženih banditov zaplenilo dve ma kmetoma 1 vola in 50 kg mesa, tamkajšnjemu trufantiku pa večjo količino cigaret (opomba: bilo je dogovorjeno)...

...v Zg. Besnici ... je uporniška banda z ognjem obusa orožniško patruljo... Tudi ta je strelijal. Nobenih izgub. Telefonska linija prekinjena zaradi podprtih drogov.

— 12., 13.II. V Doljeni vasi (Seliška dolina) so banditi ponči začigli cestni most čez Sor... zradi podprtih drogov prekinjene telefonske zvezze...

V Godešicu je neznan število oboroženih banditov prisilno rekrutiralo 8 vojnih obveznikov. Enemu se je posrečil beg... Ob 22. uri je neznan število oboroženih banditov nasilno rekrutiralo 6 vojnih obveznikov iz Sv. Duha bližu Škofje Loke...

Podobna poročila o »prisilno mobiliziranih vojnih obveznikih s strani partizanov se nanašajo na Dobračev-Ziri, od koder so odpeljali 3 obveznika, iz Zalega loga 4, iz Besnice 8, iz Studenega (Selca) 4...

13. II. Ob 19.30 uri je orožniška patrulja ... v bližini žage Mulej na Bledu — Reciči naletela na oboroženega bandita v družbi z 2 ženskama... Med obojestranskim puškarjenjem ni bilo nobenih izgub. Zasedovanje pobeglih s pomočjo policijskih psov je bilo brezuspešno (naslednji dan so Nemci obe dekleti aretirali, partizan pa je bil ranjen v roko).

Iz poročila istega poveljnika na Bledu, napisanega 27. februarja pa zvemo tudi naslednje:

— (To so) delno nepreverjene prijave prebivalcev in zaupnikov

— V poročilu o položaju z dne 22. februarja 1943 navajamo, da je zdaj na Gorenjskem baje okrog 500 do 600 banditov. V tem številu niso vštete osebe, ki so bile nasilno rekrutirane v zadnjih dveh mesecih (opomba: tedaj na Gorenjskem ni bilo toliko starih partizanov, ker so v veliki meri popidal, kot je bilo že opisano).

— 24. II. V Žireh pogrešajo nekega narednika tamkajšnje orožniške postaje-bivšega jugoslovenskega orožnika. Najbrž je pobegnil k banditom (res se je pridružil Poljanski četi Gorenjskega odreda).

— 25.II. Banditske skupine od 4 do 8 mož so ob 22. uri nasilno rekrutirale 3 vojne obveznike iz Delnic, 3,7 km severovzhodno od Poljan.

— 25.,26.II. Ob 3.50 uri so banditi pri Fužinah z razstrelivom razkopali cesto Škofja Loka-Žiri... Promet je prekinjen za 2-3 dni. Telefonske linije pretrgane...

— Ob 22.50 uri je nedaleč od južne postaje na Jesenicah zaradi sabotaže na progri iztriril vlak št.8074, natovorjen s premogom za Italijo. Strojvodja je mrtev, kurjar je v vlakvodja sta ranjena... Telefonska linija Jesenice — Bleđ pretrgana.

— 26. II. Ob 8.00 uri sta se orožniški postaji v Škofji Loki prostovoljno prijavila 2 fanta, ki so ju banditi nasilno odvedli 19. II. Fanta sta od banditov pobegnila že na italijanski strani ter mejo prestopila pri Žireh.

— 26. II. Ponoči je večje število oboroženih banditov prisilno rekrutiralo v Srednji vasi (Tuhičin) 5 sinov raznih posestnikov...

— 27..II... se je zaseda policijske planinske lovski čete »Alpenland« pri Lazah, 4 km severovzhodno od Bledu, sponjrala s skupino 10-15 banditov, ki so, sodeč po krvavih sledovih, verjetno imeli 2 ranjena...

Takih in podobnih poročil o »prisilnem mobiliziraju« vojnih obveznikih s strani partizanov se nanašajo na Dobračev-Ziri, od koder so odpeljali 3 obveznika, iz Zalega loga 4, iz Besnice 8, iz Studenega (Selca) 4...

Takih in podobnih poročil o »prisilnem mobiliziraju« vojnih obveznikov, kar je bilo z njimi dogovorjeno zaradi zaščite njihovih sorodnikov, zlasti februarja, še veliko. Vse bolj se je razpoloženje ljudi na terenu spet močnejše nagibalo na partizansko stran, k čemer je vedno bolj prispevala zmaga Rdeče armade pri Stalingradu. Vedno več fantov se je odločalo za priključitev k partizanom. Okupatorjev oblasti in poveljstva pa so to hotele preprečiti z vse gostejšim patruljiranjem, postavljanjem zased in z napadi na partizanskih čet, ki so bile še vedno šibke in ki jih je pri mobiliziraju ob vsem drugem oviralna zima z izdatnim snegom.

Prihodnjih: O satanizmu anonimnih krokarjev

V zadnjem prispevku »Iz zgodovine NOB« 14. t.m. se je vkradla napaka (v prvem odstavku v prvih vrstih prvega stolpca). Zapisano je: »...ste isti, **Kočki skupini...**, a mora biti **Kočki**, kar bistveno menja pomen.

Slavka Šarčevič

IZ BELEŽNICE SOCIALNEGA DELAVCA

21

Dobilova sva otroka, in to sina. Kakšna sreča je bila v hiši. Ana se je popolnoma spremenila in vsa je živelila le za otroka. Od njega se tako rekoč ni ločila, otrok je postal njeno življenje, in to tako zelo, da sem bil včasih na otroka kar ljubosumen, saj mi je vzel Ano.

Mama je bila pripravljena Ani ob otroku pomagati in jo čim bolj razbremeniti, a Ana tega ni dovolila. Hotela je za otroka narediti vse sama, kot da bi se bala zanj. To sem jih tudi večkrat očital, ko mi je mama rekla, da odklanja njeno pomoč, a Ana je molčala, stiskala otroka k sebi in maledala. Nisem vedel, kaj naj naredim.

Mislil sem, da bo bolje, ko bo sin malo večji, ko bo šla Ana v službo in bo otroka varovala moja mama. Toda Ana ni pristala na to, da bi otroka varovala moja mama, dala ga je v vrtec. Meni je bilo težko, ker je tako majhnega otroka nosila vsako jutro iz hiše, čeprav bi bil lahko doma. Tudi mama je zaradi tega zelo trpela, kar mi je večkrat v solzah potožila. A bil sem brez moti - Ana je vztrajala pri svojem, ni in ni odstopila od svojega sklepa. In se bolj pogostok pot prej, mi je mama govorila, da z Ano ni zadovoljna. Toda vse sem prenašal, le Ano sem včasih pokaral in od nje zahteval, naj spremeni odnos do mame. Ana je jokala in mi dejala, da skuša v vsem ustreči mami in meni in da ne ve, kaj se hočevo od nje. Rekla mi je, da je pravljena oditi, če mislim, da je ona med nama tu-

dal Bojan. Čutila sem se tudi jaz utesnjeno in to zato, ker sem predvidevala, da bom Bojanu le težko pomagala. Toda morala sem ga poslušati do konca, zato sem bila tih in sem razmišljala ter pustila tudi Bojanu, da se je pogrezal v molk in razmišljanje.

*Vendar je naše življenje kljub vsemu le nekako spet prislo v normalne tire. Ana ni več govorila, kako se počuti, mama pa je izrabila trenutke, ko sva bila sama, da mi je povedala, kaj se dogaja in kakšna je Ana. Kaj se je dogajalo? Pravzaprav nič, le Ana se je pogrezala v nekakšen molk in molče je opravljala delo tako, da je bilo gospodinstvo vzorno voden, predajala se je otroku, do mense je bila pozorna in ni nikdar prezrla, če je bilo treba kaj storiti zame. In kot prej smo hodili skupaj na obiske, na izlete itd. Ana se temu ni upirala.

Za mene je bilo vse nekako v redu in bil sem zadovoljen do tistega dne, ko sem prišel domov in nisem našel Ane in otroka. Ana je šla zjutraj od doma kot ponavadi, a domov se ni vrnila, ni se vrnil sin. Bil sem tako rekoč nor od skrbi, dokler nisem našel v spanici pisma, ki ga je pustila Ana.

Napisala je, da tako, kot živi, ne more več živeti,

dalje in razmišljala, kaj naj se začne. Začela je obnemel sem ob njeni izjavi, saj sem jih s svojim obnašanjem dokazoval, da jo imam rad, in moral je videti in vedeti, da jo ima rada tudi moja mama. Razmišljaj sem o vsem, razmišljaj sem podnevi, razmišljaj pončo. Bil sem v brezizhodni situaciji: na eni strani mati, na drugi žena in otrok in vse sem hotel obdržati.

Brez besed je sedel pred meno in moja notranjost je bila polna vsega, kar mi je do takrat pove-

varjati in to pogovarjati, sem poudarila. Pomoč sem mu ponodila le v tem smislu, da prosim, da se oba z ženo oglašita pri meni in da vsi trije nadaljujemo razgovor.



DOMACI ZDRAVNIK

Med pomaga pri srčnih boleznih

Po sodbi odličnih srčnih specialistov je med kar neprekosljiva naravna srčna pogonska snov. Pri srčni onemoglosti je težko dobiti boljše zdravilo, kot je med. Uživajmo ga zatem sam razredčenega! Med razredčimo s prekuhanom mlačno vodo in dobimo medico, ali pa kamilični ali rmanov čaj osladimo z 1 ali 2 čajnima žličkama medu na skodelico.

Pri živčnih težavah s srcem, pri živčnem utripjanju srca, pri razbijanju srca z občutkom strahu zelo ugodno deluje višični čaj, pri vnetju srčne mišice ali pri slabotni srčni mišici jegličev čaj, pri starostnih okvarah in nepravilnem delovanju srca pa čaj iz dišečih perle. Vsako skodelico kateregakoli izmed teh čajev osladimo z 1 ali 2 čajnima žličkama medu. Medu nikoli ne denemo v vroč, temveč le v mlačen čaj. Pri slabem srcu in angini pectoris medna kura izdatno omili bolečine in težave. Med je najboljša srčna dieta, ki nam jo daje narava, zato ne pozabimo nanjo.

PRAV JE, DA VEMO

VITAMINI

Ime vitamin se je izoblikovalo zaradi mnenja, da so vitaminii enotne dušične snovi živiljenjskega pomena. Dandanes velja to ime za vitamin B1. Ohranilo pa se je za vse snovi z enakim delovanjem, čeprav ne vsebujejo dušika. Označevanje z velikimi črkami abecede izhaja prav tako iz časa, ko je bila kemična sestava še neznana, zato so v tem označevanju presledki.

Vitamini so dodatne ali dopolnilne snovi in spadajo v skupino katalizatorjev, katerih majhna količina izzove velike učinke. Od običajnih katalizatorjev se ločijo v tem, da so organske spojine, ki jih naše telo sploh ne more tvoriti ali jih tvori v premajhnih količinah. Da ne nastopijo motnje v delovanju organizma, mora naša hrana vsebovati vse važne vitamine.

Vplivi vitaminov na naše telo so neopazni. Ob pomanjkanju pa občutimo razne neprjetnosti, ki ob dodatku vitaminov zopet izginejo. V živilih so učinkoviti vitaminini in njihove predstojne ali provitamine. Ti se morajo spremeniti v organizmu v prave ali učinkovite vitamine. Za prehrano imajo posamezni vitaminii različen pomen. Mnogo vitaminov je v hrani in živilih dovolj. Na nekatere pa moramo biti pozorni, ker jih v predelanih živilih, kot so bela moka, testenine, poliran riž, rafiniran sladkor, hidrirana olja, primanjkuje, ali pa so se med skladiščenjem živil in pripravo hrane uničili. Ti vitaminii so C, B1, B2, A in D.

KDO GRE Z NAMI



Na pomladanski Glasov izlet po Sloveniji bomo povabili tudi nekatero od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi preveč zapletali, kako naj čim bolj pravčno delimo sedeže v avtobusu med številnimi vaša imena, bomo žrebali. Vsak mesec bomo izrebeli enega, ki bo s svojim spisom, pesmijo, šaljo, risbo sodeloval v naši rubriki. Širje sedeti so že polni. Kdo bo dobil petega? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran, v poštov. za žrebanje!

Kranj - Prešernovo mesto

V teh dneh praznujemo 140. obletnico smrti velikega pesnika, ki je umrl v Kranju. Često se pohvalimo, da je Kranj Prešernovo mesto, a za to, da bi to res bil, storimo dokaj malo. Ničkoliko ljudi sploh ne ve, kje je slavni poet umrl. Dokaz za nedelo na tem področju je "bodeča neža", ki si jo je Kranj prislužil pred dnevi. Upam, da se bo ta nič kaj slavnova spreminila v nagnj, a dotlej bo treba maršik spremeniti.

Prešernov gaj je zanemarjen in ljudje hodijo mimo, ne da bi vrigli nanj vsaj bežen pogled. Spomenik na trgu je začel razjedati zobčasa in lahko se zgodi, da bo namesto spomenika čez kakšno desetletje tam samo še kup razvalin. In če imajo lahko ljubljanci Cankarjev dom, zakaj bi potem Kranjčani ne imeli Prešernovega doma, ki bi se lahko enačil s Cankarjevim? Odgovor je na dlanu, boste dejali, primanjkuje denarja. A če bi uvedli kakšno akcijo v ta namen, bi lahko ohranili in obnovili vsaj stare spomenike. Prešernov muzej, kjer hranijo številne predmete, ki jih je pesnik uporabil v času svojega bivanja v Kranju, je slabno urejen in številni ljudje sploh ne vedo zanj. Nobenih napisov in prospektov ni, ki bi vabili ljudi vanjo, ves temen in pust sameva sredi mesta. Kranj in njegove stare stavbe v zadnjem času sicer obnavljajo in upajmo, da bomo ohranili in obnovili tudi spomenike, ki naj bi naslednjim rodovom pokazali, kako znani ljudje so našli svoj poslednji dom v našem mestu.

Mogoče bomo 150. obletnico pesnikove smrti praznovali v lepo urejenem mestu, ki bo na vsakem koraku kazalo naša prizadevanja in ljubezen do gorenjske prestolnice. To so želje in upanja številnih meščanov pa tudi ljudi, ki jim je to mesto blizu.

Aleš Bohinc, 8. č. OŠ Lucijana Seljaka Kranj

ZA DOM IN DRUŽINO, IZ ŠOLSKIH KLOPI

Drage bralke!

Se vedno velja naša prošnja, da bi se nam oglasile s hišnimi recepti, tistimi, ki ste jih osvojile, morda malce po svoje prikrojile in zdaj s pripravo jedi po njih razveseljujete svojo družino. Lahko je to juha, lahko sladica, karkoli. Napišite, čisto po svoje, in pošljite. Pa še nekaj: zaupajte ostalim bralкам tudi kakšen vaš praktičen nasvet, ki ste ga tudi lahko kje prebrali ali pa se sami dokopali do te svoje resnice. Na primer: kakšno dišavo daste v jed, da je boljša, kako varčujete s kakšno stvarjo, naj bo pri kuhi ali pri opravlilih v hiši, kako to ali ono stvar očistite, kako odstranite kakšno napako v stanovanju same, ne da bi iskale mojstra. Kup stvari je, na katere nalete gospodinje in jih same najbolje rešujejo, saj so dostikrat veliko bolj praktične, kot možje.

Vsak tak droben nasvet bomo objavili. Za vse, tako za gospodinje, ki se bodo oglašale z recepti, kot za one z nasveti ali z obojim še vedno velja, da bodo žrebane za Glasov spomladanski izlet. Dve bosta šli z nami. Velja?

POSKUSIMO ŠE ME

PLJUČKA PO DUNAJSKO

Za 4 osebe potrebujemo: 1/2 kg svinjskih ali telečjih pljučk, 1 liter slanega kropa, 1/4 cebule, strok česna, kislka kumarica, žlica masti, žlica moke, 1/2 litra vode ali kostne juhe, ščep popra, ščep majrona, lovorov list, pol žličke gorčice, 2 žlici vina ali malo kisa, 2 žlici kiske smetane, zelen petersilj.

Pljučka operemo, sapnik odstranimo. Damo jih v slan krop in kuhamo 1/2 ure, nato jih vzamemo iz vode in ohladimo. Sesekljamo cebulo, česen in kumarico. Pljučka zrezemo na rezance. Na maščobi zarumeno moko, dodamo cebulo in vse preprazimo. Dodamo česen in kumarico, premešamo in prilijemo 1/2 litra vode. Prežganje gladko razmešamo in prevremo. Dodamo zrezana pljučka, poper, majaron, lovorov list, gorčico, ostalo polovico vode in vino. Kuhamo 10 minut. Nazadnje primešamo kisko smetano in sesekljani zelen pečeršilj. Pljučka po dunajsko postrežemo s kruhovimi cmoki.

PLJUČKA S KROMPIRJEM

Pripravimo kot pljučka po dunajsko, le da jim primešamo kuhan, na kocke narezani krompir.

ŽELITE NASVET ARHITEKTA

Včasih smo v Gorenjskem glasu že imeli rubriko, v katerem je našim bralcem svetoval arhitekt. Zdaj se nam znova odpira ta možnost. Mlada arhitektka Darja Fabjan, ki deli nasveti v kranjski Lesnini, je pripravljena sodelovati in nuditi kakšen droben nasvet, kako urediti to ali ono v hiši, kako opremiti ta ali oni kot stanovanja. Le pišite nam, narišite nazorno, kaj bi radi, in dodajte točne mere, mi pa bomo v družinskih nasvetih objavili odgovor. Torej, s problemi na dan!

IZ ŠOLSKIH KLOPI

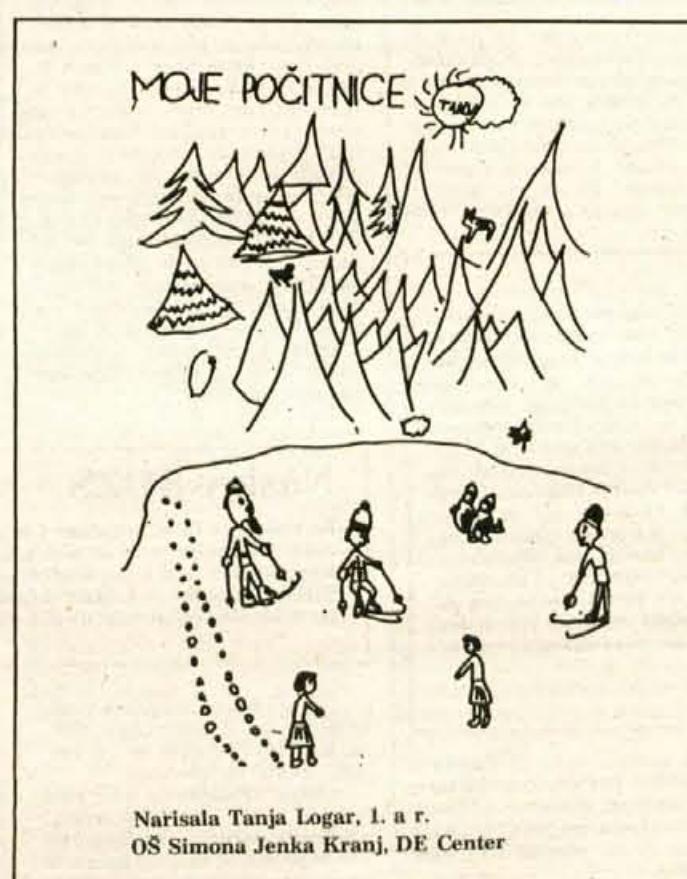
Periskop

V sredo je bil kulturni dan. Vsi učenci osnovne šole smo se nekam odpravili. Višji razredi so šli v Kranj in Ljubljano gledati muzeje. Učenci nižjih razredov smo šli v televadnicno. Tam smo gledali Periskop. Predstavila sta se nam dva periskopovca: Goje in prijatelj, ki je igral na kitaro. Zapela sta nam nekaj pesmi. Ene smo se naučili in jo skupaj zapeli. Ugibali smo tudi uganke. Periskop večkrat gledam po televiziji. V sredo sem preživel lep dan. Oddaja mi je bila zelo všeč in bi si jo rad še kdaj ogledal.

Dejan Sajovic, 2. b. r. OŠ J. in S. Miklakarja Šenčur

Recept brez participacije

Ko si pri zdravniku, že ti gleda v grlo in nenadoma zavpije: "Ti si pa zelo bolan!" V roke vzame velik kuli, iz bloka listek bel izpuli in začne pisati. Videti je kot čečkarija, kar otežuje branje. Ko prideš iz ordinacije, sestra vzame listek in ti pravi, da ni nič participacije. Miloš Kozelj, 6. b. r. OŠ bratov Žvan Gorje



Narisala Tanja Logar, 1. a.r.
OŠ Simona Jenka Kranj, DE Center

TA MESEC NA VRTU

Okrasno drevino, ki jo namерavamo saditi marca, moramo že sedaj naročiti iz drevesnice. Načeloma naj bi kupovali samo mlade (3-letne), rastljive rastline, ne pa stare, ki so obležale v drevesnici. Pri naročanju je dobro vedeti, kako bomo rastline uporabili. Za posamezne grme vzamemo zelo cvetive grmovnice z lepim cvetjem. Na primer: krvavordeči ribez (Ribes sanguineum), skobotovec ali nepravi jasmin (Philadelphus), majnica (Syringa) forsitia (Forsythia), negoj (Laburnum), gočki ali japonska kutina (Chaenomeles), snežena kepa (Viburnum), volčnik (Daphne), medvejka ali spireja (Spiraea), tamariška (Tamarix), vajgelija (Weigela) in druge. Za prekrivanje nelepeih prostorov v vrtu pa zadostuje tudi drugo grmovje.

Zimzeleno drevino in trajnike varujemo pred pogosto že zelo močnim februarškim soncem. Če so februarja tla še močno zmrznjena, rastline ne morejo dobiti vode iz njih. Tako se lahko zgodi, da se posuše, ker se

transpiracija (izparevanje) skozi zelenle liste pri močnem soncu zelo poveča. Za varstvo pred soncem zadostujejo že stari prti ali pa kakšna kolik senčila, ki jih poleti uporabljamo pri zaprtih gredah.

Kakor hitro več ne zmrzuje in postane toplo, začnemo zaličati zimzeleno drevino. To je zlasti pomembno pri sušnih zimah, kot je letosnja. Preden zaličimo, moramo zemljo okoli rastlin dobro prekopati, da vodo bolje popije. Zaliti moramo tako temeljito, da zaleže za nekaj časa. Najbolje je, da zaličita tla prekrijemo s šoto ali predelanim gnojem, če tega nismo storili že jeseni.

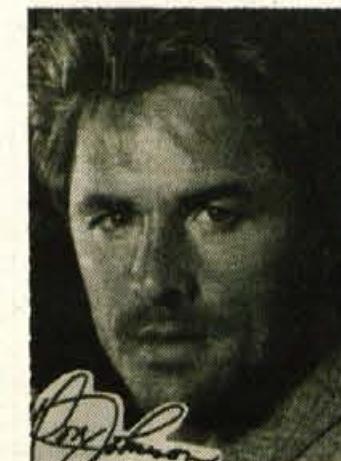
Kadar so tla že popolnoma talata, moramo pregledati trajnice, ali jih ni zmrzal dvignila. Kdor tega ne storí, ima lahko veliko izgubo. Od tega, kako je zmrzal rastline zrahljala, je odvisno, ali jo bo treba posaditi znova ali pa bo zadostovalo, če jo samo prisnemo nazaj. Če so tla samo zmerno vlažna, je priporočljivo rastline zaliči.



Ste za pomladni klobuk? Mar veste, da bodo letos modne silno nezne pastelne barve? Pri škofjeloškem Šeširju so se dobro pripravili na novo sezono klobukov. Zagotovo je vmes tudi kakšen za vas. - Foto: F. Perdan

ureja DANICA DOLENC

REZERVIRANO ZA ZVEZDE



Živo!

Lepote na sliki je Donald Wayne Johnson, ki ga mi bolj poznamo pod imenom Don Johnson in nič manj kot nepremagljivega Sonnyja Crocketta v nadaljevanjih Policija iz Miami Vice.

Don se je rodil 15. decembra 1948 v Missouriju ameriškemu farmerju, ki je komaj preživel držino. Oče in mama sta se ločila, ko mu je bilo enajst let. Tako je Don zasvojil s pijačo in z mamili.

Svojo kariero je začel s filmom The magic garden of Stanley Sweetheart, ki pa ni imel uspeha. Tako se je spet oprijel steklenice, dokler ga prijateljica Patti D'Arbonville ni prepričala, naj neha piti. Iz ljubezni do življenja je bil sin Jesse, ki ima rojstni dan na isti dan kot njegov oče Don. Leta 1984 je Don dobil ponudbo za vlogo Crocketta v nadaljevanjih Miami Vice.

Don je imel zelo razburkano preteklost. Že v rosnih letih je bil ljubitelj žensk. Izrazitejšo zvezo je imel z Melanie Griffith, s katero se je poročil in tudi kmalu ločil.

Pred Miami Vice je Don posnel nekaj manj pomembnih filmov, kot so Sweetheart dance, Zachariah, Elvis and the beauty queen in seveda nadaljevanko, ki smo jo gledali tudi pri nas: The long hot summer (Dolgo vroče poletje), v kateri je zaigral južnaskačega Bena Quickja.

Vendar pa se Don ne ukvarja samo s snemanjem filmov, ampak tudi z glasbo. Posluh je dokazal s svojo LP ploščo Heartbeat (Utrip srdca) in s skladbami Heartache away in Voice on a hotline. Nastopal je tudi na koncertu Live Aid s skupino Power Station. Pred leti je prejel naslov za najbolj seksi moškega v ZDA, ki ga je po mojem tuji zasluzil. Držim pesti za Dona in prilagam naslov:

DON JOHNSON,

c/o P.M.K. Lily Unger

8436 W. 3rd Street,

Los Angeles, Ca. 90048,

USA.

Čao - Marjeta.

Po zvončke

Sončni, še vedno zimski dnevi, so privabili zvončke na dan.

V soboto sva z mamico šli po zvončke. Pot je bila prijetna. Ko sva prišla k reki Sori, sprva nisva vedeli, kje so zvončki. Po kratkem sprehodu sva šli v gozd. Tam sva našla veliko zvončkov. Iskali sva tudi mačice, a jih nisva našla. Ko sva se vračala domov, sva tekmovali v teku. Majhen predah v naravi ne škoduje nikomur, ki je zdrav in ima v sebi kondicijo.

Ta sobota je bila res imenitna.

Lidija Goljat, 4. a.r. OŠ Cvetka

Golarja Škofja Loka

Muhasta zima

Letošnja zima nas je vse razčarala. Snega ni in ni. Imeli smo zimske počitnice. Med počitnicami je bilo bolj dolgočasno, ker ni bilo snega. Najbolj žalostni smo bili otroci. Vendari smo imeli srečo, da je zamrznilo jezero. Na jezero lahko hodimo drsat. Veseli smo bili tudi tega zimskoga športa. Če se dolgo ne padav, bodo velike težave z vodo. Nekateri kraji že dalj časa nimajo vode. Vsi želimo, da bi zapadel sneg.

Rok Teul, 2. r. OŠ Jezersko

ureja HELENA JELOVČAN

Splav s stališča žrtve

S splavom se začne nespoštovanje do življenja

V preteklosti je družba pod vplivom krščanske ideologije gledala na splav kot na grešno, nemoralno dejanje, enako so ga zavračale tudi ostale svetovne religije. Dandanes je odnos do umetne prekinitev nosečnosti liberalnejši, v zadnjih nekaj desetletjih so ga legalizirali v dveh tretjinah držav. Pri nas je splav zakonsko dovoljen od leta 1953 in od tedaj število umeitnih pekinitev nosečnosti stalno raste. Te številke so precej zavite v meglo (njihov porast utemeljujejo z dejstvom, da v obdobju legalizacije o splavih vodijo doslednejšo statistiko), vendar poznavalci vedo povedati, da je splav domala enako število kot rojstev. V Kranju so pred poldrugim letom izračunali en splav na dve rojstvi. Odkar se nam v razvitem svetu iz različnih vzrokov roditi vse manj otrok in bi morali že biti plat zvona za nataliteto, se tudi gledanje na splav spreminja. Zlasti je to zasluga medicinske stroke, ki se nikakor ne more sprizniti s splavom kot načinom načrtovanja rojstev, še manj je zanjo etično sprejemljiv. Pravijo, da je doslej vladala zarota molka o pravi naravi splava, ki sta ga doslej kot moralno breme čutila le zdravniki in nesojena mati. Zdaj pa nas etično prebjajo, naj to dejanje doumemu še z enega, doslej neupoštevanega stališča - s stališča žrtve.

Pred petimi leti je v ZDA nastal film Nemi krik, ki prikazuje splav zarodka pri 12. tednih. Po seg opazujemo na ultrazvoku, ki nam pokaže vse drobne značilnosti majhnega bodočega človečka, spremljamo vsak otrok gib in njegov brezupen boj za življenje. Medicinski instrumenti na koce raztrgajo živo bitje, ki se na vse kriptijo oklepajo življene. Na ultrazvočnem zaslonu

film o splavu prišel med mlade, da je spodbudil tudi drugačno razmišljanje, ki smo ga morebiti predolgo puščali ob strani, če da gre za ostanke krščanske mo-

DR. Andrej Tratnjek, ginekolog iz jeseniške bolnišnice: »Splav je obrtniško gledano lahek, domala netvegan poseg. Z etičnega stališča pa se zdravniki že dolgo ubadamo v vprašanji, kdaj se začne človeško življenje. Že stari Kitajci so sodili, da s spojetjem. Zarodek je že v zgodnji fazi človeško bitje: v maternici sliši, čuti, se održiva na bolečino, oglasi se celo z jokom. Kaj je plod: je organ matere in ima ona pravico odločati o njegovem rojstvu, je že človeško bitje, kakršno je rojen otrok, ali pa je potencialni subjekt, čigar potencialnost raste s približevanjem rojstvu? Kakorkoli - vsaka kontracepcija je boljša od splava. Če pa je že neobhoden, naj bo opravljen do 8. tedna nosečnosti.«

celo vidimo zarodka na stežaj odprta usta, ko mu vakuumsko sonda in kirurške škarje strežijo po življenu - po tem prizoru so film tudi poimenovali. To je bil le eden od 4000 splavov, ki jih vsak dan opravijo na ameriških klinikah. Kot je razumeti iz spremljajočega komentaria, je srhljivo dejanje osupnilo celo zdravnike, ki je opravil poseg (poslej namreč kljub »bogatični praksi v prekinjanju nosečnosti ni hotel napraviti nobenega splava več) in snemalko, pripadnico ameriškega feminističnega gibanja, krčevito zagovornico splava (odslej namreč ni več razpravlja o tej tematiki).

Dr. Tone Kunzelj, pediatrer na otroški kliniki v Ljubljani: »Ob prizadetih otrocih se večinoma porodi misel, ali ne bi bilo bolje, da bi jih že pred rojstvom milostno spravili s sveta. Temu odločno nasprotujem: prvič zato, ker imu ob razvoju medicine ta otrok še možnosti, drugič pa zaradi tega, ker pri tem početju najbrž ne bi več vedeli za mero. Težko si namreč kdo od nas jemlje pravico, kaj je življenje vredno in kaj ne. Naj spomnim na anekdotu prof. Dolencu: profesor vpraša študenta medicine, kaj bi storil z zarodom, ki sta ga spočela mati sifilitičarka in oče alkoholik. Študent je brez premisleka odgovoril, da splav. Na to dě profesor: človeštvu bi vzeli Bethown!«

Metka Gostič, socialna delavka, ki dela v komisiji jeseniške bolnišnice za prekinitev nosečnosti: »Po 10. tednu nosečnosti o splavu odloča posebna komisija. Do 12. tedna splav še dopušča, potem pa ga zavrne, če ni medicinsko indiciran. Splav je skrajna rešitev, zato mu zlasti pri mladoletnicah in prvi nosečih ženah nismo preveč naklonjeni. Če žena resnično ne bi mogla preživljati otroka, ji namesto splava raje svetujemo, naj da otroka v posvojitev ali rejo.«

Film, ki s povsem nove strani prikazuje splav, so že večkrat prikazali v Sloveniji. Minuli teden ga je videlo tudi radovališka mladina, ki je do zadnjega kotička napolnila učilnico v tamkajšnji graščini. Udeležba pretežno deklep pokazuje, da je pri nas načrtovanje družine večidel na ženskih ramah, čeravno naj bi ga v enaki meri nosila oba partnerja. Enaka ugotovitev velja tudi za splav, saj tudi odgovornost zanj navadno naprimo ženski. Vprašanja navzočih, ki so na listkah potovala iz občinstva štirim povabljenim strokovnjakom, dajejo vedeti, da je ta generacija sicer vzgojena v duhu liberalnega odnosa do splava, medtem ko drugi, moralni plati tega dejanja ve bolj malo. Zato je kar prav, da je ameriški

dalje pa prisegajo po »ženevski prisiagi« iz leta 1948, in klub jugoslovanskemu kodeksu medicine, so zdravniki prisiljeni opravljati splave. Odkar so le-ti uznakjeni, se zdravniki ubadajo z mislio, s katerim dnem ali tedenom od spočetja se začne človeško življenje. Sprejetja zakona namreč s svojim strokovnim vplivom niso uspeli zaustaviti. Zakonodajna telesa so sprejela pravico do splava, začenši z Vzhodno evropskimi državami (V Sovjetski zvezi je bil splav dovoljen že pred vojno), v 70-ih letih pa so jim sledile tudi Zahodne evropske. Danes je splav prepovedan le še na Irskem. Odnos do njega so korenito spremenili tudi v sosedni Romuniji, ko jim je padla nataliteta. Zaradi tega zdaj »nrvastvena« (ali bolje: ginekološka) policija budno spremja nosečnosti, da bi se končale s porodi, vsak poskus splava pa v kali zatre in kaznje.

Načina kot je romunski, kajpak ne gre odobratiti. Kaže pa, da tudi preveč svobodnemu posaganju po umetni prekinitev nosečnosti ne moremo več nekritično pritrjevati. Resda so z zakonsko dovoljenimi splavi omejili mazaške posege, ki so spravljali v nevarnost zdravje in življenje nosečnice, toda napravili so tudi dokaj moralne škode ne le medicinski stroki, temveč tudi

Pavle Kogoj, psiholog: »Splav poskušamo utelejiti kot socialno dejanje. Toda ženi to opravičilo ne sme postati način urejevanja rojstev. Splav bi moral biti izjema, ne pravilo, kar je danes, ko imamo prav toliko splavorov kot rojstev. Da ne bi bilo tako, bi moral ijdem pomagati s pravilno vzgojo. Spolno vzgojo imamo, vendar ni dovolj globoka in človeška. Prav tako bi moral tudi moškega navajati na odgovornost za rojstvo otroka, ne le materi, ki v primeru splava sama doživlja globoke psihične travme.«

nesojenim materam in vsem, ki zlahko dostopnostjo tega drastičnega sredstva izgubljajo občutek za pravo mero. Svobodno odločanje o rojstvih ni neomejena možnost, da splavljamo nerojene otroke, temveč je v prvi vrsti vzgoja. Pa tu ne mislimo spolne vzgoje v njenem tehni-

Splav naj bo izjemen ukrep, pravi tudi naša zakonodaja. Utemeljen je iz medicinskih razlogov (če je ogroženo zdravje in življenje nosečnice), iz evgeničnih razlogov (če bi se rodil otrok, ki bi poddedoval težko telesno ali duševno dedno bolezni), iz etičnih razlogov (če je nosečnost posledica spolnega delikta, nasilja nad mladoletnico, krovskrunstva) ali socialnih (če bi rojstvo otroka poslabšalo že takto težke družinske in materialne razmere).«

činem smislu, temveč vzgoja k takšnemu partnerstvu, ki bo z razumom in moralno odgovornostjo segala po bolj človeških sredstvih za preprečitev nosečnosti.

D. Z. Žlebir

Nov udarec enopartijskemu sistemu

Ustanovljena nova stranka

Prepričani, da ima vsak državljan Slovenije pravico živeti v svobodi in blaginji in odstavljal voditelje po vnaprej določenih demokratičnih postopkih, ustvarjati v miru in brez strahu pred samostojnimi posegi oblasti, ustanavljamo SOCIALDEMOKRATSKO ZVEZO SLOVENIJE, avtonomno politično organizacijo. Delujemo izven SZDL zato in dokler ima v njej Zveza komunistov privilegiran položaj. Delujemo po načelih sodobnih evropskih socialdemokratskih in drugih strank, so slovenski socialdemokrati zapisali v svoj program in se v četrtek, 16. februarja tudi formalno ustanovili.



Zboru SDZS so prisostvovali tudi predstavniki drugih zvez.



Ob poslušanju programa socialdemokratov velja prebirati tudi nove informacije v zvezi s četverico.



Iz delovnega predsedstva — Janša, Zlobec, Katja Boh in France Tomšič.

stranskem intervjuju prepricali tudi bralci Gorenjskega glasa, da ne izbira prav preveč besed in pove naravnost tisto kar misli. Tomšič je v svojem govoru med drugim opredelil mesto SDZS, na kar so se kasneje vratali tudi kasnejši govorci in kar je bila tudi osrednja točka tiskovne konference slediči dan. Dilema ali je SDZS znova SZDL ali ne in če je, pod kakšnimi pogojimi, prav konkretno v bistvu še vedno ni razjasnjena. Tomšič je med drugim rekel tudi, da se imenuje zveza, ker naša sedanja družbena ureditev novih strank enostavno ne priznava in, da bo prva naloga nove zvezbe delo na novi slovenski ustavi. Posebnega aplavdiranja je bil deležen, ko se je dotaknil vloge partijske organizacije in vojaških vprašanj, kjer je ocenil, da nepopravljivo napako JLA, da je ukinila Ljubljansko armadno območje in to mimo volje slovenskega naroda.



Zive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan...

na ljudi poistoveča z njihovimi programi. Ni se strinjal s trditvijo, da stranke v bodoče ne bodo več potrebne. Različne oblike organiziranja namreč služijo različnim namenom. Vnaprejšnje predpisovanje oblik je zato nesmiselno, saj življeje samo najboljše pokaže kaj se obnese in kaj ne, je menil Magajna.

tični sistem, je menil Jože Pučnik.

Slavko Sušec je med drugim rekel, da bodo socialdemokrati delovali avtonomno, navkljub pritiskom, da mora SDZS vstopiti v SZDL. Lahko se sicer vstopi pod dežnik SZDL, vendar je po besedah Sušca to lahko le povsodvalni organ, mesto izražanja političnih pobud in sprejemanja odločitev pa je izključno.

Omenimo še dr. Rastka Močnika, sicer prorektorja ljubljanske univerze: »Nobena izmed glavnih točk programa socialne demokracije ni uresničljiva, če ne upoštevamo jugoslovanske razsežnosti. Tudi skrajno stališče, ki bi vpeljalo "različne poti v socializem" znova SFRJ, bi si moralno najprej izbojevati politično podporo v jugoslovanskem prostoru. Bolj realistično pa je ta čas stališče o skupini poti v socializem, pri kateri bi razlike, ki bodo v okviru zvezene države se dolgo obstajale, moralni produktivno izkoristiti.«

Vine Bešter

Foto: Gorazd Šink

Naslov SDZS

Za vse tiste, ki se strinjate s programom socialdemokratske zveze Slovenije in bi se radi včlanili v njihove vrste ter tako število malo nad tisoč članov pomnožili, objavljamo naslov SDZS: Kersnikova 4, 61000 Ljubljana, telefon: 061/318-457 in številka žiro računa: 50101-678 47303/37.

Ce izpustimo organizacijsko tehnični del ustanovnega zbroara, se velja pomudit še pri vsebinu nekaterih referatov.

Andrej Magajna je tako med drugim menil, da je potreben poudariti, da nova družbena gibanja še zdaleč niso izrinila klasičnih lastnin, kjer bo lahko ravnati delal in prejemal ustrezno plačilo. Da bomo lahko vložili cim več sredstev v našo lastno

»Socialdemokrati se bomo odločno zavzemali za europeizacijo uveljavitve dela, nagrajevanja po delu, svobodni razvoj modernih proizvodnih podjetij različnih lastnin, kjer bo lahko ravnati delal in prejemal ustrezno plačilo. Da bomo lahko vložili cim več sredstev v našo lastno

V Poljanski dolini ustanovili podružnico Slovenske kmečke zveze

Dvignimo kose na ramo...

Gorenja vas, 19. februarja - Pesem "Dvigni koso na ramo...", s katero so pevci iz Poljanske doline začeli v nedeljo v osnovni šoli Ivana Tavčarja v Gorenji vasi ustanovni zbor podružnice Slovenske kmečke zveze, je pravzaprav simbolično ponazorila vlogo in namen stanovsko-političnega organiziranja kmetov - "boj" za izboljšanje razmer v kmetijstvu, za priznanje in uveljavitev družinske kmetije, za odpravo raznovrstnih monopolov, ki škodujejo kmetijstvu.

"Slovenska kmečka zveza ne namerava postati stranka. Nam je vzor švicarska zveza, ki deluje zunaj strank ali nad njimi, njeni člani pa so lahko v katerikoli stranki," je dejal Ivan Oman, kmet iz Zminca pri Škofji Loki in predsednik Slovenske kmečke zveze. "Naša zveza mora biti organizacija vseh kmetov - ne glede na to, da katero "stranko" se opredeljujejo. S članstvom v kmečki zvezi je težko združljivo le članstvo v zvezi komunistov. Razlika je namreč ta, da partija podpira predvsem družbeno kmetijstvo, medtem ko se kmečka zveza zavzema za družinsko kmetijo."

Ker se (kmetijski in gozdarski) zakoni spreminja v skupščini, je po Omanovem mnenju pomembna naloga kmečke zveze, da zagotovi v njej svoj vpliv. Pa ne le to: delegate naj zamenjajo poslanci, volilni cirkuš, v katerem odloča peščica ljudi, pa nič drugega kot - normalne volitve.

Živinorejski štrajk - od grožnje k dejanjem?

Slovenska kmečka zveza ima poleg "političnih ciljev" tudi številne naloge, ki neposredno zadevajo položaj kmetov. V zadnjem času je ponovno postala aktualna odkupna cena mleka. "Po drastični podražitvi gnojil ne moremo več pristati na ceno, ki bi bila nižja od 2500 dinarjev za liter," je dejal Ivan Oman. "Če oblast ne bo pripravljena na takšno ceno, jo bomo morali izsiliti, sicer bo v

Blaž Kujundžič, sekretar občinske konference SZDL Škofja Loka, je dejal, da sta pred kmečko zvezo predvsem dve nalogi: kako v kmetijstvu odpraviti stare grehe in kako v prihodnosti prenesti čimveč odločanja o kmetijstvu z zvezne na republiško ali celo na občinsko raven.

kmetijstvu polom. V kmečki zvezi že od vsega začetka grozimo z živinorejskim štrajkom, vendar za zdaj samo grozimo. Prejšnji teden smo v Zadružni zvezi Slovenije že opozorili, da bomo prišli v Ljubljano s traktorji, ta teden pa bomo tudi naši oblasti povedali, da tako ne gre naprej in da naj se z mačehovskim odnosom do kmetijstva že enkrat preneha." Ko je Ivan Oman vprašal kmete, ali so pripravljeni za tak korak, so mu odgovorili z burnim aplavzom, iz katerega je mogoče sklepati, da so enakega mišljenja.

Kmetje, zbrani na ustanovnem sestanku, so opozorili na številne probleme v kmetijstvu in gozdarstvu. Omenimo le nekatere!

- Zemljo, ki je bila kmetom neopravičeno zaplenjena, je treba dati nazaj.

- Zadruge niso več naše, ampak so trgovski centri.

- V osnovno šolo bi morali uvesti tudi kmetijski pouk - že zato, da bi mestni otroci vedeli, kako "nastaja" hrana.

- Ni pošteno, da dobimo denar za les šele po dveh mesecih. Gozdarje bi morali postaviti pred dejstvo - denar v dveh tednih ali pa ne dobite lesa.

- Ali ni žalostno, da kmet ne more zaslužiti traktorja po normalni poti, ampak mora za to "švercati" z lesom in prodajati pridelke mimo zadruge.

C. Zaplotnik

Na ustanovnem zboru podružnice Slovenske kmečke zveze za Poljansko dolino se je v zvezo včlanilo 125 kmetov. Za predsednika so izvolili Franca Pintarja iz Gorenje vase, za člane upravnega odbora pa Matka Luznarja (za Lučine), Janka Frlica (Poljane), Matevža Debeljaka (Javorje), Janeza Dolinarja (Trebija), Marka Kosmača (Hotavlje), Maksa Rupnika (Sovodenj) in Lojzeta Bogataja (Gorenja vas). Za vsako funkcijo sta bila najmanj dva kandidata.

Tržič išče dobre gospodarje

Gre hotel Pošta v zasebne roke

Tržič, februarja - Eden od objektov, za katerega si tržički izvršni svet že nekaj let trudi pridobiti dobrega gospodarja, je brez dvoma tudi hotel Pošta sredi mesta. Danes je tu nič kaj ugledna restavracija kranjskih Živil. Zdaj se za obnovno hotela ponujata zasebnika, ki bi v enem delu uredila diskoteko, v drugem pa boljšo restavracijo, turistično agencijo, trgovino in še kaj.

Ko so lani junija tržički občinski možje v Delu in Lipovem listu pozvali, naj se javijo dobi gospodarji, ki bi bili pripravljeni prevzeti v svojo skrb njihov hotel Pošta, je bilo zanimanje za ta znani tržički lokal dokaj veliko. Toda že takoj naslednji mesec je z novo obrestno mero za kredite ves interes upadel. Zdaj pa sta se vendarle pojavila dva zasebnika, ki sta pripravljena prevzeti hotel in sicer bi prvi v priliki uredila zabavno glasbeni klub, drugi pa bi v prostorih bivšega bifeja, tudi spodaj, odprl turistično agencijo in trgovino s spominki, v prvem nadstropju pa restavracijo s posebno ponudbo.

Diskoteka bi lahko sprejela okrog 70 do 80 obiskovalcev, namenjena pa bi bila tudi starejši generaciji, saj bi tu vrtili tudi evergrine. Mladi se bodo lahko razvedrili s country, disco, komercialno in ostalo glasbo, najmlajšim pa bodo namenili otroške matineje. Občasno bi tu prirejali tudi tematske večere, srečanja glasbenikov in podobno.

Restavracija v prvem nadstropju naj bi bila lokal nočnega tipa z boljšo ponudbo, z izbrano hrano. Tu naj bi se odvijali tudi razni literatni večeri, vedno pa bi bila prisotna tudi nevsičiva glasba.

Zasebna turistična agencija in trgovina s spominki v priliki naj bi dopolnjevali ponudbo restavracije. Tu naj bi bili naprodaj unikati, umetniško oblikovani spominki Tržič-



ča in vse Gorenjske, agencija pa naj bi med drugim skrbela tudi za obisk Tržiča. Ko bi ureditev prve faze dala prve dobre rezultate, bi se lotili tudi obnove hotelskih sob, dve bi preuredili celo v apartmaje.

Takšna je ponudba. Ne sliši

se slabo. Vendar pa je tu še vrsta vprašanj. Bosta oba zasebnika imela dovolj lastnih sredstev, da se bosta lotila tako velikega zalogaja, kot je hotel Pošta? Računata seveda tudi na pomoč občine, ugodnejše bančne kredite in podobno. Občina je pripravljena pomagati pri obnovi fasade, ki spaša v revitalizaciji mesta in vso možno pomoč bodo nudili tudi pri pridobivanju odgovarjajočih stanovanj 13 stanovalcev, ki so zdaj nastanjeni v hotelskih sobah. Pametno se bo treba dogovoriti tudi glede števila najemniških let, kajti noben zasebnik ne bo hotel v tak investicijski strošek le za nekaj let, temveč vsaj za 15, 20 let. Prav bi bilo, da bi se pametno dogovorili, saj je zadnji čas, da hotel Pošta postane nova tržička gostinska in turistična pridobitev. Takšen, kot je zdaj, je v Tržiču bolj v sramoto, kot v ponos.

D. Dolenc

Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo

Starši in strokovnjaki z roko v roki za invalidne otroke

Kranj, 10. februarja - Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo združuje okoli 600 ljudi, prek 150 je invalidnih otrok s to diagozo, preostali pa njihovi starši, kajti z invalidnostjo se spremeni življenje vse družine, in vrsta nepogrešljivih strokovnjakov. Društvo sicer ni nadomestilo za zdravstvene ustanove, ki skrbe za otroke te vrste invalidnosti, toda starši enoglasno pritrjujejo, da je enako potrebno.

Starši v druženju in medsebojnih pogovorih rešijo marsikatero težavo, ki bi bila za same nepremagljiva. Organizirani svojim nemočnim otrokom tudi laže izborijo pravice, ki jih sami na poti skozi birokratske mline najbrž ne bi mogli. Društvo pa mimo tega opravlja še vrsto nalog, ki jih poklicne ustanove ne - od športa za otroke s cerebralno paralizo, letovanja, izobraževanja staršev, organiziranja varstva, iskanje zaposlitve... Na petkem občnem zboru društva so starši menili, da svoje organizacije ne bi mogli

pogrešati, z delom in rezultati pa to dokazujejo tudi tistim dvomljivcem, ki zabavljajo zoper pretevilna društva in preveliko razparceliranost po diaignozah.

Pod streho kakršega drugrega društva s podobno vsebinou najbrž za svoje otroke ne bi mogli storiti toliko kot so, pa tudi za svoje znanje, kako vzgajati takšnega otroka in se boriti z njegovo invalidnostjo najbrž ne. Kje drugje bi otrokom s cerebralno paralizo nudili računalniški tečaj, solo smučanja, letovanje, stalno telovadbo, solo plavanja... Pred kratkim so v dru-

štvo ustanovili tudi posebno mladinsko skupino, v kateri so odraščajoči invalidi s cerebralno paralizo, ki predstavljajo prihodnost društva in zagotovilo, da se bodo znali samostojno potegovati za svoje pravice in da bodo sami obvladovati svojo prihodnost.

Veliko smo naredili, vendar so želje še večje,« dejal sedanji predsednik društva Jože Primožič. »Ena od teh je preuredeli starejše hiše v starem delu Kranja za potrebe dnevnega varstva otrok s cerebralno paralizo. Ni pa nam uspelo, vendar bi nam moral, akcija za posodobitev delavnic pod posebnimi pogoji, ne glede kakšne in kje bodo. Tudi ustanovitev podjetja za zapošljevanje oseb s cerebralno paralizo je še oddaljena. Ne ogrevamo se sicer, da bi takšne invalide združeno delo iz-

D. Z. Žlebir

MERKUR



**V FEBRUARJU
IZKORISTITE MOŽNOST
UGODNEGA NAKUPA
NEKATERIH VRST BLAGA
V SKUPNI VREDNOSTI
NAD 500.000 DIN**

**15 % POPUST
ob gotovinskem plačilu**

plačilo v

**5 OBROKIH
brez obresti**

**PLAČILO S ČEKI
v 5-mesečnem zaporedju**

V PRODAJALNAH

MERKUR KRANJ

ALPETOUR
64220 Škofja Loka

SOZD Škofja Loka razpisuje na podlagi sklepa DO ZA OBNAVLJANJE AVTOPLAŠČEV - PROTEKTOR ŠKOFJA LOKA prosta dela in naloge

DIREKTORJA KOMERCIALE

Poleg pogojev, predpisanih v 487. čl. ZZD, in pogojev iz družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- VII. st. (visoka) strokovne izobrazbe ekonomske ali tehnične smeri — elektro oz. strojno področje,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- aktivno znanje tujega jezika

Za opravljanje del in nalog bo izbrani kandidat imenovan za 4 leta z možnostjo ponovnega kandidiranja.

Pisne ponudbe z opisom o dosedanjih delovnih izkušnjah in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati dostavijo v 8 dneh po objavi na naslov: SOZD Alpetour Škofja Loka, Titov trg 4 b — kadrovski sektor. Delavski svet se bo odločil v 30 dneh po končanem zbirjanju prijav. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**ASTRAL
LJUBLJANA**

**DO ASTRA ENGINEERING KRANJ
64000 Kranj, Šučeva 23**

Iščemo urejene poslovne prostore od 100 - 150 m². Informacije tel.: 22-423

Pred letošnjimi zimskimi igrami Alpe-Jadran

Prijavljenih nad 600 iz dvanajstih dežel

Jesenice, 17. februarja — Le še malo snežnih padavin je potrebnih in letošnje zimske igre mladih Alpe-Jadran se lahko začnejo. To so bile besede predsednika IS Jesenice Tomaža Keršanca na seji izvršnega odbora organizacijskega komite, ki mu predstavlja predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj. Dela za te zimske igre gredo po načrtu. Doslej se je prijavilo že šeststošestnajst tekmovalk in tekmovalcev iz dvanajstih dežel Alpe-Jadran. To bo nova manifestacija mladih in zbljevanje športnih in družbenopolitičnih organov ter kultur narodov v okviru Alpe-Jadran.

Te igre bodo od 11. do 13. marca. Na Jesenicah bo hokej, na smučišču v Kranjski gori bodo tekmovali v veleslalomu in slalomu, v Planici pa tekli v tekaški smučini in skakali na srednjem skakalnici. Proge v Tamarju in skakalnica v Planici so že nared. Le v Podkorenju jim sneg dela težave. Primanjkuje vode in previsoke temperature onemogočajo izdelavo umetnega snega na smučišču v Podkorenju. Če do začetka iger ne bo snežnih padavin, potem bodo slalom in veleslalom organizirali v Podkloštru na Koroškem.

Na seji so ugotovili, da ostale priprave potekajo po programu. Posamezne komisije so že izdelale podrobne razporedje del. V okviru iger pa pripravljajo tudi pestre programe spremljajočih prireditve v Kranjski gori.

D. Humer

Bloški smučar izviv za dve publikaciji

Ljubljana, 14. februarja — Ob 300. obletnici zapisa Janeza Vajkarta Valvazorja o bloškem smučarju se je občina Cerknica odločila, da obleži obletnico z vrsto prireditve, med njimi tudi z bloškimi temi. Kljub temu da ni snega, prireditelji še vedno upajo, da tekmovanje bo. Ljubljanska filozofska fakulteta pa pripravlja novembra mednarodni simpozij na gradu Snežnik z naslovom »Tako globokih korenin ni moč uničiti.«

Prav 300. obletnica je bila vzrok izida dveh publikacij o zgodovini bloškega smučarja. Prva »1689 Bloke 1989« je knjižica Janeza Praprotnika, druga knjiga, ki jo je natisnila založba Kmečki glas, pa je delo Svetozarja Gučka z naslovom »Slovenija, zibelka smučanja v srednji Evropi«. Obe knjige sta že v prodaji. Prva stane 30.000 dinarjev in jo lahko naročite na KS Cerknica, knjiga Svetozarja Gučka pa stane 40.000 dinarjev in jo lahko naročite na Kmečkem glasu v Ljubljani.

• Janez Praprotnik je v uvodu zapisal: »To je pripoved o ljudeh, ki so se na večni poti za kruhom nekoč ustavili na tej negotoljubni planoti. Kdo ve, s katere smeri so prišli na to notranjsko streho, na ta slovenski Tibet, okrožen z oblimi holmi, zaradi katerih so jo prvotno poimenovali Obloke. Svoja selišča so si postavili v najbolj skrita zakotja v zavetje hribov in na pobočja vzpetin, pod gozdove, da so le-ti polomili moč vetrov, preden so mogli do hiš. Postavili so jih na svet, ki ga je manj škoda, na najbolj pusta tla, koder iz njih štrlijo skale — dobro zemljo v ravnnini in gladka področja so pustili za njive, za travnike in senožeti!«

• Svetozar Guček »Slovenija zibelka smučanja v srednji Evropi«: »15. aprila praznujemo tristoto obletnico izida znamenitega dela našega rojaka, Janeza Vajkarta Valvazorja. Slava Vojvodine Kranjske.«

1 V zvezi z našo raziskavo je seveda še posebno pozornosti vreden Valvazorjev zapis bloškega smučanja. Bloško smučanje, ta samonikli pojav gibanja na smučeh v visokem snegu, je pritegnil pozornost znamenitega zgodovinarja J. V. Valvazorja, da ga je opsal, in sicer kot prvi.«

D. Humer

Namizni tenis

Polona Frelih med zmagovalci

Beograd, 19. februarja — V Beogradu je bilo državno člansko namiznoteniško prvenstvo. Na njem je igralo tudi 15 igralk in igralcev iz Slovenije, ki niso imeli pretirano velikega uspeha. Edino zmago sta za Slovenijo pridigli v ženskih parih Vesna Ojstršek (Kemičar) in Polona Frelih (Kovina Olimpija), ki sta v finalu premagali Fazličev in Šikoranjevo. Po prvenstvu so bili izbrani igralci za nastop na svetovnem prvenstvu v Dortmundu. Zaradi finančnih težav potujejo le štirje igralci in tri igralki. Med izbranci ni Kranjčanica Polone Frelih, kar je za njeno napredovanje kot ene najobetavnejših jugoslovanskih igralk škoda.

Tržički smučarski klub

Gradbeni zagon

Tržič, 14. februarja — Na rednem občnem zboru so se zbrali člani Smučarskega kluba Tržič in ocenili delo v preteklem dveletnem obdobju. Predsednik SK Tržič Dušan Koren je v uvodnem razmišljaju poudaril, da je bilo zadnje dveletno obdobje namenjeno kadrovski krepljivosti klubu in da so v tem povsem uspeli. Zaposlili so tri nove trenerje, dva za alpsko smučanje in enega za smučarske skoke, ter pridobili v klub ob dobrih in obetavnih domaćih tekmovalcih še dve vrhunski mladi tekmovalci Majo Škerjanec in Mojca Suhadolc. Vse to jim je uspelo speljati skupaj s pridobivanjem pokroviteljev, kjer najbolj izstopa Peko, s katerim so lani podpisali štiri letno pogodbo in s tem storili velik korak v povezavi z gospodarstvom v tržički občini.

Ob tem velja omeniti še veliko investicijsko aktivnost klubu. H koncu gre gradnja skakalnice poligona v Sebenjah, kjer bosta zrasli dve novi skakalnici in bodo skupaj štiri, od 15 do 55 metrske, kar bo omogočalo, ker bodo prekrite s plastično snovjo, celoletno vadbo vseh skakalcev. Druga pomembna investicija se je že začela v Grafovah, kjer naj bi zrasel nov poligon za alpsko smučanje. Zdaj so izdelani izvedbeni načrti.

Vse omenjeno je seveda tudi plod zavzetega dela staršev posameznih tekmovalcev in prijateljev kluba ter pomoči v denarju posameznikov in organizacij. Veliko so člani kluba zasluzili sami s prevozi, akcijami, prireditvami in podobnim.

V zadnjem obdobju se je ob dobit organizaciji dela v klubu, ustrezeni strokovnosti in dokaj ugodnih denarnih razmerah v občini tudi počelo zanimanje za alpsko smučanje in smučarske skoke, kar kaže porast števila mladih tekmovalcev v klubu.

V klubu imajo izreden rod mladih smučarjev skakalcev ter kopico alpskih smučarjev, ki so že uvrščeni v posamezne perspektivne selekcije ali celo reprezentančne vrste. Takih tekmovalcev si v klubu še želijo in storili bodo vse, da bi jim omogočili kar najboljše pogoje za trening in napredovanje. Ob tem pa v Smučarskem klubu želijo postaviti na noge tudi sekcijs za smučarski tek, tako da bi bila dejavnost te vzornega kolektiva populna.

Na volitvah so z aplavzom podprtli dosedanjega predsednika Dušana Korena, ki bo tako to funkcijo opravljaj tudi prihodnji dve leti.

J. Kikel

ureja JOŽE KOŠNJEK

SPORT IN REKREACIJA

Bodo rokometnice Dupelj oziroma Kranja, presenečenje II. zvezne rokometne lige, izstopile iz tekmovanja

Nemoč in obup igralk in klubskega vodstva

Kranj, 17. februarja — Že potovanje na zadnjo tekmo v Koprivnico je viselo v zraku, ker je že nakaj časa vsaka tekma, vsako gostovanje, dodatni minus v blagajni Rokometnega kluba Kranj, za katerega sedaj tudi ciganka ne ve, kdo bo pokril. Kranjčanke so v Koprivnico vseeno odpotovale, opravile potovanje v razmajarem kombiju v čim krajšem času, za prehrano vzele s seboj sendviče. Nenadna odpoved ne bi bila športna, vrgla bi slabo luč na klub, Kranj in tako opevani kranjski šport.

Zato je že skoraj neverjetno, da trener in igralki še vztrajajo, želijo igrati in se dokazati. Trener opravlja svoje delo ob skromnem honorarju in je zanesljivo najslabše plačani trener v drugi zvezni rokometni lige, pred njim pa je zanesljivo še kdo iz nižjih republiških lig. Polovico plače si mora zasluziti na osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju, polovico mu daje Zvezda telesnokulturnih organizacij kranjske občine, vendar mora zato skrbeti za vse mlajše ženske selekcije v okviru Rokometnega kluba Kranj, ki je osrednji kranjski klub (!) za področje ženskega rokometa in ne dupljanski, čeprav je večina članov uprave iz Dupelja. Verjetno komu to celo ustreza, kot izgovor seveda, čeprav gre za panoga, ki je v občini med tistimi v najvišjem rangu tekmovalnega športa, in občinskega, ne pa lokalnega pomena. Igralki trenirajo in igrajo, čeprav se zavedajo neenakosti položaja s tekmcem v ligi in v enako kakovostnih panogah v občini. Na čim več gostovanjem odhajajo z kombijem, prenočevanje so redka, malice jemljejo s seboj, pogosto morajo za tekme med tednom koristiti svoje doplane, o kakršnem kolikor nadomestilu pa se jim še sanja ne. Ob vsej tej bedi pa so bile prav te igralki s tem trenerjem dvakrat zapored republiške rokometne prvakinje, v II. zvezni lige pa delijo 3. do 4. mesto z rečnimi možnostmi za končno drugo mesto, kar ob kakršnem napovedani reorganizaciji tekmovalca zagotavlja sodelovanje v drugi ali morebitni medrepubliški ligi, ali razširjeni prvi zvezni ligi. Kranjčanke so najprijet-

nejše presenečenje lige in je njihovo igranje v drugi ligi največji uspeh gorenjskega (in kranjskega) ženskega rokometa nasproti. Preddvorčanke so se pred leti, v najboljših časih, pretolkle do medrepubliške lige.

Ob odmernih rezultatih pa v klubu vlada beda, igralki in klubski delavci pa se ne morejo znebiti vtisa, da jih kranjska telesnokulturna politika ne jemlje njihovi kakovosti primerno. Na zadnji športno zabavni prireditvi na Laborah so na primer predstavniki Rokometnega kluba Kranj zmanjčali, da bi bil njihov klub vsaj omenjen, da bi vsaj par od številnih priznanj priskočilo v roke prizadivenih in uspešnih rokometnic. Rokometni klub Kranj je bil v glasovanju za najboljšo gorenjsko ekipo v letu 1988 uvrščen na šesto место in pred njimi so bili iz kranjske občine samo skakalci Iskre Delti Triglav, Gradiščarjeva in Žontarjeva pa sta bila omenjeni tudi v anketi za izbor najboljših gorenjskih športnic. Ni dvoma, da kdo od dobitnikov priznanja ni zaslužil, je pa dvom, če so ocene tekmovalnih dosežkov vedno realne in objektivno izvedene.

Prihodnji teden bomo na našem položaju obvestili vse telesnokulturne in družbene dejavnike v kranjski občini, je v petek povedal predstavnik Rokometnega kluba Kranj Peter Gradišar. Ta članek je napisan na osnovi razgovora z njim. Želimo kolikor toliko trajno finančno rešitev za naš klub ali pa bomo na zadovoljni. To bi bila škoda za kranjski in gorenjski rokomet, kjer obetajo mlajše selekcije. Če klub nima moštva v višjem rangu tekmovalanja, pri mlajših ni



motivacije. Boljše igralki bi odšle in leta trdega dela bi bila potrebna za ponoven vzpon. V klubu jim je jasno, da noben klub ne more z družbenimi sredstvi pokrivati vse dejavnosti in mora dodatna sredstva zbrati sam, vendar se v razmerah, ko dobi klub za vso dejavnost od ZTKO Kranj le 30 odstotkov potrebnih sredstev, tudi čarorvnik ne bi znašel. Organizacija veselic in prosačenje ne moreta zapolnilo vrzelj. Velenjčanke, ki prav tako igrajo v drugi ligi, so lani na primer imeli osemkrat več denarja, pa so razmišljajo o izstopu iz lige zaradi finanč. RK Kranj dobi mesečno 1.110.000 dinarjev, kar pokriva 60 odstotkov stroškov uporabe dvoran na Planini in honorarja za trenerja. Močno bo kdo vprašal, zakaj rokometnice nimajo sponzorja kot večina kranjskih klubov. Tri, štiri leta nazaj, ko so se v Kranju o tem dogovarjali, so bila dekleta v drugi ligi in nihče ni videl v drugorazrednem tekmovaljanju reklamnega učinka. Danes so sponzorji v bistvu razprodani. RK Kranj se dogovarja s Slovenskijesom, vendar gredo takšna dogovarjanja počasi. V klubu tuji javno povedo, da so pri iskanju pokrovitelja preveč osamljeni, brez učinkovite podpore telesnokulturnega vrha občine. Trajna rešitev je ustrezno vrednotenje uspehov ženskega rokometa v kranjski telesnokulturni zgradbi in sponzorstvo, oboje v vsoti, nujni za osnovno dejavnost, kar pa ne izključuje še dodatnih aktivnosti klubske uprave. Teh so v RK Kranj že doda-

bra vajeni.

Kako bomo rešili potapljalčo borko, ne napovedujem. Upajmo, da jo bomo. Ob tem pa se mi ponovno vsiljuje vprašanje, ki ga pogosto slišim tudi od predstavnikov nekaterih, v glavnem uspešnih klubov. Mar nimamo v občini preveč športnih panog, ki jih tekmovalno negujemo in plačujemo, to pa privede do tega, da nihče ne dobi dovolj. Mar ne bi kazalo razmisiliti in oceniti, katerim športom dati prednost, kateri imajo celovite možnosti in pogode za razvoj, tako glede zanimanja, uspehov, objektov, strokovnih kadrov.

J. Košnjev

Gorenjsko strelsko tekmovalanje

Najboljši na republiško tekmovalanje

Kranj, 12. februarja — V Kranju je bilo gorenjsko regijsko tekmovalanje v streljanju s serijsko zračno puško, na katerem je sodelovalo 116 strelcev iz vseh gorenjskih strelskih družin. Le ti so dobili pravico nastopa na regijskem tekmovaljanju na predhodnih občinskih tekmacih. Najboljša moštva in posamezniki pa bodo tekmovali na republiškem tekmovaljanju. Članice in člani bodo tekmovali v Izoli, mladinke, mladinci, pionirke in pionirji pa v Kranju. Z Gorenjsko bo na republiških tekmovaljanih sodelovalo 14 ekip in 55 posameznikov, kar zagotavlja dobro in kakovostno udeležbo.

REZULTATI: člani ekipno: 1. SD Kranj 1099, 2. Škofja Loka 1089, 3. Predstoj 1079; posamezno: 1. Jure Frelih (Kranj) 372, 2. Janez Dolenc (Škofja Loka) 372, 3. Andrej Kne (Kranj) 369 itd.; članice ekipno: 1. Bratstvo Edinstvo Kranj 1078, 2. SD Kranj 1056, 3. Brata Kavčič Škofja Loka 1035; posamezno: 1. Darinka Smrtnik (BE Kranj) 364, 2. Lidija Vodopivec (BE Kranj) 359, 3. Jelka Bauman (SD Kranj) 356 itd.; mladinci ekipno: 1. SD Kranj 1068, 2. Triglav Javornik 955; posamezno: 1. Boštjan Jalen (Kranj) 362, 2. Uroš Korošec (Mošnje) 355, 3. Matej Malovrh (Kranj) 354; mladinci ekipno: 1. Stane Žagar Podnart, 2. SD Kranj, 3. Triglav Javornik; posamezno: 1. Romana Bešter 356, 2. Darja Bešter 350 (obe Podnart), 3. Monika Gašperič (Kranj) itd.; pionirke ekipno: 1. SD Kranj 509, 2. Janez Mrak Mojstrana 507, 3. Franc Mrak Predstoj 482; posamezno: 1. Matjaž Mrak (Mojstrana) 178, 2. Jože Pišek 176, 3. Urban Vitez (oba Kranj) 169; pionirke ekipno: 1. Partizan Julek Radovljica 499, 2. Stane Žagar Podnart 475, 3. SD Kranj 473; posamezno: 1. Nataša Šolar (Radovljica) 171, 2. Alenka Kovar (Radovljica) 169, 3. Darinka Žarn (Kranj) 167.

J. Sitar

Judo

Smola Triglava

Kranj, 19. februarja — V slovenski judo ligi so odigrali že štiri kola. Do konca bo še eno, ki ga bodo odigrali v soboto, 25. februarja. Zmagovalec lige, to bo zanesljivo Železničar iz Maribora, ki ima kolo pred koncem že štiri točke prednosti, bo novi član zvezne lige. V realni igri za prvaka so bili tudi judoisti kranjskega Triglava, ki so bili lani v republiški ligi drugi in se jim je že nasmihala možnost, da bi zaigrali v prvi ligi. Ker lani to možnost ni bila mogoča, so to resno načrtovali letos, vendar so v zadnjih kolih ostali brez dveh standardnih judoistov (obveznosti, bolezni) in tako je šla tokrat priložnost po zlju, kar pa seveda Kranjčanom ne sme vzeti volje pri uredniščevanju obetavnih načrtov. Triglav je sedaj osmi. V ligi bo ostal in zato božani pred izpadom ni.

V 3. k

Kdo v družini nosi hlače

»Jaz pa hlače bom nosila, gospodar bom čez mošnjo...« je že v sredini prejšnjega stoletja napovedala košata Kranjica v Prešernovi Železni cesti. Čeravno so ljudi prejšnje čase vzgajali k takšnim odnosom, v katerih je bil moški glava družine, so mnoge ženske vedele,



koprovna.



deljena na oba. To velja tudi za naju z ženo.



Milica Djerić: »Mislim, da večje breme v življenu sloni na ženski. O tem, kdo naj bo glava v družini, pa težko sodim. Živim namreč sama. Imam pa dve hčerkki, ki sta poročeni, in pri njima vidim, da pravzaprav ni nobena velika prednost, če ima ženska moža.«

PRIJAZEN gorenjski NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

SILVA FRLIČ

Dve leti se že prijazno nasmeja iz Delovega kioska pri Vodovnem stolpu v Kranju. Prodaja časopise, revije, cigarete in druge drobne predmete od vžigalnikov do otroških avtomobilčkov. Da ima svoje delo in ljudi rada, se vidi že od daleč. Vodovni stolp je že starejše naselje, domačini se poznaajo med seboj skoraj tako kot na vasi. Eni in isti prihajajo zjutraj h kiosku po Delo, po zavojček cigaret, nekateri tudi samo poklepetajo za minuto ali dve in gredo vedrejši naprej.

»Ze po naravi sem bolj nasmehana, se smeji Silva, ko jo vprašam, od koljnena prikupna prijaznost. Potem je pa še tako; če že delaš z ljudmi, jim ne smeš kazati kislega obraza.«

Dela je ravno prav, ne preveč in ne premalo. Pozna pa se, da imajo ljudje vse bolj prazne žene. Še bolj kot pri časopisih pada prodaja pri revijah. In kaj kupci najraje berejo? Delo, Jana, Stop.



Strastnim kadilcem, ki imajo smolo, da kadijo cigarete, ki jih pogosteje manjka, denimo Lord, Silva rada ustreže. Ko cigarete pridejo, jim jih prihrani. Vsi dobri trgovci pač gledajo na stalne stranke. Silva Frlič je dobra trgovka.

H. Jelovčan

Cesar Akihito ni dobil povišice

Po uradni informaciji japonskega ministrstva za finance bo plača novega japonskega cesarja Akihita dva milijona dolarjev. Na ta prihodek cesarju ne bo treba plačati davka. Toda japonski tisk je odkril, da je novemu cesarju odmerjena enaka plača kot njegovemu očetu, nedavno preminulemu Hirohitu. Očitno vrla sodi, da novi cesar ne »zaljubi« večje plače.

L V Evropi je vedno več droge

Kokain je preplavil Evropo, zatrjujejo vsi po vrsti. Ko pa je veste potrdil sam generalni sekretar Interpolja, je postal stvar res verjetna. Samo lani so evropski cariniki zaplenili več kot pet ton kokaina, trikrat več kot lani, ob tem pa so napovedali za naslednje leto še bolj mračne. Ameriško tržišče je očitno postalo prezasičeno s heroinom in je že mafija vrgla oči na Evropo, kjer lahko dobijo tudi do 60 milijonov dolarjev za kilogram droge, petkrat več kot v Združenih državah Amerike.

H. Jelovčan

obraz, naj ne laže, da je Pavlo še včeraj popoldne nekdo videl v Žetini. K sreči so napadali že od daleč, že od Kovnika sem, da je ušla. Tudi oče se je umaknil, doma pa je ostala mama s 4 otroki. Že vsa leta je hiša imela črno piko, zdaj so se znesli za vse. Začeli so domaćino, veter pa je ogenj prenesel še na nosednji hiši, na Klemenovo in Omejčevu. Po vojni so hiši nima do konca urejene fasade in v steni Primoževega hleva lahko opaziš, da so za gradnjo uporabili prav vse, kar je bilo pri roki. Tudi pečnice stare peči so prišle prav za zid.

Ljudska pesnica Pavla

Ne vem, če je kakšna žena v Poljanski dolini tako poznana, kot prav Primoževa Pavla. Pavla Benedik je namreč tista ljudska pesnica, ki je napisala oponozano pesem o padlem partizanu na naslovom »Ko v ranem jutru...« in ki so jo peli partizani po Gorenjski, Primorski, Dolenski in po Beli krajini in kdo ve kje vse še. Ni minil miting, da bi ne bila na sporedu.

Julija 1943 je bil v Dolenji vasi

Jazbine

Piše: D. Dolenc

februarja, navsezgodaj so pridrli beli in Nemci iz Gorenje vasi. Hoteli so Pavla. Ker mama ni hotela nič vedeti in je trdila, da je Pavla padla, so ji vrgli v



Pred Primoževim hišo

ČVEK

Dariilo za jubilanta

Najstarejši prebivalec Švica, ki je pred nekaj dnevi dopolnil 105 let, je dobil od države, znane po varnosti, pozornosti vredno darilov oprostitev davka za vse prihodnje leto.

Gottfried Spichiger je bivši mizar, upokojil se je pri 81 letih, rojstni dan pa je slavil v družbi svojih sedmih otrok (starih med 62 in 77 let) ter mnogoštvenih vnukov in pravnukov.

Civilizacija papirja

Živimo v prepričanju, da smo ob koncu 20. stoletja postali elektronska civilizacija. A najnovje raziskave so pokazale, da smo še daleč od tega, da bi se odpovedali papirju in se posvetili izključno le računalnikom. V tisoč največjih ameriških firmah so ugotovili, da papir dominira celo v 79 odstotkih vseh poslov, 15 odstotkov poslovanja se opravlja s telefonom ali z direktnim pogovorom - in samo šest odstotkov poslovnih transakcij gre preko sodobnih elektronskih medijev.

Prestolonaslednica nima pravice do štrajka

Po švedski ustavi člani kraljeve družine nimajo pravice do aktívne udeležbe v politiki. Tako je prestolonaslednica, prva hčerka kralja Karla Gustava, princesa Viktorija, morala odkloniti udeležbo v stavki, ki so jo organizirali njeni šolski tovarisi. Ob kleščenju državnega proračuna se je namreč na tarči znašlo tudi šolstvo: odločili so, da je treba ukiniti brezplačne učbenike in brezplačen obrok v šoli. To je razjezilo učence, ki so zapustili pouk in demonstrirali proti taki vladni odločitvi. Princeza Viktorija je moralost ostanila v šoli, a v znaku solidarnosti je zapustila učilnico in presedela demonstracijo v šolski kantini.

Pet milijonov za Reaganove spomine

Znana izdajateljska hiša Simon in Schuster je menda plačala pet milijonov dolarjev Ronaldu Reagangu za objavo njegovih spominov in govorov. Prva knjiga, v kateri bi bili zbrani govorji bivšega ameriškega predsednika, naj bi bila tiskana leta 1990, spomini pa leta dni kasneje. Urednik knjig bo glavni in odgovorni urednik hiše Michael Korda. Reagan je izjavil, da bo spomine pisal sam in da ne bo angažiral tako imenovanega »duha« profesionalca, čigar ime ostane neznan, da bi to opravil v njegovem imenu.

Zanimiv je podatek, da je Korda tudi urednik knjige, neavtorizirane biografije bivše prve dame Nancy, ki jo je napisala Kit Kelley, čeprav je prva dama nasprotovala.



Pavla Benedik - Primoževa in Jazbin, prva leta po vojni.

ranjen Zorko Kopač - Živko, komandir Poljanske čete, doma iz Žirov. Z zadnjimi močmi se je privlekel do mlina v Karlovcu, na Dolenski ravni. Slučaj je hotel, da so Nemci prišli mobilizirat domačega fanta. Živko je bil preprčan, da so prišli ponj, da je izdan, pa je skočil s hleva in

ZABAVNA GLASBA

Skupina TEN vam zaigra...



Na radiu vrtijo že osem skladb skupine Ten iz Kranja, od tega so bile štiri uspešne v Pop delavnici: Ani leta 1985, naslednje leto Hvala ti, predlani Šminka, lani pa Resnica v vinu. V studiu Metro v Ljubljani so v petih letih posneli še melodije Brez mene (Išči nove dni), Zbogom mala, Filomena, Povej mi ti. Njihova posebna melodijsa s prizvokom angloameriškega ritma o pomoči synthesizerjev je prinesla svežino v zabavno glasbo. Melodijo komponira in aranžira vodja skupine Marjan Pangos. Priznava, da so mladi podvrženi vplivom zahodnjaške glasbe, zato se je glasbenikom treba ravnati po tem merilih, da zadovolji občinstvo.

Tudi letos bodo na Pop delavnico poslali svoj »štikle«. V oddaji so nastale spremembe in ne bo več glasovanja s kuponi, kar včasih ni bil pravi odraz kvalitete. Tenoci so se lani v oddajo uvrstili že po t.i. letosnjih merilih, saj jih je ocenjevala strokovna komisija, ki je ocenjevala kvaliteto. Eden od načrtov je tudi posneti nekaj skladb in pri uglednem založniku izdati glasbeno kaseto. Imdí skupine se je s spremenjeno zasedbo še izboljšal, na sliki pa vam predstavljamo člane Tena: basist Marko Jagodic, pevka Marjana Čemažar, kitarist Vinko Benedik, bobnar Sandi Čemažar in klavijaturist in vodja skupine Marjan Pangos.

Januarju je skupina igrala v hotelu Jelovica na Bledu, poleti se predstavlja na veselicah. Igra za vse okuse, od popularne glasbe, do evergreenov in narodnozabavnih viž.

Drago Papler

Kaj je pisal Gorenjec leta 1900

Planinci so zborovali

V Leschah se je vrnil občni zbor podružnice Slovenskega planinskega društva za radovljiški okraj pri nič kaj mnogobrojni udeležbi. Žal, da se nekaterih občnih zborov tako zelo boje. Ker je bil neumorno delujoči predsednik, gospod Hugo Roblek, zadržan udeležek se zborovanja, predsedoval je podpredsednik za hribolazivo velezaslužni gospod župnik Jakob Aljaž. Iz tajnikovega in blagajnikovega poročila je razvidno, da podružnica jako lepo napreduje. Do sedaj ima že štiri planinske koče, izmed katerih se bodeta dve šele prihodnje leto izročiti njihovemu namenu. Občni zbor se je posvetoval, kje naj se postavi zopet nova koča in katera pota naj se popravijo, oziroma zaznamujejo. Gospodu predsedniku in blagajniku je občni zbor izrekel svoje priznanje z ozirom na tako ugodno društveno gmotno stanje.

Miloš Likar

JEŽ

Francoščina ni kar tako

Kaj bi Tržičani dali za to, da bi dobili nazaj vlak! Pa ne zaradi vlaka samega, ampak zato, da bi nazaj dobili dobro staro Kolodvorsko ulico. Ko so ukinili vlak in se pobratili s francoskim mestom Ste Marie aux Mines, so glavno ulico mimo Pekov v skozi Tržič poimenovali po pobratenem mestu. In zdaj si vsa ta leta že lonjijo jezike. V posebej nerodnem položaju so na primer Pekovi komerci, ki morajo včasih po telefonu svojim strankam pripovedovati svoj naslov. Tastari Tržičani so problem tržičke glavne ulice po svoje rešili in zapleteno francosko ime izgovarjajo kar po svoje, »Sveti Marija u men«. Tamladi se pa trudijo naprej. Saj nimajo čisto nič proti Francozom, radi jih imajo, silno veselo je vedno, ko pridejo skupaj, ampak francoščina je po vrag. Na zadnji seji občinske skupščine, ko so glasovali za poimenovanje ulic po Pristavi, so hitro primaknili še ionček za spremembo Ste Marie aux Mines. Toda, težko bo kaj narediti. Verjetno bo marsikatera mlada Tržičanka prej v meni, preden se bodo rešili svoje zapletene Marije.

se pognal v breg. Tam so ga poskusi streliti, za njim pa so pognali še psa. Bil je zelo resen fant in izredno dober pevec, se spominja Pavla. Primoževa dekleta so mu šivala, prala, velikokrat se je oglastil. Pavli je bilo silno hudo ranj in ko jo je Vitko, sekretar Skojo zaprosil, naj o Živku kaj napiše, je spesnila pesem. Ko sta z očetom sušila seno spodaj pri Košancu, so ji kar vreli verzi na dan. Pesmi je nadela še melodijo, tisto, katero je Živko tako pogosto pel: Nate mislim, ko se dela zora...

Ko v ranem jutru

Ko v ranem jutru ptički sozapeči, naznajnali so lep poletni dan, v mehkom senu nekdo rane celi, v borbi ranjen mladi partizan.

On mirno spi in sanja o svobodi, pred njim sto lepih, srečnih nadstoj, krog njega pa fašistov osem hodni.

Zivljene mlado vzeti mu želi.

V smrtni sili partizan še uteče, grmeči strelji pa za njim gredo, in ob potoku, ki po strugi teče, on padel je za našo svobodo.

Ko sva midva se zadnjič poslovila, v slovo desnico svojo si mi dal, »Fašizmu smrt! tovarišica draga, nasvidenje nad zvezdam!« dejala.

»Tovariš Živko, narodu svobodo!« iz mojih ust iztrgal se je plaz, »Ko greš v borbo v daljno, tiho goro, ostani zdrav in ne pozabi nas.«

A danes tebe črna zemlja krije, v grobu venečti slovenski cvet, sovražniku pa zadnja ura bije, tovariš tvor bo osvobodil svet!

Pesem je bila prvč zapeta 14. avgusta 1943. Pavla in njene tri sestre so jo zapele. Ko so jo potem natisnili v eni od partizanskih tiskarn, je pisalo, da jo je napisalo »deklek z Grička«. Griček se je namreč imenoval aktiv mladik z Malenskega vrha.

Pesem je še danes. Dolgo so jo peli kot ponarodelo pesem, še ko se je nekoč Pavla le oglasa dirigentu Gobcu, da je ona avtorica, ob njej navajajo njeni imeni. Njena pesem je bila tudi prva, ki jo je bilo s televizijskega ekraana slišati ob Titovi smrti.

ureja DARINKA SEDEJ



GRADIS
TOZD LESNO INDUSTRIJSKI OBRAT
64220 ŠKOFJA LOKA

GIP GRADIS LJUBLJANA TOZD Lesno ind. obrat Škofja Loka razpisuje po sklepu delavskega sveta in v skladu z določili statuta TOZD dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA TOZD

za štiriletni mandat

Kandidati za razpisana dela in naloze morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, samoupravnimi in družbenimi dogovori, izpolnjevati še naslednje:

- visoka izobrazba gradbene, lesarske ali ekonomske smeri
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah
- znanje enega svetovnega jezika.

Kandidate vabimo, da pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: GRADIS TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56 z oznako »za razpis«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem postopku.



KOVINSKO PODJETJE KRANJ
Šuceva ulica 27
64000 KRANJ

Komisija za delovna razmerja DO KOP Kranj na podlagi predhodnega sklepa objavlja prosta dela in naloze za določen čas

1. PRIPRAVNIK - za delo v finančno računovodskem sektorju

Pogoji: končana VII ali VI stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri. Delo združujemo za določen čas - za čas pripravnosti to je 12 ali 9 mesecev, odvisno od stopnje izobrazbe. Po pripravniški dobi ima delavec možnost združiti delo za NEDOLOČEN ČAS.

OBRAČUN OD, BLAGAJNA - delo v FRS

Pogoji: končana srednja šola ekonomske smeri ali druge sorodne smeri. Delovno razmerje sklenemo za določen čas - 1 leto - nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratek življenjepis naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi tega oglasa na naslov: KOVINSKO PODJETJE KRANJ, Šuceva ulica 27, 64000 Kranj. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.



TOVARNA OBUTVE PEKO TRŽIČ
Ste Marie aux Mines 5
64290 TRŽIČ

Delovna skupnost skupnih služb Tovarne obutve Peko Tržič razpisuje na osnovi sklepa delavskega sveta DSSS dela in načrta delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODENJE RAZISKOVALNE ENOTE

Pogoji za sprejem:

- diplomant visoke šole - specialist kemije, usnjarsko predevovalne tehnologije, strojništva, elektrotehnike in 3 leta delovnega znanja na opravljanju razvojno raziskovalnega dela
- aktivno znanje dveh svetovnih jezikov
- izpit iz projektiranja.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Tovarna obutve Peko Tržič, Ste Marie aux Mines 5.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po zaključku prijavnega roka. Izbrani kandidat bo združil delo za štiriletni mandat.

Sesir
TOVARNA KLOBUKOV ŠEŠIR p.o.
64220 ŠKOFJA LOKA

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloze:

1. STROJNEGA ALI ELEKTRO INŽENIRJA	1 delavec
2. KLJUČAVNIČARJA	1 delavec
3. ELEKTRIČARJA	1 delavec
4. PRIPRAVLJALCA DLAKE ZA POLST	2 delavca
5. IZDELovalCA POLSTI	2 delavca
6 VODJA KUHINJE	1 delavka

POGOJI:

Pod 1.: VI. stopnja strokovne izobrazbe strojne ali elektro smeri, po možnosti s prakso na podobnih delih in nalogah

Pod 2.: IV. stopnja ustrezne strokovne izobrazbe, po možnosti s prakso na podobnih delih in nalogah

Pod 3.: IV. ali V. stopnja ustrezne strokovne izobrazbe, po možnosti s prakso na podobnih delih in nalogah

Pod 4.: dokončana osnovna šola

Pod 5.: dokončana osnovna šola

Pod 6.: Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje: srednja ali poklicna goinstinska šola ter 2 oziroma 5 let delovnih izkušenj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Tovarna klobukov ŠEŠIR p.o., Škofja Loka, Kidričeva 57, v 8 dneh po objavi.

**SERVIS ZA PROTOKOLARNE STORITVE
BRDO PRI KRANJU**

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke Servisa za protokolarne storitve Brdo pri Kranju objavlja dela in naloge:

1. POMOČNIKA VODJE ZA TEKOČE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

2. DVEH VZDRŽEVALCEV CENTRALNO-OGREVALNIH NAPRAV - KURJAČEV

Pogoji:

Pod 1.: višja izobrazba gradbene smeri, dve leti delovnih izkušenj, poskusno delo tri meseca

Pod 2.: program štiriletnega srednjega izobraževanja - monter ogrevalnih naprav specialist, preizkus znanja iz varstva pri delu, izpit za kurjača nizkotlačnega kotla, poskusno delo dva meseca, dve leti delovnih izkušenj.

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Servis za protokolarne storitve Brdo pri Kranju, Predoselje št. 39, 64000 Kranj.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

poliks
žiri

64226 ŽIRI

Po sklepu komisije za delovna razmerja pri DO »POLIKS« TOZD KOVINARSTVO Žiri ponovno objavlja naslednja prosta dela in naloze

1. RAZVOJNIKA KONSTRUKTORJA – 1 delavec

Pogoji:

- VII. stopnja zahtevnosti – dipl. ing. strojništva
- 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika

Temeljna organizacija nudi stanovanje.

2. STRUGARJA - 2 delavec

Pogoji:

- IV. stopnja zahtevnosti – strugar
 - 1 leto delovnih izkušenj
- Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Kandidati za objavljena dela in naloze naj pošljejo svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od dneva objave na naslov DO »POLIKS« splošni sektor, Strojarska ul 12., Žiri. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

NOVI PROSTORI JUGOBanke NA JESENICAH

JUGOBANKA – VEDNO BLIŽJE GORENJSKIM VARČEVALCEM

Jugobanka, temeljna banka Ljubljana, se z novimi in novimi poslovnimi enotami na Gorenjskem vedno bolj približuje gorenjskim varčevalcem. Decembra je odprla lepe poslovne prostore v Tržiču, minuli petek pa nove prostore v Centru 2 na Jesenicah (poleg jeseniške knjigarnje).

Jugoslovanska banka za zunanj trgovino je bila kot predhodnica današnje Jugobanke ustanovljena že pred dvaindvajsetimi leti. Bila je prva specializirana banka Jugoslavije za področje zunanje trgovine. S krediti in z vsemi drugimi bančnimi storitvami naj bi pomagala gospodarskim organizacijam, da so navezovale ekonomske odnose s tujimi partnerji. Se danes so pomči in posojila za nakup opreme kot tudi kreditiranje izvoza ena glavnih obveznosti Jugobanke.

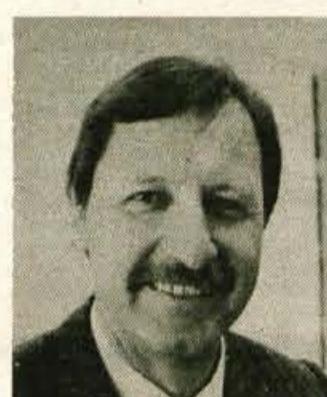
Temeljna banka Ljubljana posluje v sistemu Jugobanke vse od ustanovitve 21. decembra leta 1955. Že prvo leto je zaupalo svoje denarne posle Ljubljanski Ju-

gobanki 22 delovnih organizacij, danes pa ima vsa Jugobanka 264 ustanoviteljic.

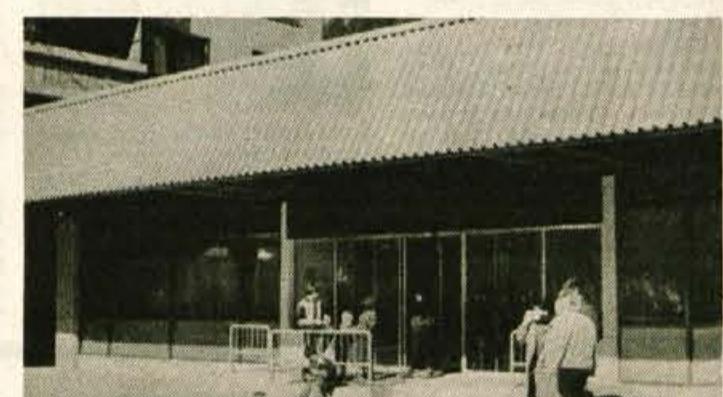
In kakšna je dejavnost Jugobanke?

Združuje predvsem sredstva gospodarstva in negospodarstva, kreditira gospodarstvo in negospodarstvo, opravlja vesplačni promet s tujino, kreditira prebivalstvo, zbirja sredstva svojih varčevalcev in posreduje poslovne informacije.

Od devetih filial in podružnic v republiških in pomembnejših gospodarskih centrih v državi se je mreža Jugobanke iz leta v leto širila. Danes ima že 25 temeljnih bank z več kot 400 poslovnimi



Peter Rosler, vodja jeseniške enote Jugobanke.

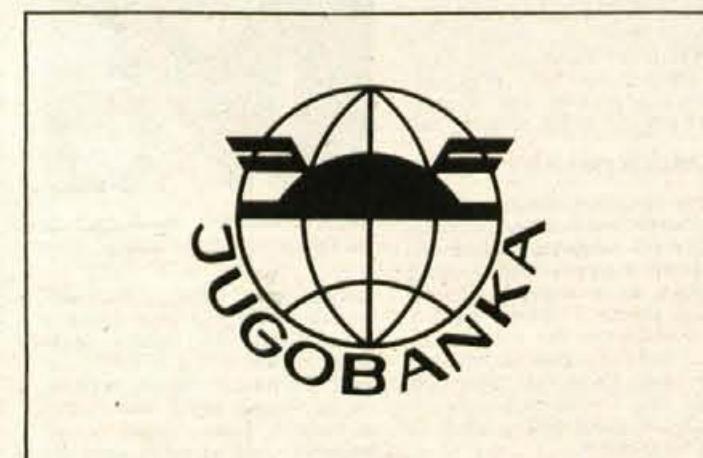


V Centru 2 od pondeljka posluje nova Jugobanka, medtem ko bodo stare prostore dva meseca preurejali in bodo zaprti. S 1. majem pa bodo tudi v nekdanjih prostorih izplačilno mesto Jugobanke.

»Pred letom dni smo se odločili, da odpremo nove poslovne prostore Jugobanke v Centru 2 na Jesenicah, saj smo se zavedali, da so starci prostori nad SDK postalni preteśni in že neprimereni za obseg našega poslovanja, prav tako poslovne enote ljubljanske Jugobanke na Jesenicah Peter Rosler. »Gradnjo novih poslovnih prostorov smo zaupali enoti Gradinca z Jesenic in točno po letu dni so bili prostori tudi zgrajeni in opremljeni. Od pondeljka naprej bo banka poslovala od 7.30 ure zjutraj do 18. ure zvečer, ob sobotah pa od 7.30 do 12. ure, š tam, da bomo v stari enoti približno dva meseca urejali prostore in bo zaprta, od 1. maja dalje pa bo v obnovljenih starih prostorih izplačilno delovno mesto; v njej bosta zaposlena dva delavca v deljenem delovnem času od 9. do 17. ure.

Jugobanka ima na Jesenicah že kar dolgo tradicijo, saj smo prvo enoto odprli že avgusta 1971. Danes je pri Jugobanki na Jesenicah 18 delovnih organizacij, katerih delavci preko naše poslovne enote prejemajo osebni dohodek. Dve delovni organizaciji sta ustanoviteljici banke. Tehnični biro in enota Vatrostalne na Jesenicah. Približno 400 do 500 upokojencev preko naše ekspoziture prejema pokojnino, obrtnikov pa je okoli 50 do 70.«

V Jugobanki bodo opravljali vse vrste bančnih poslov tako v zvezi s tekočimi računi, plačili stalnih mesečnih obveznosti, prejemaju pokojnin, različnimi načini dinarskega in deviznega varčevanja, menjave tujih plačilnih sredstev, VISA kartic. Pričakujejo pa vas tudi v primerih, če potrebujete strokovni bančni nasvet ali želite poenostaviti dano poslovanje.



Požarni inšpektor Ciril Tomše

Tudi sredi zime moramo paziti, kam vržemo cigaretni ogorek

Radovljica, 17. februarja - Čeprav smo sredi koledarske zime, v času, ko si ponavadi nismo belili las zaradi gozdnih in travniških požarov, moramo biti letos tudi zdaj, sredi februarja, pozorni na to, kam odvržemo cigaretni ogorek, kje zakurimo ogenj, kako požigamo suhijed... V razmerah, ko ne prosijo za (snežne) padavine le solarji, temveč tudi elektrogospodarstveniki, kmetičari, žičničarji, gostinski delavci in še marsikdo drug, se vsako nepremišljeno dejanje lahko maščuje. Na Gorenjskem je bilo januarja in februarja že več gozdnih in travniških požarov, med katerimi je bil največji tisti minuli teden na Jesenicah, kjer je gorelo na petdesetih hektarjih površine in je požar terjal tudi eno človeško življenje.



"Ljudje bi se moralni zavedati, da že nekaj mesecev ni bilo padavin in da so suhijed, trava in podstav močno presušeni. Samo odvrženi cigaretni ogorek ali iskra, ki "uide" v vlaka, je že dovolj, da se ogenj razširi. Možnosti so vsaj v gozdrovih zdaj še precej večje, kot so bile nekdaj, ko so kmetje še grabilist listje za nastilj, želi praprot in tudi sicer bolje čistili gozdove," je dejal radovljški požarni inšpektor Ciril Tomše.

Po zakonu o gozdovih je v občinski oceni požarne varnosti sicer opredeljeno, kateri gozdovi so požarno najbolj ogroženi, vendar ta ocena zdaj ne velja: ker že nekaj mesecev ni bilo obilnejših padavin, so ogroženi vsi gozdovi (in travniki). V naravi je pravo izredno stanje, ki bi terjalo pri vseh "igrah z ognjem" tudi izjemno pažljivost. Zakon o gozdovih je tudi v tem oziru dober, kot so dobri vsi naši žakoni in predpisi, le praksa žal ubira svojo pot. Kdor denimo v nasprotju z zakonom "uporablja odprt ogenj ali ravnava v vnetljivimi snovmi v nasprotju z veljavnimi predpisi in s takim početjem ogrozi varnost ali povzroči požar v gozdu", je kaznovan s 3.000 do 30.000 dinari. Če smo iskreni, potem je zanesljivo, da je kazen smešno nizka in da je v najostrejši obliki enaka vrednosti poldrugega litra kmečkega žganja. "Sicer pa kazni še niso nikogar spomotavale in ga odvrije od požarno nevarnega dejanja," pravi Ciril Tomše in poučarja: "Požarna kultura je še na zelo nizki ravni." Kako nizka je, je mogoče ponazoriti z nekaj primeri. Čeprav veliko zaposlenih v industriji, kjer je stalna nevarnost za požar, ne zna uporabljati ročnega gasilnega aparata, za tovrstno usposobljanje ni zanimanja. Radovljški gasilci so se ponudili, da brezplačno organizirajo tečaje po delovnih organizacijah, vendar se je odzvala le ena - radovljška Almira. Ali drugi

primer: ko je eden od obrtnikov odpiral delavnico, si je za tehnični prevzem, pri katerem sodeluje tudi požarni inšpektor, ročni gasilni aparat raje sposodil, kot da bi ga kupil. In še tretji primer: ko so v eni od delovnih organizacij na Gorenjskem predlagali za delavca, ki je kadil v skladisču z nevarnimi snovmi, disciplinski ukrep, se je zanj potegnil sindikat in vsi njegovi sodelavci. "To je lažna solidarnost," pravi Ciril Tomše - in velja mu le pritrditi.

V tovarnah po mnemu požarnega inšpektorja dokaj dobro skrbijo za varnost vnetljivih in drugih nevarnih snovi, nikakor pa se ne morejo dogovoriti, kje delavci lahko kadijo in kje ne, kje smejo kuhati kavo in kje ne... Ce so takšna mesta že določena v internem pravilniku, pa zagotovo ni pravega reda v praksi. Kuhalniki so pogosto na skrivenih mestih, v priročnih skladisčih, v bližini lesa, papirja in drugih snovi, ki se hitro vzgajo. V pisarnah so predvsem problem peči za dodatno ogrevanje, povsod pa so teme z s kadišnimi mesti. Tudi za kajenje v

Lani je bilo v Sloveniji 1768 požarov (110 manj kot predlani), ki so povzročili za skoraj 13 milijard dinarjev škode. Družbeni sektor je bil oskodovan za približno 5,5 milijarde, zasebni pa za nekaj več kot 7 milijard. Število požarov v zasebnem sektorju se v zadnjih letih skrovito povečuje, kar kaže tudi to, da je bil pred tremi leti delež požarne škode pri zasebnikih le četrtni, lani pa je bil že več kot polovični.

prostori, kjer to ni dovoljeno, so predvidene kazni, vendar so tako smehne, da samo kažejo na neživljenskost naših zakonov in na veliko inflacijo. Novi zakon o varstvu pred požari, ki ga pripravljajo, bo vnesel nekatere spremembe in tudi više kazni.

Kako pomembna je požarna varnost, so predlani najbolj občutili v hotelu Park na Bledu. Požar, ki je zajel eno od nadstropij, je bil zelo slaba reklama za blejski turizem, v tujini so se že spraševali, kaj to pomeni - je bila to nesreča, sabotaža, kaj drugega... Ce so turistični delavci nekdaj še "skrivali" hidrante in ročne gasilne aparate pred pogledi tuhij gostov, je zdaj zagotavljanje varnosti, ki obsegata tudi dobro označene zasilne izhode in zadostno število gasilnih aparativov v hotelu, pomembno za sklepanje pogodb in za počutje turistov.

C. Zaplotnik

Rdeči petelin neusmiljeno pustoši

Ne le velikanski požar na hribu Jelen kamen nad Jesenicami, ki se dva dni in dve noči ni polegel, domala vsak dan nas kak požar opomni k previdnosti. Med suhim listjem in travo se ogenj hitro širi in pustoši, zlasti če mu pomaga še veter. Da je vse še huje, pomanjkanje vode otežuje boj z rdečim petelinom.

Izletnikom, ki so 5. februarja na Potoški gori zakurili pred vikend hišico, vse to še ni bilo jasno. Postalo jim je šele tedaj, ko so ognjeni jubili začeli požirati suho travo in grmečevje. Tedaj se je skupina jadrno lotila gašenja, pri tem pa se je ena od izletnic opekl. Od prejšnjega tedna pa domala ne mine dan, da ne bi kje zagorelo. 12. februarja je kar dvakrat: ob Šobčevem bajerju se je vnela trava, ker je eden od nedeljskih sprejalcev odvrgel cigaretni ogorek. Ob železniški progi pri Radovljici pa je suho travo zanetila iskra, ki se je ukresala pri zaviranju vlačka. Naslednji dan se je ogenj pojavil tudi ob progi na Jesenicah, le da tokrat ni bil krvlak, temveč spet malomaren kadilec. 14. februarja se je vnela trava nad Kolaricevo hišo v Bistrici pri Tržiču, istega dne je zagorelo še na desnem bregu Save Dolinke blizu Bleda.

D. Ž.

z Jame, drugič s Planine in tretjič iz Čirč. Ženske so nagnale halo, še preden so se jih nihovmoški v resnici dotaknili. Kaj pa bi drugega, saj šibki spol skorajda nima možnosti, da bi se učinkovito branil pred moško grobostjo.

Roka naj se mu posuši

Fant iz Stražišča je oni dan v prepiru pretepel svojo mater. Ta je osupla klicala na milico, da so jo rešili nevhalevnega nasilnika in ga prijavili sodniku za prekrške. Sicer pa takšnim pričetkom, da se jim roka posuši.

Za obo ni bilo mesta

Na poljski poti tam okoli Virmaša sta se srečala domaćin in

prištek iz ljubljanskega konca. Ker za obo ni bilo prostora, se nista mogla zediniti, kdo pojde po lokalni cesti. Ker je prištek (kasneje se je izkazalo, da je iz Domžal) sodil, da ima prednost, je skušal domaćinu to z železno palico vbiti v glavo. Po dejaniu je ušel, a so ga kmalu izsledili.

Sopotniku grozil s hladnim orožjem

Potnikom na relaciji Škofja Loka - Kranj zadnjič ni bilo dano, da bi mirno odpotovali v gorenjsko prestolnico. To sta jih prepričila dva potnika, Aleš in neki neznanec. Prvi je drugemu grozil z ročajem vodovodnega ventila. Da ne bi zaropotalo in da bi avtobus lahko startal, so se vmešali plavi angelji.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Utrgal se mu je film

Stara nesoglasja so obnovila družinski prepir v Škofji Loki. Oče je udaril odraslega sina, tu pa mu kajpada ni bil pripravljen nastaviti še drugega lica. S pestjo se je lotil roditelja, ga z glavo tolkel ob podboj in vlačil po tleh. Pri tem početju ga je takoj ranil, da je moral staremu pomagati zdravnik, mlademu pa milica.

Nešportno sprejel poraz

Kvartopirska sreča ni bila

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

Kako naj ženska drži moškega v strahu

Kar trikrat se je ta mesec primerno, da je ženska klicala milico, češ da jo mož tepe, vendar to ni držalo. Enkart je klic prišel

naklonjena Miroslavu v samem domu v Stražišču. Peter mu je pri poketu pobral ves denar. Poraženec ni znal izgubiti športno: s tovarišem se je sprst, stepel in prevrnil mizo denarjem, nato pa si s cvenkom natlačil žepe. To mu ni bilo dovolj, prisvojil si je tudi poldruži milijon iz tovariševega žepa.

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam nov barvni TV in VIDEORECORDER SHARP. Tel.: 631-784

Prodam ohranjeni motorno ŽAGO 045. Preddvor 10 2344

Prodam GUMI VOZ za traktor. Andrej Habjančič, C. na Belo 6, Kranj - Kokrica 2357

Prodam PEČ feroterm s kombiniranim bojlerjem. Tina Snedic, Sr. Bela 25, Preddvor, 245-630 2359

POMIVALNO KORITO, nerjaveče, z omarmico v ŠTEDILNIK 4 plin, 2 električna, prodam. 22-309 2369

Prodam ŠTEDILNIK gorenje s steklokeramično ploščo, popolnoma nov, 10 odstotkov cene. Čadež, Virlog 22, Škofja Loka 2376

Prodam črno-beli TV jasna. Slavko Šink, Stara loka 145, Škofja Loka 2386

Poceni prodam broder PLETILNI STROJ, dvoredni in nov PRALNI STROJ gorenje, 20 odstotkov cene. 27-826 2392

TV črno-beli prodam za 20 SM. Zg. Bitnje 211, 26-361 2393

Prodam 4 leta star PRALNI STROJ za 1 mio. Medvešček, Mencingerjeva 3, Kranj 2410

Prodam barvni TV grunding. 51-344 2414

VIDOREKORDER in ŠIVALNI STROJ rupa step, prodam. 73-876 2417

Prodam barvni TV toshiba in zamrzvalno OMARO gorenje, še v garanciji. 35-364 2418

Zelo ugodno prodam GLASBENI CENTER gorenje GC 201. Naslov v oglašenem oddelku. 2424

GRADBENI MATERIAL

Prodam 30 kvad. m. TERVOLA, debeline 5 cm, 20 odstotkov cene. 42-571 2361

Prodam nova garažna VRATA. Kelih, Begunje 60 2363

Prodam rabljeno OPEKO folc 1.300 kosov in špičak 1.000 kosov, po ugodni ceni. Lado Eržen, Zg. Bitnje 195 2396

KUPIM

Kupim zazidljivo PARCELO na relaciji Kranjska gora - Kranj. ŠIFRA: Zdomec

Kupim 100 kg težkega TELETA simentalca. 70-028 2404

Kupim MOTOR za ford escord, letnik 1969. 35-373 2407

VOZILA

Nujno ugodno prodam Z 750, letnik 1980. Tel.: 622-026

R 12. letnik 1974, dobro ohranjen, poceni prodam. Meden, Golnik 7/a 2030

JUGO 1.1 GX, letnik 8/1987, 13.500 km, prodam. Tel.: 37-051 2042

Prodam dobro ohranjen GOLF, letnik 1979, 62.000 km. 22-989 2353

Prodam odlično ohranjen MOTOR suzuki GSX 1100, letnik 1981, prva registracija 1983. 51-018 2356

Prodam Z 101, letnik 1977, obnovljena, registrirana do oktobra 1989. 74-956 2364

JUGO 55, letnik 1988, prodam. 37-410 2375

Prodam MERCEDES 200 D. Svetelj, Reševa 9, Kranj 2377

Ugodno prodam AVTOPRIKOLICO, nosilnosti cca 800 kg, rabljeno eno sezono. Cena po dogovoru. Pašić, C. revolucije 2/a, Jesenice 2382



OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o.
TOZD ZDRAVSTVENI DOM KRANJ b.o.
64000 KRANJ, Gospovska c. 10

Oobjavlja po sklepu komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

1. STROJNIK PARNEGA KOTLA

Pogoji: delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne ali elektrotehničke usmeritve; opravljen strokovni izpit za upravljača parnega kotla z mehaniziranim kurjenjem; dve leti delovnih izkušenj na področju energetike.

2. VODENJE ENERGETSKIH NAPRAV

Pogoji: delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge V. stopnje zahtevnosti energetske smeri, kovinsko predelovalne ali elektrotehničke usmeritve, ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju energetike ali delavec, ki je najmanj 10 let opravljal dela in naloge strojnika parne, plinske ali vodne turbine ali strojnika kotlovnih naprav in ki po usposabljanju uspešno opravi preizkus znanja.

Poskusno delo pod 1. in 2. je 60 dni. Delovno razmerje združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljijo ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske o.o., TOZD Zdравstveni dom Kranj b.o., Gospovska c. 10, 64000 Kranj.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh.

MALI OGLASI, OBVESTITA, OGLASI

Zamenjam 1-sobno STANOVANJE s centralno za večje. Zl. polje 3/d, stan. 13 2388

POSESTI

V okolici Cerkev vzamem v najem OBDELVALNO ZEMLJO. Šifra: NJIVA 2388

Prodam kletno GARAZO v Kranju. Vrečkova 4, 33-676 2381

Prodam zazidljivo PARCELO v Visočah nad Tržičem. Šifra: PARCELA - GOTOVINA 2384

Prodam brako PRIKOLICO. 50-300, popoldne 2409

Poceni prodam R 4, letnik 1976. Boris Horn, H. Verdnika 41/a, Jesenice 2411

Prodam Z 750, letnik 1973, po registracijski. 80-870 2412

Prodam MOPED avtomatik, letnik 1988. Potočnik, Jelovška 10, Bled 2416

Prodam JUGO 55 AGV, letnik 1987. 79-904, od 7. do 14. ure 2420

FIAT 126 PGL, letnik maj 1987, prodam. 51-828 2422

Prodam Z 101, karambolirano, celo ali po delih. Drago Banovič, Pristava 11, Tržič 2423

Prodam Z 101 GTL 55, letnik december 1985. Delavska c. 23, Kranj - Stražišče 2424

Prodam starejši, lepo ohranjen R 4. Jereb, Gradnikova 77, Radovljica 2426

Prodam Z 128, staro 4 mesece. Pavkovčič, Rudja Papeža 3, Kranj 2429

Prodam MOTOR tori kros, star 1 leto, samo 2 x vožen in ČELADO. Sonja Šerč, Trstenik 39, 46-248, od 18. do 20. ure 2431

Ugodno prodam JUGO 1.1 GX, letnik julij 1987. 37-430, popoldne 2432

STAN. OPREMA

Ugodno prodam lepo ohranjen temno rjava MIZO s 6 visokimi STOLI. Hrastje 117, Kranj, 38-634 2352

Prodam hrastovo klubsko MIZO, dim. 1445 x 600 x 445 mm. 66-595 2383

SEDEŽNO GARNITURO (rastreljivo sed, dvosed, fotelj in kotni element) ugodno prodam. 38-012 2389

Prodam POSTELJO. 51-816 2405

Prodam JOGI 190 x 180 cm, nov. 064/621-775 2415

Prodam skoraj nov POGRAD temne barve iz masivnega lesa po zelo ugodni ceni. Informacije na 76-489, v sredo popoldne (Darko) 2425

STANOVANJA

Mlad zakonski par išče 2-sobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Šifra: REDNI PLAČNIK 2347

V zdravem Gorenjskem okolju vzemam v najem STANOVANJE ali manjše starejšo, vzdruženo HIŠO. Pozneje možen odkup. Šifra: OPIS IN CENA 2371

Morda ste že kdaj poizkusili z avzterstvom, morda pa tudi ne. Zakaj ni bi storovnem usposabljanju, organizaciji in spodbodni družbi vaše sposobnosti prišlo do izraza? Poleg tega pa še zelo dobro plačilo. Poičelite in pogovorite se bomo. 57-221, po 20. uri 2372

Zamenjam PARCELO z začeto gradnjo vrstne hiše pri Kranju in novejše 1-sobno STANOVANJE na istem kraju, za polovico večje HIŠE z garazo in vrtom ali podobno. Šifra: KRANJ 2372

Iščem SOBO v Bohinju s 1. marcem 1989. Pomagam tudi v gospodinjstvu. Naslov v oglašenem oddelku. 2374

Gostilna v Kranju išče »ONE MAN BAND« za sobotne večere in druge priložnosti. Ponudbe na tel.: 21-387, dopoldan

VODOVODNO INSTALACIJO na novi ali starji hiši (tudi razna popravila) vam naredim solidno in hitro. 28-424 2034

Medtem, ko ste v službi, vzamem v VARSTVO vašega otroka. 28-542 2378

Ugodno in kvalitetno IZDELAM novo ali obnovim obstoječo ELEKTROINSTALACIJO. Jože Benedičič, Elektroinstalacije, Prezrenje 22, Podnart, 70-482 2395

OSTALO

Prodam večjo količino SENA. Ožbolt 7, Škofja Loka, 064/622-874 2210

Temno modro fantovsko OBLEKO št. 35 (primerno za birmo) in deklinski PLAŠČ, št. 38, skoraj novo, ugodno prodam. 21-267 2345

Prodam otroško POSTELJO z jogijem. 35-461, popoldne 2351

Otroški VOZIČEK tribuna, INVALIDSKI VOZIČEK in chicco STOLČEK, prodam. 69-138 2373

Prodam 4.500 kg SENA in OTAVE v Poljanski dolini. 65-147 2390

Prodam hlevski GNO. 28-331 2394

Prodam belo otroško POSTELJICO z jogijem za 40 SM. 26-207, po 16. uri 2398

Prodam globok otroški VOZIČEK in belo dolgo OBLEKO za osem let. Pod Plevno 98, Škofja Loka 2427

Prodam PLAŠČ, velur, usnje, štev. 36, za 30 SM. 064/620-279, po 16. uri 2430

OPRAVIČILO

Pri zahvali za pok. Milko ZLATE je pomotoma izpadla fotografija pokojnice.

Z napako se opravičujemo.

ZAHVALA

Ob smrti našega brata in strica

ANTONA HUDOBIVNIKA

iz Kokrice, Grosova 16

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Hvala govorniku Francu Kopaču in pevcem.

VSI NJEGOVI**ZAHVALA**

Ob boleči izgubi naše drage

HELENE ŠUBIC

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Gorje, 8. februarja 1989

ZAHVALA

Utrjen od boja za življenje se je mnogo prezgodaj poslovil naš dragi nepozabni

NANDE MARKOVIČ

Po njegovem slovesu velja naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in kolegom za njihovo globoko občutje in sočustvovanje, ki so ga pokazali z besedami sožalja, z darovanjem cvetja ter številnim spremstvom na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo lovecem LD Kropa za častno spremstvo, govornikom, AMD Podnart, Obrtni zadrugari Prevoznik Gorenjske, tov. Janezu Ermanu in Francu Janževcu iz KS Podnart, domačim pevcem iz praporščakom. Hvala tudi osebju zdravstvenega doma Radovljica in Onkološkega inštituta v Ljubljani. Za nas, ki smo ga imeli radi, bo živel dalje, saj ljube

ZAHVALA

Ob nedeni, mnogo prerani izgubi naše ljube

MILENE ERJAVEC

se najiskrene zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem Kontrole števcev in ostalim iz Iskre Kibernetike, sodelavcem iz Tiskanine, članom Ski-kvinteta in sosedom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se za denarno pomoč in podarjeno cvetje, profesorskemu zboru in sošolka za poslovilne besede in vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala pevcem in g. župniku za pogrebni obred in za bodrilne besede. Hvala tudi zdravniškemu osebju Kliničnega centra za vse njihove napore.

ZA NJO ŽALUJEMO: mami, oči in ostalo sorodstvo



ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega

DRAGA ZECA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ali nam kakorkoli pomagali. Posebej se zahvaljujemo DO Živila Kranj za denarno pomoč in ganljive poslovilne besede. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Kranj, 8. februarja 1989

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

JOŽEFE AŽMAN

p.d. Ukove

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje.

VSI NJENI

Zg. Dobrava, 9. februarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta in strica

STANISLAVA POKORNA st.

se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sodelavcem Iskre Železniki, Iskre Telematike ter pevcem iz Nakla, Društvu upokojencev, g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala.

ŽALUJOČI: Mici, hčerke Fanči, Olga, Metka in sin Stane z družinami

Bitnje, Šutna, Besnica, Železniki, Avstralija, 11. februarja 1989



V SPOMIN

*Ne jokajte na mojem grobu,
le tiko k njemu pristopite,
in večni mir mi zaželite.*

21. februarja mineva šest let, kar ni več med nami našega dragega in nepozabnega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA JARCA st.

p. d. Markovega ata iz Nakla, Voglarjeva ul. 2

*Odšel si tja, kjer ni trpljenja, ne gorja,
a v naših srcih ostala je praznina,
ker Tebe več med nami ni.*

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

ŽALUJOČI: žena Marija, hčerka Angelca in vnukinja Tatjana

Naklo, 21. februarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega moža, očeta, dedka, brata in strica

MIRKA VODNIKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste darovali cvetje in denarno pomoč, izrazili sožalje ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Nevenki Perčič-Milakovič in Pnevmoškemu oddelku na Golniku za pomoč v trajanju njegove hude bolezni. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred ter pevcom iz Stražišča za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Stražišče, 15. februarja 1989



ZAHVALA

Ob smrti ljubega moža, očeta, deda, tasta, brata in strica

STANETA PERČIČA

iz Prebačevega 20

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti; zahvaljujemo se sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, gasilskim društvom, posebej GD Prebačovo-Hrastje, godbi iz Domžal, duhovnikoma iz Hrastja in Šenčurja za lepo opravljen obred, sodelavcam in sodelavcem Tekstilindusa — DE Tkalcu II. in Adjustirnica obrat I., KOGP Kranj — DE Obrt, KŽK Kranj TOZD Komercialni servis ter osebju Onkološkega inštituta iz Ljubljane. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Prebačovo, 31. januarja 1989



ZAHVALA

Ob nedeni izgubi dragega moža, očeta, deda, tasta, brata in strica

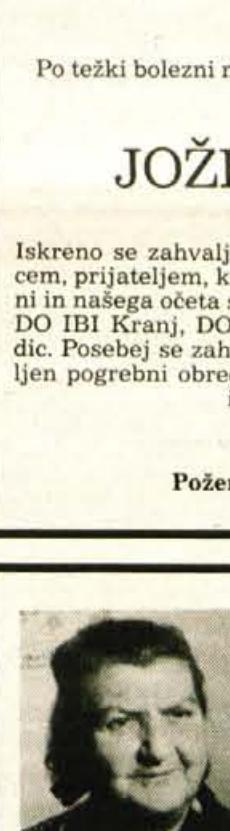
JAKOBA RUTARJA

p. d. Kovkarjevega Jaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu darovali cvetje, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo za pomoč sosedom, vaščanom in prijateljem ter LTH in Živila TOZD Maloprodaja ter Servisnim delavnicam iz Bitenj za podarjeno cvetje. Hvala g. župniku, kapljanu in g. Pečniku za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcem za zapete žalostinke.

VSI NJEGOVI

Škofja Loka, 8. februarja 1989



ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

PAVLE LIKOZAR

Janove mame

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se tudi dr. Hafnarjevi, zdravniku in osebju bolnice Golnik, za ves trud in zdravljenje; g. župniku za lepo pogrebno slovesnost, pevcom iz Nakla, GD Žabnica ter delavcem Iskre Telematike in Planike. Vsem še enkrat hvala.

Mož Karel, hčerke Marta, Draga in Zdenka z družinami ter sestra Slavka

Dorfarje, 7. februarja 1989

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE REPNIK st.

p. d. Udamov ata

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem, prijateljem, ki ste v težkih trenutkih stali ob strani in našega očeta spremili na zadnji poti. Zahvala tudi DO IBI Kranj, DO Iskra Železniki in Penzionu Jagodic. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala tudi vsem za tople besede in preleplo cvetje.

VSI NJEGOVI

Poženik, 12. februarja 1989



ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi naše dobre žene, mame, stare mame in tete

FANI MLAKAR

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti..

ŽALUJOČI: mož France, hčerka Majda združino, sinova Darko in Jože

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, sestre, tete, svakinje in tašče

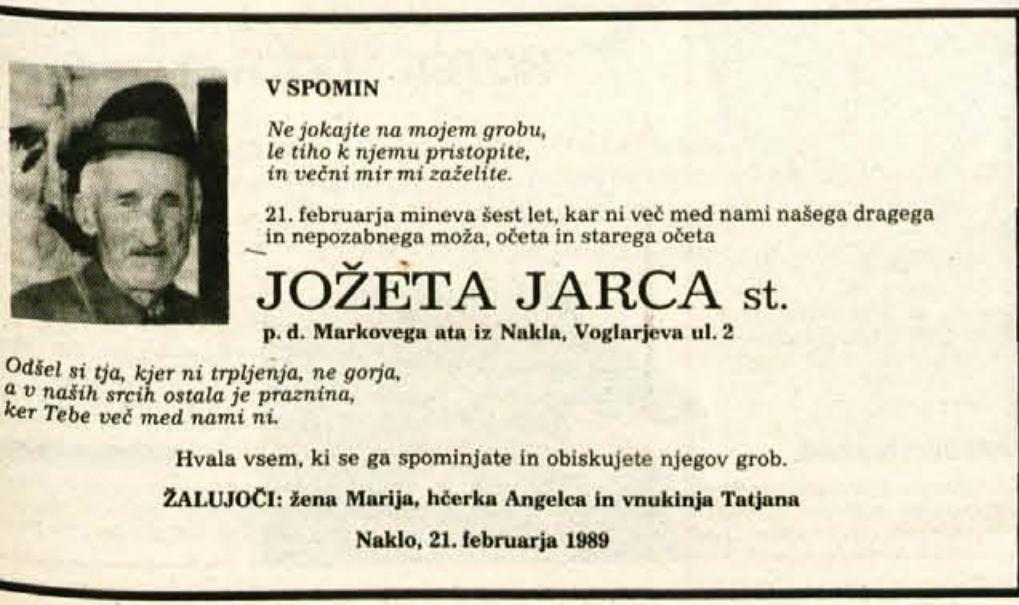
MARIJE RAVNIK

Bevčeve mame

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, sodelavкам in kolektivu Vezenine Bled za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju oddelka Otroške kirurgije bolnice Jesenice, posebej dr. Fabjanu. Iskrena hvala g. župniku za poslovilne besede in pogrebni obred ter pevcem za zapete žalostinke. Hvala tudi društvu upokojencev z Bleda.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

Bohinjska Bela, 7. februarja 1989



V SPOMIN

*Ne jokajte na mojem grobu,
le tiko k njemu pristopite,
in večni mir mi zaželite.*

21. februarja mineva šest let, kar ni več med nami našega dragega in nepozabnega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA JARCA st.

p. d. Markovega ata iz Nakla, Voglarjeva ul. 2

*Odšel si tja, kjer ni trpljenja, ne gorja,
a v naših srcih ostala je praznina,
ker Tebe več med nami ni.*

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

ŽALUJOČI: žena Marija, hčerka Angelca in vnukinja Tatjana

Naklo, 21. februarja 1989



ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše nepozabne žene, mame in stare mame

BOGOMILE ŠIFRER

roj. Hafner

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v teh težkih dneh sočustvovali z nami, ji poklonili vence in cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo dr. Bavdu za vso pomoč v času njene bolezni, sosedom, Škofjeloškemu oktetu, ZB Žabnica, sodelavcem KZ Škofja Loka, Iskra Telematika. Iskrena hvala tudi g. župniku za lepo opravljen poslednje slovo od doma in pogrebni obred.

ŽALUJOČI: mož in otroci z družinami

Žabnica, 10. februarja 1989

Zanimiva raziskovalna naloga v gorenjskih osnovnih šolah

Nadarjene učence dvigniti nad povprečje

Kranj, 15. februarja - V naslednjih dveh tednih bodo psihologi v štirinajstih gorenjskih osnovnih šolah po merilih, ki so jih sami izdelali in so torej njihove inovacije, testirali več kot tisoč učencev v drugem razredu. Otroci bodo reševali posebne naloge, ki merijo njihovo splošno razglednost, matematično logično mišljenje in jezikovne sposobnosti, reševali bodo teste ustvarjalnosti in povedali, kateri sošolci so po njihovi sodbi bistri, nadarjeni, ustvarjalni. S posebnim vprašalnikom bodo na to odgovarjali tudi razredniki.

To bo le uvod v obsežno raziskovalno naložbo, ki bo trajala tri leta in jo je predlagala skupina psihologov iz gorenjskega aktivna. Ti so začeli na-

črto odkrivati in spremljati nadarjene učence 1983 leta. Zdaj hočejo še več izmeriti ustreznost in učinkovitost svojega modela.

Psihologi so tokrat povabili k sodelovanju učitelje prostovoljce, saj so v minulih letih ugotavljali, da sami del nadarjenimi niso kos. Ko bodo torej zbrali vse meritve in iz njih dobili imena nadarjenih učencev, jih bodo v tretjem razredu spodbujali s posebnimi nalogami skozi vse šolsko leto. Psihologi in drugi svetovalni delavci bodo razvijali njihovo nadarjenost zunaj rednega pouka, medtem ko bodo učitelji prostovoljci skušali pouk prilagoditi tako, da bodo nadarjeni dobili več kot povprečni ali podpovprečni učenci.

Naslednje, tretje leto, ko bodo zdajšnji drugosolčki že četrtošolci, bodo psihologi izmerili učinke opravljenega dela: koliko so napredovali njihove sposobnosti, znanje, zainteresiranost in počutje.

Rezultati bodo v vsakem primeru zanimivi. Če se bo model potrdil, v kar skoraj ne dvomimo, ga bodo lahko posredovali vsem šolam. Za "kranjski model" so se namreč že doslej zanimali tudi drugi po Sloveniji, saj je tovrstno strokovno delo pri nas v povojih, več ali manj prepustošeno zagnanim posameznikom, njihove metode in izkušnje pa niso nikjer zapisane. S tem, ko jih bodo zapisali, bodo opravili pomembno delo za vse: kolege, zlasti učitelje, ki jim bo to svojevrsten kažipot k večji individualizaciji pouka, nadarjene učence, ki se v šoli ne bodo več tako dolgočasili in za vse nas, ki bi radi prihodnost ob boku razvitih dežel.

H. Jelovčan

Slovenske ženske za bolnišnico Franjo

Slovenske ženske, organizacije, delovni kolективi, pridružimo se vseslovenski solidarnosti akciji za rešitev partizanske bolnišnice Franje!

Franjo je pred kratkim hudo poškodoval zemeljski plaz. Zato vas pozivamo, da sredstva, ki jih običajno namenjate za obeleževanje 8. marca - mednarodnega dneva žena, letos namenite za obnovbo tega enkratnega naravnega, kulturnega in zgodovinskega spomenika, ki je z likom dr. Franje Bidovec hkrati tudi spomin na pogum in požrtvovalnost slovenskih žensk med NOB.

Sredstva nakujujte na račun št. 52020-743-1146, Mestni muzej Idrija, z oznako "Za bolnišnico Franjo".

Svet za vprašanja žensk pri Predsedstvu RK SZDL Slovenije

Ničen učinek varčevalnih ukrepov

Kranj, februarja - Kar so z novim letom participacijo za zdravstvene storitve spet pocenili, so se duhovi pacientov in medicinskega osebja malce pomirili. Ta čas se napovedujejo skupščine družbenih dejavnosti, med njimi zdravstvene skupnosti, ki mora delegatom med drugim položiti tudi račune o julijskih varčevalnih ukrepih. Zato misel na učinke doplačil spet postaja aktualna.

V Kranju so bili varčevalni ukrepi za zmanjšanje stroškov v zdravstvu, ki zajema tudi participacijo, obravnavani na skupščini občinske zdravstvene skupnosti konec lanskega maja, hkrati z ukrepi Zdravstvene skupnosti Slovenije. Slednja je njihove učinke močno preenila, ko je napovedala, da bodo prinesli zdarstvu 10 odstotkov prihranka. Na Gorenjskem so bili realnejši: govorili so o 4 odstotkih, zlasti na račun bistveno višjih stroškov participacije in širšega kroga tistih, ki jo plačujejo.

Toda to se nanaša na prihranke v občinskih zdravstvenih skupnostih, ne pa tudi v zdravstvenih organizacijah. Ko se je namreč 1. julija povečala participacija, se je spremenil tudi izračun sredstev, ki pripadajo zdravstvenim ustanovam. Namesto prejšnje participacije se je zdaj od teh sredstev odštevala nova, ocenjena participacija. Dražje doplačilo zdravstvene storitev je torej zmanjšalo odhodke zdravstvene skupnosti, zdravstvenim organizacijam pa ni nič prihranilo; nasprotno, goto-

D. Ž.

Stavka v Vezeninah ni nikogar presenetila

Zahtevali petdeset, dobili sedemindvajset

Bled, 16. februarja - Stavka v Vezeninah se je končala s kompromisom: stavkovni odbor oben blejskih temeljnih organizacij, Pozamenterije in Konfekcije, je najprej zahteval 50-odstotno povišanje osebnih dohodkov, nazadnje pa se je skupaj z delavci zadovoljil s pojasnilom vodstva, da lahko za februar povečajo vrednost točke v vseh tozdih največ za 27 odstotkov.

Takšna odločitev je kot dvorezni meč: po eni strani bo omogočila, da bo najnižji osebni dohodek za februar znašal okrog 800 tisoč dinarjev in povprečno približno 1,3 milijona dinarjev, po drugi strani pa bo treba takšno povišanje opraviti tudi s preseganjem načrtovanega proizvodnega plana in s povečanjem finančne realizacije za prvo letosnje četrtletje z načrtovanim 18 na 20,5 milijarde dinarjev. Če tega ne bodo dosegli - za to pa niso odgovorni le proizvodni delavci, temveč še številni drugi, predvsem pa vodstvo in strokovne službe - potem se bodo lahko le pridružili tistim, ki že zdaj delijo več, kot ustvarijo.

Stavka v Vezeninah pravzaprav ni nikogar presenetila. Občinski sindikalni svet je že 16. januarja letos prejel pismo 22 režijskih delavcev v proizvodnji tozda Pozamenterija, s katerim so od vodstva zahtevali, da naj jim že za januar izplača osebne dohodek po novem razvidu del, v nasprotju s prvim pa naj jim poviša osnovno osebni dohodek. Zahtevali so tudi skupni sestanek proizvodnih režijskih delavcev in vodstva delovne organizacije ter jasen odgovor na vprašanje, kdo zavira razvoj in spremembo v organizirano delovne organizacije. Pismo so sklenili z grožnjo, da bodo 1. februarja prekinili z delom, če v kolektivu ne bodo upoštevali njihovih zahtev oziroma ne bo sestanka z vodstvom. Čez tri dni so na občinskem sindikatu prejeli še eno (nepodpisano) pismo iz Vezenin - spisek 21 vprašanj in zahtev, med katerimi se jih največ nanaša na osebne dohodek, sicer pa tudi na organizacijsko delo, na odnose med tozdom Konfekcijo in tozdom Pozamenterijo, na prevelike prevozne izdatke... Tudi to pismo se končuje z grožnjo o stavki 1. februarja.

Da v Vezeninah tega dne le ni bilo štrajka, je v veliki meri zasluga občinskega sindikata, ki je že po prejemu prvega pisma sklical sestanek z vodstvom delovne organizacije in še nekatere drugih in na katerem je bilo med drugim sklenjeno, da mora vodstvo odgovoriti delavcem na začasnemu vprašanju in da mora o njih razpravljati tudi delavski svet. Ta jih je res obravnaval in ugotovil, da ni razlogov za stavko. Delavci grožnje o štrajku sicer niso uresničili 1. februarja, kot so napovedovali, zato pa jim je prekipelo prejšnji torek, na plačilni dan, ko so prejeli nižje osebne dohodek, kot so pričakovali.

C. Zaplotnik

Iz odgovorov delavcem:

Pravilnika o razvidu del in nalog in analitični oceni sta bila sprejeta že lani jeseni in sta začela veljati letos. Po novem pravilniku se prav režijskim delavcem v proizvodnji preeči povečajo osebni dohodek. Razmerje med najestavnejšim in najzahtevnejšim delom je (v osnovi) približno ena proti štiri in je manjše, kot je dovoljeno po panožnem sporazumu in kakršno je v številnih delovnih organizacijah. Povprečni lanski osebni dohodek je bil v Vezeninah 493 tisoč dinarjev, v Suknu 533 tisočakov in v Almri 503 tisočake, decembrski pa je bil v Vezeninah celo največji (900 tisoč dinarjev).

Na enega od očitkov delavcev, da je v tovarni mnogo delavcev, ki so "samo na plačilni listi", je glavni direktor Franc Sirc odgovril, da je ocena pospolena, da pa je res mogoče v vseh delovnih okoljih poiskati delavce, katerih delovni prispevek je manjši od ostalih. Če pa delavci s tem misijo na dva svetovalca v delovni organizaciji, potem je treba reči, da je tako (in brez očitkov) tudi v razvitejših zahodnih državah.

S članarino spodbujajo spremembe

Lesce, 14. februarja - Delavci leške Verige so se že februarja lani odločili, da bodo kršili sindikalni statut in da bodo za delovanje sindikata na občinski, medobčinski, republiški in zvezni ravni namenjali le trideset odstotkov zbrane članarine in ne šestdeset, kot predvičava statut. Po njihovi odločitvi so se kasneje (kot smo lahko prebrali tudi v sobotni prilogi Dleta) zgledovali še nekateri delovni kolektivi na Gorenjskem in v Sloveniji.



Zvone Prezelj, predsednik sindikata v Verige: "Za drugačno delitev članarine se nismo odločili zaradi denarja, temveč iz političnih razlogov. Delavci smo na tak način izrazili nezadovoljstvo nad vlogo sindikata kot podaljšano roko oblasti in nad njegovo nemocjo, da zaščiti delavca, da se odločno zoperstavi (Mikulićevim) vladnim ukrepom, da tudi pri volitvah odpre pot demokraciji... Vsí hočemo drugačen sindikat, nočemo pa si priznati, da je to mogoče le z drugimi ljudmi in ne s tistimi, ki se le presedajo z enega na drug funkcionarski stolček. Nekateri naši delavci celo pravijo: Ne ozirajmo se na druge, bodimo svoj, neodvisni sindikat."



Valentin Torkar: "Sindikalne politike ne poznam dosti, vendar se mi zdi pravilno, da več članarine ostane v tovarni. Kot vem, so jo potrabil za pomoč socialno najbolj ogroženim, del pa so jo dali v blagajno vzajemne moči, iz katere dobivajo delavci brezobrestna posojila. Zneski res niso veliki, pa vednarje delavcem, ki so se znašli v stiski, pride prav vsak dinar."



Jože Ptček: "Sedemindvajset let sem v Verigi in za ves ta čas lahko rečem, da sindikat ni imel prave vloge. Mislim, da se je preveč ubadal z ozimnicco in izleti, premalo pa z dejanskimi problemi delavcev. Za sindikalno organizirnost na višjih ravneh smo dajali preveč, zato se mi zdi pravilna odločitev, da 70 odstotkov članarine porabimo v delovni organizaciji. Za denar, ki smo ga namejili forumom zunaj tovarne, tudi nisem nikdar vedel, za kaj se dejansko porablja."

Renato Gluščić: "Z drugačno delitvijo članarine nismo hoteli ničesar drugega, kot le spodbuditi sindikat, da se zasečne spremembiti in zaščititi interese delavstva. Čeprav so nas nekateri funkcionarji že prepričevali, naj vendar spodbujamo statut, vztrajamo pri svoji prejšnji odločitvi."

Mirko Ulčar: "Dokler so osebni dohodki zagotovljali primeren standard, se v sindikat ni nihče vtikal in je bilo vsem bolj ali manj vseeno, s čim se ubača. Pomembno je bilo le to, da je organiziran izlet in nakup ozimnice po nekoliko nižjih cenah. Zdaj so razmere drugače: delavci zahtevajo, da brani njihove interese, nekateri govorijo tudi o neodvisnem sindikatu... Kaj jaz menim o njem? Vsak idejo je treba preveriti, tudi to, vendar jo kaže uveljavljati po legalnih poteh. Enako mislim tudi za članarinino. Ni bilo prav, da smo kršili statut, ampak bi bilo bolje, da bili podobni za njegovo spremembo."

C. Zaplotnik

Delavske univerze znova prevzemajo strokovno izobraževanje

Skozi zadnja vrata nazaj

Kranj, 15. februarja - Zakon o usmerjenem izobraževanju je v začetku osemdesetih let delavskim univerzam odvzel strokovno izobraževanje odraslih in ga naložil rednim šolam, ki imajo prostore, opremo, učitelje, njimi pa prepustil predvsem različne oblike funkcionalnega izobraževanja. Zdaj se delavske univerze že nekaj časa vračajo skozi zadnja vrata, saj se šole, ki prej niso imele tradicije izobraževati tudi odrasle, niso najbolje znašle. Na Gorenjskem kar 40 odstotkov strokovnega izobraževanja odraslih do srednje stopnje pokrivajo kranjska, škofjeloška in radovljiska delavska univerza.

Šole, ki imajo očitno dovolj preglavice z rednimi učencii oziroma nimajo nikogar, ki bi bil posebej zadolžen za izobraževanje odraslih, se zaradi "konkurence" delavskih univerz večinoma ne razburajo. Z nekaj več žolča si delijo učence le kranjska Delavska univerza in Iskrina šola, ki je možnost izobraževanja odraslih (in dodatnega dohodka) dobila šele z novo šolo na Zlatem polju in jo seveda sklenila tudi izkoristiti. Delavska univerza je zato iskala in našla potrebno verifikacijo za svoje programe pri matičnih šolah v Ljubljani oziroma Mariboru. Njena prednost je predvsem ta, da ima pri izobraževanju odraslih za elektro, strojne in kovinarske poklice tradicijo (novi kandidati se še vedno obracajo nanjo). Iskrina šola pa ne. Očiten dokaz, da zakone pišemo (tudi) zato, da jih kršimo! Sicer pa radi rečemo, da je zdrava konkurenca zaželena. Če Delavska univerza, ki je le organizatorica izobraževanja, lahko zagotovi odraslim enake pogoje kot veljajo za izobraževanje mladine, potem se res ne kaže izgubljati v slabih voljih.

Usmerjeno izobraževanje je s

H. Jelovčan

strogo določenimi nosilci izobraževanja odraslih povzročilo se drugačno zmedo, namreč velik osip odraslih v prvih letih. Drugo leto po uvedbi usmerjenega izobraževanja, denimo, se je na Gorenjskem izobraževalo ob delu le 650 odraslih. Kasneje je nihovo spet začelo naraščati. Lani jih je bilo že 1580, 200 več kot le to leto prej. Največ zanimala je za kovinarske poklice (27 odstotkov), za tako imenovane pisarniške (24), elektro ter skrajšani program voznik motornih vozil. Preseneča pa tudi podatek, da je ravnopri slednjih največ samoplačnikov (kar 88 odstotkov), kar kaže na to, da prevozniške organizacije ne usmerjajo svojih delavcev v solo za voznike. Obratno pa med odraslimi v tekstilnih programih ni samoplačnika, zelo redki so tudi v obutvenih. Tri četrtine odraslih se izobražuje na peti (tehniški) stopnji.

Hotel TRANSLURIST Škofja Loka, ALBERTO GREGORIČ in ansambel LIRA vas vabijo na ples in zabavo ob temperamentni latinsko ameriški glasbi v soboto, 25. februarja, ob 20. uri. Postregli vam bomo s specialitetami argentinske kuhinje.



Rezervacije sprejemamo na telefon: 621-261